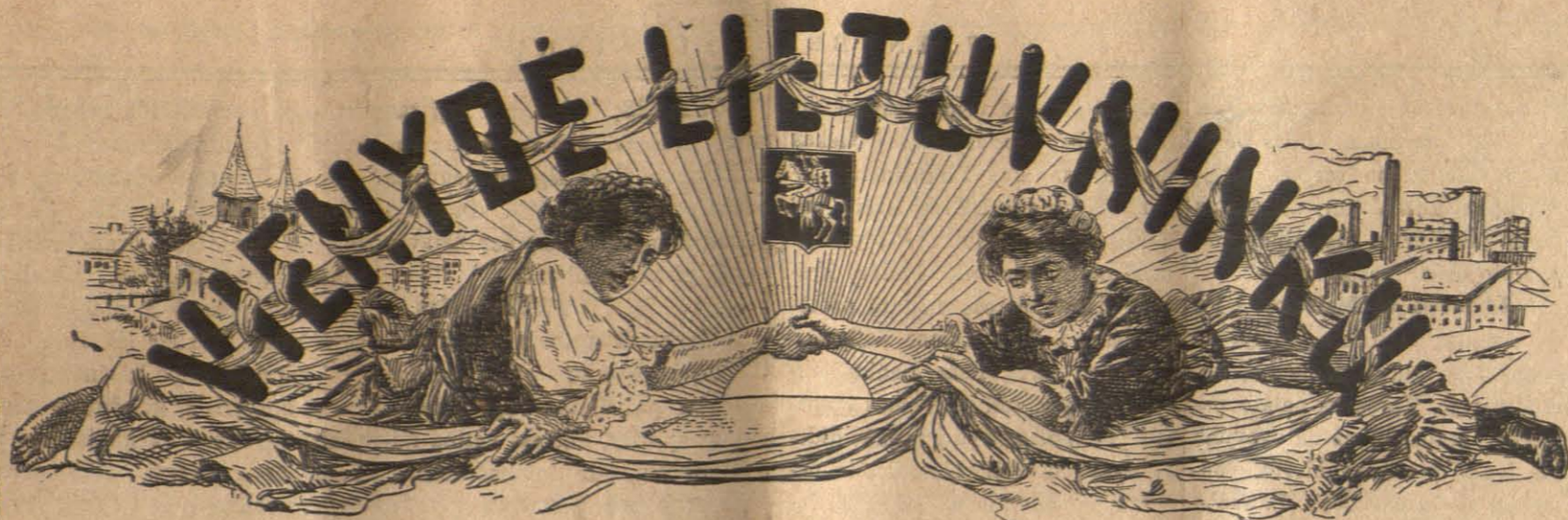

„Vienybė Lietuvių“

IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... \$2.00
Europoje ir kitur..... \$3.00
Kanadoje..... \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skaitosi nuo
laiko užsirašymo, ne nuo Naujų
Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite
laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

„Vienybė Lietuvių“

THE LITHUANIAN WEEKLY
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK
Yearly subscription rate
In the United States..... \$2.00
To Foreign Countries..... \$3.00
To Canada..... \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to
the publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 23.

Brooklyn, N. Y. 5 d. Berželio (June) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVII.

AR NEGERAI BŪTŲ UŽLAIKIUS KE- LIAUJANTŲ LIAUDIES MOKYTOJĄ?

Neseniai mums teko perskaityti raportus iš New Yorko vienos didelės organizacijos. Ta organizacija yra žydų „Educational Alliance“ (Švietimo draugija). Mums dėjosi dėmėn vienas labai svarbus faktas, kuris gali ir turi duoti pavyzdį ir mums lietuviams. (Mės patartume mūsų vientaučiams visai nesibaityti žydų, kurie amžiais visų persekiojami ir gujami išsidirbo labai daug gyvenimo praktikos. Atpenė, mės turime pasimokinti nuo persekiojamų žmonių, ir ką jie savo vargų kelionėje išmoko, mės turime nuo jų mokintis, — nes ir mės buvome ir tebėsime visur ir visuomet persekiojama tautelė).

Tas ką mės pas minėtąją žydų organizaciją matome, yra užlaikomas vienas ir nuolatinis keliaujantis liaudies mokytojas arba instruktorius. Jisai keliauja netik po New Yorką, bet ir po kitus tolimesnius miestus, kur daugiau yra žydų apsigyvenę. Tas keliaujantis mokytojas, po teisybei, nėra tai mokytojas, bet organizatorius. Jisai organizuoja draugijėles, kningynus, teatrus, mokslo klubus; jisai informuoja žydų visuomenę apie visus naujausius ir geriausius žydų kalboje ir švietimo kalbose pasirodantius raštus iš mokslo, dailės, pramonės ir literatūros šakų; jis organizuoja paskaitų ratelius ir klubus, o kartais ir patsai skaito lekcijas ir tai šen, tai ten pamokina vietinius apšvietesnius savo vientaučius, kaip reikia rengti lekcijas; nurodo, kur gauti lekcijas; slaidomus moksliskus pavaišlėlius, tam tikrą literatūrą, etc. Žodžiu sakant, tas žmogus yra savo rūšies misionierius, bet labai praktiškus misionierius.

Pasirodo, kad tas žmogus iš to padaro sau puikų pragyvenimą. O kokią didelę naudą padaro savo žmonių švietimui, tai jau nebereikia aiškinti. Tiesa, kaip kam iš mūsų šitoksai gyvenimas išrodytų „ubagišku“. Vienok ne taip yra pas žydus (žydai abelnai primieji kelią pramuša bile kokiam judėjime; juk mės gerai žinome, kad dar Lietuvoje, atgal kokis 20—30 metų, lietuviai su panieka žiūrėdavo į žydus krautvinkin-

kus arba paprastus kromnikelius, kurie vaikščioldavo po kaimus pirkinėdami šerius, pakulas ir skudurius; o vienok parėjo susipratimo laikas, kad ir lietuviai šito užsiėmimo nebeniekina, bet patįs pastaraisiais metais užsidėjo miesteliuose krautvėles ir vaikščioja po kaimus randavodami sodnus, pirkinėdami linus, žais, javus, net pagaliaus ir „vengrus“ persirėdę nešioja visokius „zagraničnus tavorus“).

Taip yra ir taip turės būti su keliaujančiais liaudies švietėjais, mokytojais, instruktoriais arba organizatoriais. Juk šitas užsiėmimas yra kur-kas augštesnis už pirkinėjimą pakulų, šerių ar vilnų. Todėl jo netik nėra ko drovėtis, bet dar juoba reikia jis augštinti ir įvesti praktikon, kaip žydai pas save įvedė. Mės, lietuviai amerikiečiai, kažikodėl lošiamieji ir tokius didelius ir unaravus ponus; kazruot ir pantukę išsimesti tai mės mielai ir be jokios sarmatos nuiname pas savo kaimyną; bet su apšvietos ar organizacijos reikalais, tai nedrįstame į svetimą grintelę inkelti kojos, ir net tuos agentėlius, kurie su kningelėmis vaikščioja, su paniekiniu vadiname „krepšeliniais“). Tuom tarpu tie agentėliai yra mūsų vienintėliai ir dideli apaštalai. Reikia tik sau persistatyti, kokia milžiniška būtų mums nauda žmonių švietime ir jų organizavime, kada tokiais keliaujančiais mokytojais ir organizatoriais būtų žmonės gerokai pamokinti!

Keliaujančių švietėjų klausimas pas mus visai nebe naujas. Reikia tik atsiminti, kiek apie tai rašė ir kalbėjo anais metais Dr. Šliupas, Burba, Žilinskas. Kalbėta buvo apie keliaujančius lektorius, kursus, universitatus ir kningynus. Bet nieko gero vis neišėjo. Kalbama ir po šiai dienai apie keliaujančius organizatorius pas įvairius draugijas: Susivienijime Lietuvių Amerikoje, Lietuvių Socialistų Sajungoje, etc. Visi mato šitokių žmonių naudą. Bet prie to prakilnaus darbo niekad ir niekad mės neprisirengiame. Gali būt delto, kad mės labai mažai skaitome kitose kalbose laikraščius ir mažai tesekame, kokiais keliais visos senesnės ir atbundačios tautos (pv. čekai) ėjo ir eina. Lietuvoje mūsų vientaučiai, vargo spaudžiami ir gyvendami

po sunkiomis politiškoms sąlygomis, apie šita senai jau galvoja ir dirba. Reikia tik prisiminti visus mūsų tėvynėje keliaujančius kningų prekėjus ir kaimų „nelegališkuosius daraktorius“, kurie nors aštriai valdžios persekiojami, su didžiausiu pasišventimu ir pavojumi po kaimus keliaudavo ir nešdavo liaudžiai apšvietą. Taip jie dirba ir dabar, kada rodos kiek liuosesnė laikai pasidarė. Bet ir dabar tenai jie negali varyti savo prakilnų darbą, pakol Lietuvos gyvenimą spaudžia sunki letena. Neprašina savaitė ir užgirstame iš laikraščių, kad tenai ar tenai teisman patraukė ir nubaudė tokius keliaujančius švietėjus, pasodino kalėjimant netik toki „daraktorių“ ar „daraktorką“, bet ir vaikų tėvai turėjo užsimokėti bausmę. Na, o čionai, nors turime pilną švietimosi laisvę, nors mūsų niekas netampytų po teismus už tokį savo brolių švietimą, niekas nelaiko ištiesęs kančiaus ant mūsų kaklo, vienok ant nelaimės mės nemokame išnaudoti tos laisvės, kurios taip Lietuvoje troškome ir kurią čionai atradome. —

Mums rodos, kad gana žaisti žodžiais. Paskutiniai metai Susivienijimas Lietuvių Amerikoje karštai pradėjo svarstyti apie savo nuolatinis organizatorius. Tokie organizatoriai, žinoma, važinėtu po savo apylinkes ir organizuotų lietuvių į šita mūsų didelę ir pirmievišką draugiją. Kitas susivienijimas, būtent S. L. R. K. A. šiemet savo seime jau nutarė tokius organizatorius užkviesti. Tie visi organizatoriai labai daug patarnaus lietuvių viejimui prie savyšalpos, ir tik reikėtų palinkėti, kad ir S. L. A., kuris dabar Brooklyn laiko savo seimą, neatsiliktų nuo to svarbaus ir milžiniško organizacijos žingsnio. Bet ar nereikėtų mums, — visai mūsų visuomenei, turėti vieną ar du savo nuolatinis liaudies keliaujančius mokytojus arba organizatorius - instruktorius? Kaip tai būtų gerai, kad mės turėtume tokį žmogų ar žmones, kurie nuolat keliautu, organizuotų S. L. A. kuopas, T. M. D. kuopas, klubus, draugijas, kooperacijas, duotų patarimus, kaip reikia užvesti draugysčių, kooperacijų kningas, konstitucijas; apžiūrėtų, kur galima įsteigti kokis švietimo darbas, pramonė, biznis, skaitymai lek-

cijų, kur yra kokios inteliģentiškos spēkos, kurios galėtų pradėtąjį kokį darbą vesti? Žinoma, reikėtų labai sumanaus žmogaus ir apsi pažinusio su įvairiausiomis gyvenimo šakomis, būtų taip sakant „ragavęs šio ir to“, mylintis savo žmones ir jų labai atsidavęs. O tokių žmonių mės šiandien jau nemažai turime.

Visa svarba tik tame, kad tie žmonės užsiimt panorėtų. O jie panorėtų, jeigu kuri-nors iš mūsų organizacijų jam išpradžios gvarantuotų pragyvenimą (paskui jau jie patįs sau išsidirbtų pragyvenimo šaltinius, — pagaliaus mums rodos tokie organizatoriai drąsiai galima būtų užlaikyti tu pačių organizacijų kaštais, nes jie sutrauktų krūvon į mūsų S. L. A. arba T. M. D. pusę milijono lietuvių išėivių, kurie organizacijas suauklėtų į milžiniškos stiprybės turta). Jeigu svetimtaučiai kiti šita būdą senai naudoja, reikia ir mums apie tą pasirūpinti. Ir niekuo mės taip nesididžiuosime iš nuveiktųjų S. L. A. ir T. M. D. seimo darbų mūsų „palaimintame“ Brooklyn, kaip tuo, jeigu mūsų broliai semininkai išrinktų nuolatinį keliaujančių organizatorių-instruktorių.

PERŽVALGA.

Da apie lietuvaite aktorcas. Aname num. paminėjome iš „Drango“ žinutę apie lietuvaite profesionalę aktorę — A. Paulauskiute, kuri taipgi pasakojusi apie tai, jog ir daugelis lietuvaite aktorų belošia ant Amerikos scenų, tik esą slapyvardėmis pasidavę ir nuo savo tautystės besislapstą. Kad tas yra tiesa, tai mums ypatiskai pranešė p. V., senas New Yorko gyventojas, jog ir čionai (New Yorke) ant gerųjų scenų esą lietuvaite aktorų ir lietuvių aktorių. Tik jie apie lietuvius nieko „nežina“ ar nenori žinoti. Priveda pavyzdį apie kokius ten Lapinius (iš Kauno gub., pardavusius ten kadaisai savo ūkė), kurie čia senokai apsigyveno ir nieko apie lietuvius „nežino“!.. Tėvai dar gerai kalbą lietuviškai, o vaiku „lietuviška“ kalba esant bausis žargonas. Jie draugaujasi jau su svetimų tautų jaunuomene ir iš „Lapinių“ persikrikštiję į „Laughlin“... Syki p. V. buvęs pas juos svečiuose. Čia dar buvusi kokia lietuvaite — taipgi aktorė, kuri dar gerai lietuviškai kalbanti, bet pavardės joku būdu neišduodanti.

Mums rodos, kad mūsų jaunimui labai prideri tuos gabesnius dailės ir scenos brolius ir seseris susijieškoti ir susidraugauti. Jie padės mūsų gabesniams vaikams ir merginoms pastoti ant scenos ir podraug galės nemažai pagelbėti mums statant savo dramas ar operas. O jieškant tų ištautėjusių mūsų žmonių, lengva bus juos surasti per New Yorko gyvenančius senesnius lietuvius inteligentus, kurie su anais nors labai tolimus, bet visgi dar palaike šokių-tokių ryšius.

Tveriasi „Jaunuomenės Krikščionių Draugijos“ kuopa. Iš lietuvių mažai kas arčiau pažįsta Amerikoje taip vadinamą Y. M. C. A. arba „Young Men (ar Women) Christian Association“ (Jaunuomenės Krikščionių Draugija). Žodis „Christian (krikščionių) tosios draugijos varde atstumia daugelį net ir tų, kurie apie šia plačia kultūrinę organizaciją girdėjo, bet turėdami liberališkus (laisvamaniškus) palinkimus, bijosi jį prisidėti, o liberališki laikraščiai net bijo šios organizacijos vardo suminėti. Tačiau kas turi gana pilietiškos drąsos kiekvieną faktą be pirštinių apčiupinėti ir kas arčiau pažįsta Y. M. C. A. veikimus ir studiuoja jų rezultatus, tas gali sau nemelnuodamas pasakyti, kad ši organizacija yra nemažai naudoti padarusi jaunuomenės švietime, švelnime, kultūrime ir laynime kaip fiziškai, taip ir dvasiškai. Jųjų įrengtos liuosos gimnazijos, katedros, lekcijos, visokių mokslų kursai, debatai, dainos, gymnastikos, maudyklės, kningynai, etc. etc. sutraukė pas save daug jaunuomenės. Ir ta jaunuomenė išėina gana apšvietta, švelni, kultūriška, mandagi ir paskui visur gyvenime sau lengvai atranda vietą, lengvai visur save pritaiko. Kaslink vardo „krikščionių“, tai yra tik priedanga, kad lengviau priėti į krikščioniškas šeimynas. Y. M. C. A. yra taip jau liberališka draugija, kaip ir visos liberalų draugijos. Jau gali paliūdyti ir tas faktas, kad ultra-katalikų ir ultra-klerikalų laikraščiuose nematyti giriant šitos organizacijos.

Neagituodami nei už ją nei prieš ją — čia yra liuosos valios darbas jį prigulėti ar neprigulėti — pažymime žinutę iš Lawrence, Mass., kur rašo, jog ten susitvėręs lietuvaite „Birutės Klubas“ ir prisidėjęs į Y. W. C. A. (Jaunų Moterių Krikščionių Draugija). Mokėsiu mokėstis į draugiją, bet draugija lietuvaitems duosianti salę, rengianti lekcijas, vakarėlius ir kitiškas kultūros įmones.

POLITIKOS SAVAITE.

AMERIKA. Šiandien Washingtono kongresas sumanė padidinti prezidento rinkikų skaičių. Kaip žinoma, prezidentą renka ne liaudis, bet tam tikri iš kiekvienos valstijos legislatoroje nuskirti rinkikai. Iš tų rinkikų (elektorių) susideda taip vadinamoji „Elektorių kolegija“. Iš šiolei prezidentui rinkti ta kolegija turėjo 368 rinkikų. Bet kadangi kiekvienas rinkikas būna skiriamas nuo tam tikro žmonių skaitliaus, ir kadangi užpernai surašant liaudį rado didelį žmonių priaugimą, todėl pakėlė rinkikų skaičių iki 534. Šita „Rinkikų kolegija“ šiemet gruodžio mėnesį rinks prezidentą iš tų kandidatų, už kuriuos liaudis bus daugiau balsų padavusi.

Demokratų partijos atstovai kongrese šią dieną da turės savo pasisakymą, kad susitarti: ar ateivystės billius reikia šiame kongreso posėdyje perleisti, ar palikti rudeniui. Keletas atstovų pritaria tai Dillinghamo tai Burnetto billiams, kurie abu dabar stovi atstovų rūmė ant stalo, ir kurie abu lygiai ateivystę suvaržo. Rūmo vadovai pataria abu atidėt rudeniui, nes kongresas užsidarys 15 berželio ir del tokio svarbaus įstatymo maža beliko laiko.

Rooseveltas povaliai vis daugiau ingauna sau šalininkų. Todėl jo priešai nusikabino nuo sienų visus ginklus, kokius tik turėjo. Šiandien ištraukė iš kongreso archivo kokį ten dokumentą, kuris buvęs Rooseveltto diktutas ir paskiaus jį pertaisytas. Tėn Rooseveltas reikalavęs pastatyti Washingtono prezidentui palocių, kuris esą turės būti „per visą mano (Roosevelto) gyvenimą“. Iš šitos frazės Rooseveltto priešai išveda, kad jis stengijasis dasiganti į „amžinąjį prezidentą“. Vadinas, atgijo legenda, kad Rooseveltas noris pasilikti „Amerikos karaliumi“.

FRANCIJA. Iš Paryžiaus praneša, jogei valdžia skubina išsiūnė 5000 kareivių Marokon. Miestas Fez esąs apsiaustas sukiliusių murinų, kurių skaičius siekia kelis tūkstančius. Tiesa, ten esantys francūzų kareiviai dar valioja apsiginti. Bet kažin, sako, ar ilgai dalaikys. — Padėjimas Marokoje gana rūstus. Taip va, iš francūzų abazo mieste Merada, ties Algeria rubėžium, parėjo žinia, jog 10,000 murinų užpuolė francūzus. Kova buvusi pasibaisėtina: 150 francūzų žuvė ir 380 sužeistų, o murinai palikė 100 saviškių užmuštų ir 3000 sužeistų. Rods tą žinią karės ministeris užginėno, vienok kiti sako, jog gali būt ir teisybė. Maroka francūzams jau daug gyvas

eių prekiauo. Ir dar nesimato muringų nusiramino.

CHINAI. Londonan pareina žinios, jog tūlose Chinijos gubernijose reakcionieriai pradėjo išgalėti. Patį svarbjausi apylinkė, minėtina Wu-Čang, verda reakcionierių bruzdėjimais. Čionai rods gyvena ir naujos respublikos vice-prezidentas, gen. Li Yuen-Heng. Bet ir jo intekmė einanti žemyn. Iš Tien-Tsin vėl rašo, jog vietiniai respublikos viršininkai matą ateinantį pavojų ir esą susitarę slapčiai pabėgti nuo reakcionierių. Kitose provincijose, kaip ve Han-Kow, viešpatauja anarchija, ir kasdieną valdžia būrius maistininkų numarinti. Bet sukilimų nenuitildo.

IŠ VISUR.

× **Žuvo teatre 80 žmonių.** Iš Castellona, Ispanijoje, rašo, jog Vallareal teatre' iškilius gaisrui pražuvo liepsnose 80 žmonių žiūrovų. Gaisrą padarė plyšimas cimetografio mašinos.

× **Policija maitina Londoną.** Anglijos jurininkų, tavorų krovėjų streikas tuo tarpu da neiškilo po visą šalį. Jisai užgavo tik Londoną. Buvo pritrūkę maisto ir Londonui grėšė badas. Todėl valdžia pristatė 1200 policiantų, kurie su pagalba streiklausių atgabena miestan kasdieną po šimtus tonų mėsos ir kitokių produktų. Streikieriai išleido manifestą, kuriuomi peikia valdžią už išsišimimą į vaidus tarpe jų ir darbo davėjų. Grasina net išsukti visos Anglijos laivininkų ir krasos vežiotųjų streiką.

× **Hammersteinui nesisekė.** Garsus operų pramatorius, Oskaras Hammerstein, nerado su operomis pasisekimo ir Anglijos sostinėje, Londone. Todėl griaužiasi pabėgęs iš New Yorko. Prakišęs suvirš milijoną dolerių. Regis, kad šis sezonas jam būsiąs Londone paskutinis. Kokie ten teatrų vedėjai kviečia Hammersteiną grįžti New Yorkan ir siūla \$1,000,000. Jis ketinąs tą pasiūlymą priimti. Teisybė, kad jis išvažiuodamas pasirašė kontraktą su Metropolitan Opera House ir prisižadėjo nestatyti operų New Yorko, Chicagoj, Philadelphiaj ir Bostone. Bet galis kontraktą sulaužyt, užmokėdamas \$200,000 baumės.

× **Straigių „sportas“.** Paryžiuje pačtos valdyba atidengė esantį tarpe savo tarnų sportą — leisfi lenktinėmis išmokitąs kirmėlaites — straiges. Padarė raštinėse kratas ir rado valdininkėlių stalčiuose užlaikomas išlavintas bėgioti lenktinėmis straiges. Suprantama, kad šitas „sportas“ bus išlėsuotas, nes valdžios apmokami darbininkai daug gaišta laiko, leisdami lenktynių kirmėles.

× **Vengrijos potviniai.** Iš Budapešto parėjo telegrama, jog Pietinėje dalyje Vengrijos iškilo neregėti potviniai, kurinose prigėrie apie 80 žmonių.

× **Pajieško moterį.** Pietiniam Anglijos pakrastyj, ant salos White, pasirodė, jog dabartiniu laiku vyrų gyventojų esama daugiau už moteris ant čielo milijono. Todėl valdžia išsiuntinėjo Anglijoje į didesnes šeimynas užkvietimus mergaitėms, kad jos nuvažiuotų į White galės rasti gerą ateitį.

× **Pasikėsimas ant b. chinų karaliaus.** Iš Pekino praneša, jog ant buvusio chinų jaunučio impe-

ratoriaus tikrai buvęs pasikėsimas. Ex-karaliskas žaidęs palociaus kieme, tuom tarpu pro jį prašvilpusi kulka, kuri atsimušus į sieną. Nežiūrint įieskojimų, pasikėsimintojo dar nesusekė.

× **Agitacija už Malecką.** Po visą Angliją paplito agitacija už Anglijos pavaldinę Malecką, kuri Rusijoje, Varšavos palata pamerkė katargon už dalyvavimą prie lenkų revoliucionierių, būtent socialistų partijoje (P. S. P.) Angly laikraščiai atspausdino jos biografijas, portretus ir įžengiamaisiais straipsniais reikalauja valdžią, kad Malecką iš Rusijos kaip-nors išliuosuotų. Rengiama net peticija į carą, kad jai atleistų ar lieptų peržiūrėti bylą išnaujoti.

Iš Rusijos.

||| **Ruso-amerikonų bankas.** Į Viennos laikraščius praneša šio-kią žinią. Būk amerikonų kelionės po Rusiją veltui nenuėjo. Paskutiniai amerikonai svečiai Petrapilėje buvo — tai Panamos kanalo komisija, kuri kvietė Rusiją dalyvauti prie šio kanalo atidengimo šventės ir iškilmų. Komisijos vadovas, John Hays Hammond, turėjęs ir kitą misiją, būtent suorganizuoti Amerikos ir Rusijos kapitalistus. Tas Hammondui pilnai esą pasisekė. Neuzilgo Peterburge būsiąs inkurtas ruso-amerikonų bankas, kuris skolįsiąs pinigings ant užvedimo Rusijoje įvairių pramonijų ir žemdirbystės pagerinimo. Patsai caras Hammondą prisileidęs Carskame Sele pasikalbėti ir labai mieliai sutinkąs įsileisti Amerikos kapitalistus.

||| **M. Petrunkevičius.** Jaltoje staiga mirė pasimirė vienas iš Rusijos šviesių žmonių — M. I. Petrunkevičius, buvęs II. Dūmos atstovas. Jis buvo pažangiųjų demokratų žvaigždė. Dar 32 metai atgal P. parašė į valdžią tuomet garsų atsišaukimą nuo Tveries žemietijos, patardamas sušaukti žmonių rinktus atstovus apsvarstyti valstybės reikalus.

||| **Pasimirė rašytojas** — liandininkas P. V. Zasodimskij, Nau-gardo gub.

||| **Baumės ir represijos.** Peterburge satyros žurnalo „Satirikon“ redaktorių Averčenko nubaudė 250 rub. už N19 eilutes „Klausimas ir atsakymas“. Kišeneve uždėta 150 rub. baumės laikr. „Bessarabskaja Zizn“, bet nesant kur išmokėt, pasodino arestan redaktorių ant 1½ mėnesio.

||| **Raštų konvencija.** Greitu laiku atsibus konvencija Rusijos su Vokietija apie raštų kopiracijas ir rašytojų teises. Panaši sutartis anuolaik buvo padaryta su Francija.

Iš Lietuvos.

VILNIUJ. Naktį balandžio 22. buvo padaryta arti 40 kratų, daugiausiai pas inteligentus. Suminta 22 žmogų.

NAUMIESTIS. Suv. g. Balandžio 16. žandarų rotmistras Kislinkis su Naumiesčio žemsgarių viršininku ir žandarais padarė krata **Asmoniškiose** pas A. Misevičių, Ant. Grybą, Ant. Dailydę, J. Pakalką, Joną Usą; **Liepalotuose** pas A. Stiklių ir J. Milerį; **Raugaluose** pas S. Kasiulaitį ir A. Pliaušinaitį; **Budžiūose** pas J. Šilingių ir A. Mekšrą. Jieškojo

nežinia ko, bet visur pasiēmė atliekamųjų popergalių. Niekas nesuimtas. Pas Pliaušinaitį išvertė iš kluono kūlius, išraitė audėklų ritinius. Nuo A. Grybo išnešė namų užrašus. Padarę kratas, visose vietose sustatė protokolus.

Mamos Vaikas. **Dvaro pardavimas.** Lenkų laikraščiai rašo, kad gr. Tomas Potockis parduoda į žydų rankas didelį dvarą Zipliai, Naumiesčio pavieto. Parduoda už 1,300,000 rublių. Ziplių priguli 14 gražių su geromis triobomis palivarų, 22,000 margų (daugiau 11000 dešimtinių) žemės. Vien miško 9500 margų, vertės 600,000 rublių. Dvaras turi 750,000 rub. skolų. Tą dvarą perka žydas Ostrovski iš Minsko. Paskui jis tą dvarą parceliuos, t. y. pardavinės mažais šmoteliais. Reikia, kad mūsų žmonės pasirūpintų kuodaugiau sia to dvaro žemės supirkti.

Rinkimų belaukiant. Lietuvių klerikalai Kaune šiomis dienomis tarėsi apie rinkimus ketvirtojon Dūmon. Kun. J. Tumas buvo pasiūlyęs per rinkimus susivienyti su pirmieiviais, tačiau jo pasiūlymas buvo atmetas. Kauno žydiai, kaip skelbja lenkų laikraščiai, pasidalino į dvi daly: vieni per rinkimus nori tartis su lenkais, kiti gi, pirmieiviai, su lietuviais, kaip tas ir ligi šiam laikui buvo.

„**L. Ukininkas**“ ir „**L. Žinios**“ jūrių dugne. „Titanic“ vežė net 3,000 maišų pačtos. Visa ta pačta žuvo drauge su „Titanicu“. Dabar gavome žinoti, kad žuvusioj pačtoj buvo ir „L. Ukininkas“ No. 12—13 ir „L. Žinios“ No. 33—37. Taigi tie laikraščiai dabar guli jūreše gilumoje 3 varstų.

Didžioji šiaulių Gegužinė šiemet įvyks berželio 9—10. Bus lošiama 5 veiksmų istoriška drama: „Skirmunda“ (parašė Pl. Puidienė). Tos dramatos statymui leidimas jau gautas.

KINKIAI. Pap. valsč., Šiaulių p. Blogas čia paprotys įsivyravęs. Viena mergina užlaiko degtinę pardavimui. Parduoda, žinoma, su pelnu. Teisinasi, kad jai kuningas pavelino pardavinėti. Kitas kartais ir negertų, kad degtinė taip arti nebūtų. Mergina da pasakoja, kad uždarbis iš degtinės pardavinėjimo eina jai nusipirkimui cukraus, gazo, nagingių. Visgi del kieno tai uždarbio negalima sodžiuje tokio „monopolio“ laikyti. **Pentokas.**

PANEVĖZYS. 6 varstai nuo Panevėžio yra Karpjo miškas. Tą mišką dabar kerta žmonės, atgabenti nuo Kupiškio. Uždirba po 1 r. — 1 r. 50 k. dienai. Jie mėgsta išgerti. Naktimis voliobesi pakeliais ir žmonėms ramybės neduoda. Žmonės vežantieji medžius į gelžkelių uždriba su arkliu į dieną 3—4 rublius.

Jurių Smiltis. **SINTAUTAI.** Naum. pav. Per valsčiaus sueigą buvo nutarta, kad šventomis dienomis būtų uždaryti monopolis ir traktierius, bet... nutarimas liko tik nutarimu. Nors priešakinės duris ir esti uždarytos, bet per užpakalines įleidžiama kiekvieną, kas tik nori. O juk da yra net 3 aludės. Žmonės pasakoja, kad vietinės davatkos da ir slaptaį degtinę pardavoja.

TROŠKŪNAI. Ukm. pav. **Girtuoklystės pasekmės.** Bal. 22. (nedėlioj) Nokonių sodžiaus vaikinais grįžo girti iš Troškūnų. Begrįždami už ką tai susivaidijo, o parėję namo J. Joneliokui besimušdami galvą kirviu pramušė. Dabar jis guli mirties belaukdamas, o piktadėjas suimtas.

Subatėnas.

KUPIŠKIS. Ukm. p. **Irgi tarpats.** Nesenai vienas ūkininkas Bukėnų sodžiaus išgėręs degtinės pasimirė („užsidedė“). Puponių gi sodžiaus ūkininkas parvažiuavęs namo girtas pasikorė.

P. Vingaudas. **Nedegamos spintos valsčiuose.** Kai-kurių Kauno gub. valsčių valdyba pasirūpino ingyti nedegamas spintas, kuriose ketina laikyti pinigings ir dokumentus.

Persikėlimas Siberijon. „L. Žinių“ No. 47 pasakojama apie tai, kaip varginga gyventi Siberijoje. Ypač sunku ateiviams, kurių vietiniai gyventojai baisiai nekenčia. Daug kartų atsitinka, kad valdžia duoda ateiviams kokį-nors žemės plotą. Bet tą plotą, kaip paskui pasirodo, jau iš seno dirba tie, kurie seniau atėję. Tuomet tarp seniau ir naujai atėjusiųjų kyla nesuipratimai, barniai ir net muštynės. Kelių nėra, pievų mažai, aplink dideli miškai. Valdžia duoda pašalpos net ligi 200r., bet tie pinigai neišduoda mi ant rankų, o tik valdžia už tuos pinigings perka valstiečiams tai, kas reikalinga. Pirkdama gi tų pinigų nesigaili. moka, tiek, kiek užprašo ir dažnai perka visai netikusius daiktus. Taip, kad tie pinigai tuojau išsina, bet naudos iš jų atkeliavusiems labai mažai. Taigi Siberijon keliauti nepatariama.

Lenos skerdynių atbalsiai. Dėlei Lenos skerdynių vis tai šen, tai ten darbininkai išreiškia savo papeikimą. Kelios dienos iš eilės buvo streikai Maskvoje. Daugeilis darbininkų aukauja savo uždarbį užmuštųjų ir sužeistųjų darbininkų šeimynoms. Vidurinių dalykų ministeris Makarovas, užklaustas ar bus nubausti tų skerdynių kaltininkai iš pradžios atsakė su didele puikyste: kad taip visumet buvo ir taip toliaus bus. Visi tokio ministerio atsakymu labai pasipiktino. Neuzganėdinti net ir patįs valdininkai. Todėl jie sudarė komisiją, kuri turi tą visą baisų atsitikimą ištirti, kad nubausti tuos valdininkus per kurių kaltę buvo tie šaudymai.

(„Liet. Ukin.“)

KAUNAS. Balandžio 22. vyskupis Cirtautas palaimino su visomis bažnytinėmis apeigomis kuningus: A. Bizaneką ir J. Indriulį, kurie įsilviko į dominikonų zokono rubus.

SUBAČIUS. Ukm. pav. Prie Subačiaus stoties gelžkelio auga miestelis, statomas vis naujos triobos Dvariškių sodžiaus žemėje. Atsirado ir traktierius, aludė, tris smūklės, penkios krautuvės, garų malūnas. Kiaulėno tartokas, viena vaistų sankrova. Ir visos tos istaigos verčiasi gerai. Geistina būtų, kad čia ir gydytojas-lietuvius apsigyventų. Kovo mėn. atidarė čia ir pradinę mokyklą,— tai antra Subačiaus valsčiuje.

Subatietis.

DORPATAS. Balandžio 9. šių m. sukako 16 metų nuo Vytauto Juškevičiaus mirties. Velionis buvo pirmūfiniu lietuvių organizatorių Dorpate: Jo ir kun. Jokubėno rūpesniu tapo įsteigta lietuvių studentų kuopelė, kuri vėliau (1906 m.) virto oficiale „Lietuvių Dorpato Studentų Drauga“. Tų liūdnu sukaktuvių paminėjimui „L. D. St. D-ja“ užpirkto mišias ir įrengė savo būrte bendrą vakarienę, laike kurios buvo iš „Varpo“ perskaityta velionio biografija. Be to pasakyta dar pora prakalbų, plačiai apipiešusių a. a. Vytauto Juškevičiaus asmenį ir parodžiusių draugams tą nuostolį, kurį apturėjo

Lietuva, netekus tokio karšto ir rimto darbininko.

A. a. Vytautas Juškevičius mirė ir palaidotas Dorpate. Jo kapas — vienintėlė brangi lietuviams vieta Dorpate, tik de ja, iki šiol apleista ir niekieno neprižiūrima. Dabar „L. D. St. D-ja“ papuošė kapą gėlėmis ir sumanė aptverti jį geležiniais stambiais, bet viena vargu įstengs tą kada-nors padaryti. Būtų gerai, kad prisidėtų prie to bent velionio draugai ir giminės.

Iks—Ygrek.

Irgi naujiena! Jutainių sodžius (Remygalos valsč., Panev. pav.) indavė prašymą, kad valdžia leistų atidaryti monopolį. Su tokiu prašymu sodžius siuntęs savo atstovus net į Panevėžį ir Kauną. Sunku tiesiog tokiai naujienai ir intikėti. Visas pasaulis veržiasi prie šviesos ir blaivybės, jutainiečiai gi rūpinasi kaip save paskandinus varge ir savo protą girtybeje.

Šatės. Telšių pav. Netoli Šatės Derkinių dvaras, išskirstytas vienasėdžiais, nesenai susilaukė svečių-nebuvėlių, atvykusių čia iš tolimų Rusijos gubernijų. Menkai išrodo tų naujų ūkininkų drauge su jais atgabentieji arkliai ir padarynės. Netoli yra ir antras Lukošaičių dvaras, į kurį ketina atvykti irgi rusai-ūkininkai iš tolimos šalėlės.

Išėivių gražinimas. Nesenai atvyko iš New Yorko (Amerikos) garlaivis „Lietuva“, kurs parvežė atgal iš Amerikos 209 tokių išėivių, kuriuos del įvairių priežasčių Amerikos valdžia atgal sugrąžino: jųjų tarpe buvo 14 lietuvių.

Garlaiviai. Nuo gegužės 15. kasdien pradės plaukyti Baltijos jūra garlaiviai iš Klaipėdos, per Palangą, į Liepoją ir atgal. Tokį garlaivių plaukymą suorganizavo kai-kurie Liepojaus ir Klaipėdos pirkliai.

ŽAGARĖJE, Šiaulių pav. ir **Vasukuose** (Panevėžio pav.) reikalingi lietuvių gydytojai. Vietos geros.

KURSĖNAI, Šiaulių pav. Netoli Segeliškių dvaro Balandžio 14. rado ant kelio negyvą žmogų. Pripažino, kad tai bešąs Mažeikių sodžiaus valstietis Žironas, kurs važiuodamas iš Kursėnų nuo turgaus inkaus išlipo iš račiukų ir ant griovio krašto amžnu miegosi užmigo. Ukininkas Žironas buvo tvirtas vyras apie 40 metų, tik degtinė be laiko graban įvarė.

O. Kursėniškis.

Prūsų lietuvių skaičius. Pagal paskutinės Vokietijos gyventojų 1910 m. sąrašo statistikos, lietuvių Prūsų Lietuvoje yra 96,567 žmonės 83-jose vietose (parapijose). Tokiu būdu į paskutinius 5 metus, pagal valdiškų suskaitymų, Prūsų lietuvių skaičius sumažino beveik 12 tūkst. (1905 m. suskaičiau 108,919 žm. 85 parapijose). Smulkesnių skaitlinių da nesuspėjau sutvarkyti, bet iš padarytos lietuvių skaitliaus lentelės pastebėjau tik 18 vietų, kur lietuvių skaitlius siekia (arba viršija) 50% tos vietos visų gyventojų skaitliaus, kitur gi visur yra mažiau kai 50%, kai-kur tartum juokui tarp 3—5 tūkst. gyventojų yra 5—15 lietuvių, o vienoje vietoje net 2! Kai-kuriose vietose per pastaruosius 5 metus lietuvių skaitlius nupuolęs daugiau kai 50%, o yra net vietų, kur nupuolė net 95%! Pasididino lietuvių skaičius (ir tai gana mažai) tik Klaipėdoj, Tilžėj, Pačėčiuose ir Vilkiškuose.

M.

(„Liet. Žin.“)

Nustojo ejęs. Nustojo ejęs Vilniaus žydų leidžiamas rusų kalba kapekinis dienraštelis „Vilene“ (Vilnietis). Dabar bepaliko tik du kapekiniai: rusų „Naša kopeika“ ir lenkų „Gazeta Codzienna“.

Del francūzų paminklo. Francūzų pulkininkas Matonas apsi-dairęs po Vilniaus miestą, nutarė, jog patogaus vieta francūzų paminklui pastatyti būtų ties Šv. Katrinos bažnyčia. Iš Vilniaus Matonas važiuosiąs tuo pačiu tikslu Borisovan, Smolenskan ir Vitebskan.

Vilniaus kuningų seminarijon įstojo, išlaikę kvotimus, šie jaunikaičiai: Baranovskis V., Horba A., Horodko S., Grablys M., Dzevaltovskis-Gintautas P., Zdebskis K., Lopāta M., Lužinskis E., Malinkevičius A., Odlenickis-Poėbutas J., Radzevičius B., Rudzinskis K., Skrodzkiš A., Sabaliauskis J., Stafinskis Z., Andreikėnas L., Vrzsnievskis P., Haidulis K., Gotoveckas S., Dzemeškevičius A., Dusinskis P., Kosinskis J., Lazukas N., Sičevskis A., Šinkavičius M., Ščimirskis B., Tikušis A., Lašas B. ir Petraševskis S.

„**Del slapto mokymo**“.

Gegužio 1. Vilniaus apygardos tiesmas svarstė bylą del „slaptosios“ lietuvių mokyklos. Kaltinami buvo Mišniūnų sodžiaus, Širvintų valsčiaus, valstiečiai: Anelė Kindurytė, Karolis Sabaliauskas ir Justinas Pažūsis. Kindurytė kaltinama, kad mokiusi vaikus; kitu du, kad leidusiu savo namuose mokyti. Teisme Kindurytė aiškino, kad tikrai mokiusi poterių, bet tikslai savo giminiečių Sabaliausko ir Pažūsis vaikus, ir už mokymą jokio mokesčio neėmusi. Kindurytė ir Pažūsis gavo užmokėti po 3 rublius pabaudos, arba atsėdėti po dvi dieni kalėjimo; Sabaliauską išteisino. Kaltinamuosius ginė advokatas Vileišis.

TAMOSBŪDYS. Naum. apskr. Balandžio 26. buvo mūsų valsčiaus vaito rinkimai. Vaitu išrinktas J. Mackeliūnas, jo padėjėju A. Gudaitis.— Tarp ko-kito svarstė, ar reikia smūklės. Visi šaukė: nereikia, nereikia! Bet sekretorius to nutarimo protokolų kningose neįrašė. **Grikvabalis.**

(„Viltis.“)

PRŪSŲ LIETUVA. Katyčiuose 21 balandžio buvo lietuvių draugijos „Vainiko“ susirinkimas. Tarp kit-ko Draugijos organais aprinkta Klaipėdos „Apžvalga“ ir Tilžės „Birutė“.

Nauja draugija. Peterburge užregistruota prekybos ir pramonijos draugija „Broliai Vailokaičiai, Totoraičiai ir B-vė“.

Vyriausybės paskola nedegamoms troboms. Eina žinios, kad perėjusiems vienasėdžiais valstiečiams, norintiems pasistatyti nedegamąsias triobas, duodama pašalpa kiekvienam būtiui po 300 rub. Instruktoriui gi Dočkui duota 8 tūkstančiai rublių pastatyti šiemet Kauno gubernijoje 100 tokių triobų.

Laukų apsausinimas. Pasakojama, kad pastaruojų laiku daugelyje Kauno gub. vietų valstiečiai sumanę prieš išėjimą vienasėdžiais bendrai apsausinti laukus, kurie to reikalingi, ir tik paskui dalinties.

Žemių pardavimas. 30 gegužio bei 1, 6 ir 7 berželio Kauno gubernijoje bus pardavinėjami dvarai, būtent: Šiaulių apskrityje — 35, Resėnių — 33, Vilkmėrgės — 29, Ežerėnų — 26, Kauno — 25, Panevėžio — 16. Visi tie dvarai paskirta parduoti už skolas bankui.

(„Šaltinis.“)

IŠ LATVIJOS.

Nauji gelžkelių iš Rygos pro Milgrabena, jūros pakraščiais, ir šiaurę per Lyvzemę lig stoties Moizeikiui, Lyvzemės privežamųjų kelių, pradėsią dirbti jau šioje vasaroje. Kelio nusmeigimo darbai jau daromi ir kasdien nusmeigiama 4 varstai. Gelžkelis bus siaurabėgis.

Krata liko padaryta 28 bal. „Jaunakas Zinias“ redakcijoje. Jieškota „Jauno Laiko“ leidėjo Petersono, kurį vėliaus rado ir suėmė Cannēs kungų krautuvėje prie Suvorovo gatvės No. 31. Sumintas ir pats Caune, kurs anot „R. A.“ social-demokratų aprūpindavęs visokiomis šios kuopos kningelėmis ir kitokiais raštais.

Latvių-lietuvių taupomai-skolinamoji kasa. Lyvzemės gubernijinė draugijų dalykų komisija savo posėdyje 26 bal. tarp kitko užtvirtino ir įstatus naujos Latvių-lietuvių taupomai-skolinamosios kasos. Kad kas iš lietuvių būtų prisidėjęs prie inkūrimo šios kasos lig šiol dar nieko negirdėjo.

Tame-pat šios komisijos posėdyje liko nutarta uždaryti latvių visuomeniškąją d-ją „Jupiter“ ir Uždaugiuo visuomeniškąją d-ją.

Latviai darbininkai „Anot „R. Av.“ pradeda nustoti darbo. Taip, seniaus Talgeimo medžių fabrike Rygoje (palei Dauguvą už Cemento fabriko) dirbo tik latviai ir pelnė neblogai. Sukilimo ir streikų laikuose pradėta vieton latvių priiminėti lietuvius ir rusus ir tik atsakomesnėse vietose pasiliko latviai. Praėjusių metų vasaroje fabriko administracija buvo priversta pasilikusiems latviams padidinti algas net 4 syk, kad nepertraukus darbų. Šiemet šiame fabrike jau nebeprimamas nei vienas latvis „kad apsisaugojus nuo nemalonumų“, kaip darbdaviai sako. Dabar te dirba tik rusai, lietuviai ir žydai. Taip, kad mūsų broliai, priduria laikraštis, nevien Rusijoje, bet ir savo tėvynėje nustoja garbės kaipo padorūs žmonės.

Garšvinės valsčius, Kuršo g. Valsčiaus kasa nutarė statyti fabriką, kučis pirkis iš apylinkės pienu, dirbs sviestai ir sūrius siųs į užsienį, taipgi i didesnius miestus. Ketino pirkti automobilį važinėti pienu ir pieniškiams išdirbiniams. Jau plecius nusamdytas ir pradėta vežt akmenis ir kita medžiaga statymui. Sumanymas labai geras. Brakauskas.

Arestuota matrosai nuo šarvuočiaus „Riurik“ ir „Cesarevič“ taipgi nuo keleto minininkų, viso labo 20 žmonių, intariamų, būk renge sukilimą tarp Baltijos laivyno matrosų.

(„Rygos Garsas“.)

Iš Amerikos.

Duos šliubą tik sveikiems. Chicago, Ill.— Čia susirinkę 200 protestonų pastorių priėmė vyskupo Sumner indomų patarimą. Sulygo to patarimo, protestonų dvasiškiei apsiima duoti šliubą tik tiems jaunavedžiams, kurie pristatys nuo daktaro paliūdijimą, jog yra sveiki. Tuomi manoma sustabdyti ligotas šeimynas ir užvesti sveikesnių žmonių gentkartę. Katalikų dvasiškieji šitą sumanymą visiškai atmėta.

Ant „Titanico“ negirtuokliavė. Washington.— Senato komisija, kuri tardė likusius nuo „Titanico“ viršininkus, nerado aiškių daromų, kad prieš susidurimą

laivo su ledų kalnu kapitonas Smith girtuokliavęs. Tą žinią apie girtuokliavimą buvęs padavęs koksai ten vengras, Louis Klein. Jį atvežė Washingtonan iš Ohio, kaipo liudininką. Bet pasirodė, jog tas žmogus neturįs jokių poperių, kurie patvirtintų, kad jis buvo ant laivo. Pagaliaus tas Klein staigu iš Washingtono pabėgo. Taip ir pasiliko nežinomu: ar „Titanico“ viršininkai tą naktį gėrė, ar negėrė.

Lyndiavimai. Nashville, Tenn. gauja baltųjų atėmė iš policijos areštuotą negrą Jake Samuelis, išvilko į laukus ir sušaudė. Jisai buvo užpuolęs ir išžaginęs farmerio Ramsey moterį. Kitą negrą, Dan Davis, gauja sudėgino ant laužo ties miesteliu Tyler, Texuose. Šis buvo iškoneveikęs merginą Johnson.

Laiškus nešios orlaiviai. Vyriausis pačtos užveždėtojas Hitchcock pavelijo įsteigti pirmutinę orlaivių stotį tarpe Bostono priemiesčio Clifondale ir Lynn, Mass. Čia bus nešiojama laišakai ant biplano.— Šita stotis bus tik bandymas. Jei pasiseks, tai ir daugiau kitose vietose bus sandoma laiškamams nešioti orlaivininkai. Daugelis jau senai siūlosi.

Protestuoja prieš pusę cento. Vos tik pasirodė žinia, jog mūsų valdžia nori išleisti naujus pinigėlius pusės cento vertybės, tuoj pasipylė laikraščiuose ir protestai. Be abejonės, dauguma protestuoja krautvinkų, kurie dabar parduodami „du už penkiuką“ daiktus daugiau pelno, negu paskui „vieną už pustrėčio cento“. Tačiau atsiranda ir tokių, kurie protestuoja vien delto, kad per neapsižiūrėjimą būsią jiems inkšama pusė cento už centą.

Bombos ant teismo stalo. Los Angeles, Cal. vietinė federalė Grand Jury tebetardo incidentą tarpe San Diego miesčionių ir I. W. W. (Industrial Workers of the World) unijos agitatorių. Teismo rūmuose atgabenta septynios bombos ir šautuvai su „Maxim silencer“ prietaisu (tas prietaisas padaro, kad šūvio nesigirdi). Tie visi daiktai esą rasti I. W. W. raštinėje.

Mėsa pašoko. Chicago, Ill. mėsos krautvinkai taip pabrangino mėsą, kad tokios čienios da buvo nesigirdėti nuo civilinės karės. Už jautienos priekį, telieną ir avieną pakėlė ant syk brangiau nuo 4 iki 5 centų svarą! Tai vis trustų „malonė“.

Metė į prezidentą gumulu. Važinėjant prezidentui Taftui po New Jersey valstiją su prakalbo mis atsitiko šioks incidentas. Rutherford'e, N. J. laikant jam kalbą ant viešo plečiaus, kažin kas paleido į p. Taftą gumulą šlapų poperių. Detektivai pasiklausė kaltininką suėmė. Esąs koksai ten italas.

Pasimirė garsus aviatorius. Dayton, O. gegužio 30. pasimirė Wilbur Wright. Su jo mirėčia amerikiečiai neteko garsaus savo orlaivininko. Jis pirmasis išrado geriausią lekiuojamą mašiną.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

PITTSTON, PA.

Po ilgų parapijoje vaidų ant galo užstojo ramumas. Gegužio 19. formaliskai užėmė klebono kedę kun. Kasakaitis. Kun. A. Kaupas persikėlė į Wilkes Barre, Pa. Kun. K. bus netik pastabų rašytojas, bet ir pilnas „Drango“ redaktorius. Algą jam mokės

kuningų sąjunga. Kokios politikos laikysis mūsų parapijoje kun. Kasakaitis, sunku iškalno ispėti. Pirmame savo pamokslė kun. Kas. pasakė, jog stengsis sutverti jaunų merginų draugystę; bet su kokiais tikslais, ir kur dės senas merginas — nepasakė. Linkėtina, kad draugystė taptų pastatyta ant tautiška-moksliskų pamatų. Toliaus pasakė, jog stengsis apvalyti bažnyčią nuo negeistinių bedievių ir tt. (o šiom tarpu Pittstone jų apšėiai prisiveisė). Dabar negalima nieko spręsti; — pamatysime.

Iš antros pusės mūsiškiai po truputį kruta. S. L. A. 27-ta kp. savo mėnesiniame susirinkime, gegužio 12. pasiuntė Washingtonan rezoluciją, su protestu Rotoo billini. Tą patį padarė ir L. S. S. kuopa.

Gegužio 22. visose mūsų apylinkėse jau prasidėjo kasyklių darbai, nes anglekasių unija su darbdaviais susitaikė. Dabar viskas pradeda krutėti po senovei. Teisybė, jau ir atsibodo, nes per du mėnesių čia viskas buvo lyg apmirę, tik retkarčiais smūklėse girdėdavosi mūsų brolius paūžiant. Mat bedarbėse jie kitokio užsiėmimo negalėdavo rasti. Jss.

LAWRENCE, MASS.

Gegužio 14. miesto salėje per dr. Tupperio lekcijas apie Lietuvą poni O. Ramanauskienė prakalbėjo į lietuves moteris bei merginas apie apsišvietimą, valyvumą ir organizaciją. Patarė, kad merginos susieitų į kokią nors kuopelę ir mokytų skaitymo, rašto, kalbos, kaip anglų, taip ir lietuvių; mokintus siuviimo, mezgimo, atsakančio valgio virimo, apskritai visko, ko tik reikia geram gyvenimui. Tam tikslui, ji išsireiškė, geriausia proga prisidėti prie Young Women Chr. Association sutveriant tiktai savo skyrių ir duoti skirtiną vardą. Pranešė, kad jau organizuojasi tokia draugijėlė ir kad merginų pėsidėtų kuodaugiausiai.

Gegužio 19. buvo pirmasai susirinkimas. Žinoma, pradžia sunkoka — prisinašė septynios merginos; kitos žadėjo sekamamjau susirinkime prisirašyti. Draugijėlė pasivadino „Birutės Klubas“. Mokestis tiktai vienas doleris metams. Piningai eina į Y. W. C. A. kasą. O iš tēn viskas gaunama: ir salė, ir lekcijos, ir kitkas. Gegužio 23. ketvoro vakare, buvo lietuviams merginoms parengta vakarėlis. Buvo žaismės, dainos, užkandis. Tokius vakarėlius žada kuotankiausiai rengti, nes nauda labai didelė: merginos gražiai žaisdamos kūniškai susistiprina, sutvirtėja, mokindamosios įvairių darbų, ypač virimo ir kepimo, sau ir kitiems rojū daro ant žemės.

Vasarop, liepos mėnesyje naujasai moterų Birutės Klubas žada surengti pavyzdingą gražų pikniką naujojoje lietuvių perkamojoje vietoj „Old Country Club“.

P. Galindas.

SO. BOSTON, MASS.

Iš jaunimo gyvenimo. Gegužio 26 (nedėlioje) So. Boston jaunimo būrelis su garlaiviu „Boston Flarie“ išvažiavo ant vandens paviešėti ir ant salos už 10 mylių išlėpė gražiai pasibovijo. St. Michelsonas užmanė, kad jaunimas vietoj bolės mėtymo, sužaištų kokį žaidimą. Buvo žaista „Pelė“, „Krasa“, „Vilkas“ ir kiti jaunuomenės žaidimai. Žodžiu sakant, tą dieną jaunimas labai dailiai praleido. Važiuo-

jant ir parvažiuojant buvo girdėtis patriotiskas ir revoliucioniskas daineles dainuojant. Ant laivo važiuojant jaunimas nusiėmė paveikslus, taipgi ir ant salos, visas buvusis So. Bostono jaunimas liko nufotografuotas. (Nuėmė lietuvis fotografistas, Stanislovas Zaleckas iš Lynn, Mass.) Laivą nusamdė 60 kp. L. S. S. Se. Bostono jaunimas darbuojasi; turi „Labdarystės“ draugystę, kurios tikslas yra pastatyti So. Bostone Tautiską Namą. Per žiemą jaunimas turėdavo kasnedėlia vakarais koncertus; bet dabar vasaros karščiams užėjus, koncertai pasibaigė, o prasidėjo išvažiavimai ant salų. Girdėtis, L. S. S. kuopa kas antrą savaitę turi nusamdžius garlaivį del pasivažinėjimo, o Ukėjų Klubas ant 4 liepos turi nusamdę didoką laivą, kur galės tilpti apie 800 žmonių. M. Stakėnas.

ATHOL, MASS.

Čionai kas mėnuo atvažiuoja kun. J. Jakaitis iš Clinton, Mass. Nors retai atvažiuoja, bet per pamokslus suspėja gerokai pakeikti laikraščius, kningas ir nebažnytines draugystes; tik labai agituoja už SLRKA ir „kazimierinės“ laikraščius, prie to liepja teskaityti „Drangą“ ir „Žvaigždę“. Kuningėlis nenumano, jog sarmata savo tavorą girti, o kito peikti, o ypač bažnyčioje.

Gegužio 19. buvo trejos vestuvės; vienoje buvo net 32 bertainiukai „rudžio“. Kuningėlis ir tuos išvadino bedieviais „eicilikais“, nors jam pačiam užmokėjo po \$15 už šliubus.

Lapkričio 19. 1911, per pamokslą pakeikė P. Paltanavičių, kad pas teisėją emė šliubą (nors buvo socialistas); taip gi B. Sarapa, ex-socialistas, emė šliubą pas neprigulmingą kuningą Miekevičių; ir tas gavo keikimo; žodžiu sakant, nebegalima kuningėlini nei intikti.

Gegužio 19. 2 val. ryte išvežė alų nuo p. S. Vidugirio. 25 gegužio atšibuvo teismas, kur priteisė užsimokėti \$50. Taipgi kuningas iškeikė, kad tai už bedieviškus raštus ir bedieviškas kningas tai atsitikė, išvadindamas „eicilikūni“. Mat nežinojo, kad Šv. Jurgio parapijos sekretorius.

Viskas, ką kuningėlis karštai pataria, tai liepja visiems karštai melsties, sakydamas, kada malda žmogų suramina, prirodydamas net faktais: pastorius Richesonas buvęs hysteriskas, bet per maldą nusiramines. „Raspuškinas“ (kas? bene Puškinas? Red.) ir Larmatovas (? Red.) (rusų poetai) apie maldą eiles rašydavo ir patis meldavosi. L. Tolstojus, kad ne malda, būtų esą nesulaukęs tokios senatvės, — 80 metų, būtų nusižudęs. Tai mat kokių pasakėlių mūsų „tėvelis“ žino.

D. J. Janulionis.

BATAVIA, ILL.

Gegužio 19. vietiniai veiklesni vienantūčiai: V. Malanskas ir Jonas Judikauskas „Grant Army“ svetainėje sušaukė susirinkimą, su tikslu atgaivinti TMD. 90-tą kuopą, kuri gavusi Kudirkos raštus buvo beveik pakrikus, — nes nieko ir neturėjo veikti, kaip tik drauge su Centro valdyba saldžiu miėgu snaust... Šiais metais, išgirdę, jog TMD. vėl išleis krūvą kningu, tai ir mės norime ta proga pasinaudoti. T. Siurna trumpoje, bet aiškioje kalboje paragino laikyties ant toliaus prie TMD., nurodydamas, kiek ta draugystė yra nuveikusi didelių ir gerų darbų ant literatiškos dirvos; ir ant toliaus, sako, jei rašy-

simės ir vienykimės į ją, tai daug bus galima ko naudingo nuveikti. — Po jo kalbai nutarėm visą užvilktą mokestį pasiūsti kasinininkui ir da 2 nauji nariai prisirašė.

Čia nors nedaugelis yra lietuvių, nes tik 17 šeimynų ir apie porą tuzinų pavienių; bet apšvietime stovi nežemiausia; čia yra D. L. K. Gedimino draugystė, taipgi 173 L. S. S. kuopa ir T. M. D. 90-ta kuopa.

Iš laikraščių čia visi didesnieji ateina po kelis egzempliorius, tik „Saulės“, „Žvaigždės“ ir „Drango“ man rodos čia niekas neskaityto.

Darbai čia yra nelabai sunkūs ir nepavojingi. Yra 5 dirbtuvės, kuriose dirba ūkiškas mašinas. Mokama nuo 17 iki 22c. už valandą. Mokačiam kokį amatą ir angliškos kalbos nēr sunku darbą gaut ir tokiam jau gerokai mokama.

Miestelis turi apie 5000 gyventojų; daugiausia apgyventas švedais, kokiečiais ir keliolika šeimynų airių. Lietuviai da tik 7 metai, kaip pradėjo čia apsigyventi; šiandien 6 turi savus namus nusipirkę (su bankos pagalba). Jonas Judikauskas.

BROOKLYN, N. Y.

Dalyj miesto, vad. Central Brooklyn, gegužio 25. buvo St. James Auditorium salėje lietuvių teatras — vietiniai scenos mylėtojai vaidino vieno veiksmo farsą „Vienas iš mūsų tur apsivesti“. Šitas veikalėlis mūsų publikai jau žinomas, nes iš laikraščių matosi, kad ji beveik visur didesnėse mūsų kolonijose jau perstatė, — kitur net po kelis-šyk atkartoto. Mat veikalėlis — lengvas, tereikia keturių aktorių, prie to gana juokingas.

Turinys maž-daug šioks. Buvo du broliai ir gyvenę pas tėtą. Abudu buvo nevedę ir jau suaugę. Matai, jauni neturėjo laiko ingyti „meilės ligą“, nes vienas buvo užsiėmęs filosofija, kitas — matematika, ir už krūvų kningų per dienas sėdėdami praleido jaunystę ir prastojo patraukimo prie meilės. Tiesiog moteriškių bijodavosi. Bet sykį užėjo jų tetai ūpas, kad iš jų „vienas tur apsivesti“. Teta buvo stragi, kaip ugnis: kad pasakė, tai jau taip turės ir būt! Kas daryt? Abudu mūsų „mokslinčiai“ — senberniai tapo prispirti prie sienos ir vienas kitą visaip kalbina, kad „tu apsiवेश“. Pagaliaus jauniausias brolis šiaip-taip prikalbino vyresnįjį. Tasai apsiima vestis su tetos persama tolimgiminate. Jau atėjo vestuvių diena. Eis prie šliubo. Štai netikėtai ir įsimyli į savo busimąją marčią jaunėnysis brolis. Iškilą juokingos tarpe brolių varžytynės: pirma nenorėjo vestis nei vienas, o dabar abiejų „galva pramušta“, kad tik vestis! Mat konkurencija padilgina net tinginius ir didžiausius meilėje užaušėlius... Čionai mergina išriška klausimą: ji mat visgi labjau myli jaunesnį. Todel vyresnis ir pasilieka su savo filosofija ir kningomis, o jaunesnysis — išmaino savo matematiką ant merginos. Meilė gavo viršų ant kningos.

Veikalėlis visai trumpas, bet gana juokingas. Būtų juokų „iki rėksmo“, jei labai gerai sulosti. Buvo ir čia juokų, bet vis-gi neperdaug; nors aktoriai roles gražiai mokėjo, bet vis-gi matyt, kad dar nedaug tėra buvę ant scenos, nepraprātė ir negarsiai kalba. Reiktų ypač ant šito tėmyti, kad tokiose didelėse salėse kaip minėta Audito-

riumi reikia aktoriams kuorčiais siai publikos prieiti, atlikti lošimą visai prieky scenos, visiems aktoriams lošiant ir kalbant būti priekiu atsigrižus į publiką ir labai garsiai kalbėti. Kitaip viduryj salės ir užpakalyj publika nedagirsta. Šitas kalbama nevien šio vakaro lošėjams, bet ir abelnai mūsų scenos mylėtojams. Aktoriams reiktų tankiau nueiti į geresnius anglių ir italų teatrus bei prisižiūrėti, kaip tenai ant scenos užsilai-

Roles lošė šie: Tetos — p-ni M. Krutulienė, merginos — P. Karėnaskiūtė, filosofo senbernio Krištofo — J. Anamavičius, matematiko Ferdinando — G. Janonis. Šis pastarasis gana gerai lošė ir garsiai kalbėjo.

Potam buvo monologas „Jonas Driskius“ — perstatė amerikoniškai-lietuviška valkatą „bomą“ Maspetho vargonininkas, p. A. Kvederas su kitu koku vyru (pa vardės nedažinojau). Monologas gana juokingas. Tas ypač publikai patiko. Paskui p. K. Strumskio vedamas vietinis choras sudainavo: „Noriu miego“, „Nu Lietuva, nu Dauguva“ ir „Gegužinė“. Dainos išėjo gerai, ypač pastaroji.

Užbaigė vakarėlį su balium ir šokiais. Publikos buvo į kokius 200 suvirš.

Dailės Mylėtojas.

BROOKLYN, N. Y.

Bažnytinis koncertas. Gegužio 29. vakare atsibuvo koncertas Williamsburgo parapijinio choro surengtas, po vadovystė vargonininko p. S. Rakausko. Buvo „Lyceum Hall“ ant Driggs ave. tarp North 5 ir 6 gatvių. Taigi visai naujoje del lietuvių vietoj. Gal užtai ir žmonių visai nedaug buvo — vargėlių buvo į 100 upatų su visais choristais. O gaila — visgi programos buvo gana platus ir neblogai išpildytas. Ypač atsižymėjo duetas (p-ni O. Rakauskienė ir E. Kancierintė): „Kaip lėlijos“ ir „Sudiev Lietuva“. Taip-gi gražiai išpildė p-lė E. Rakauskiūtė ir choras: „Mergaite ar gali“. Neblogai ir kiti šmoteliai išėjo, kurių ant programos buvo ar ne 16.

Vienas nesmagu — mažai publikos. Kalti rengėjai, kad neišgarsino. Mat pasitikėjo tik tuo, ką kuningas iš ambonos iššauks. Tuom tarpu iš bažnytelė lankančių žmonių (ypač mūsų bažnytelė...) nelabai kas apie dailę atboja. Jie mat tankiau išgirsta aštrius žodžius, negu švelnius. Todel ir sielos tų vienantūčių atsimpa... Mariutė.

CAMBRIDGE, MASS.

Sylvester Tower Co. pianų dirbtuvėje 27. gegužio išėjo ant streiko apie 300 darbininkų, liko tik 7 streiklaužiai sankrovoje (warehouse) ir apie 15 merginų. Reikalaujame mės, kad pripažintų uniją I. W. W. Bet kompanija nesutinka; todel visi vienbalsiai nutarėm neit į darbą, pakol nepripažins unijos. Didesnė dalis čia dirbamė vis lietuviai. Geistina, kad mūsų vienantūčiai stiprai laikytųsi iš vieno nežiūrint, ką kompanija pasakys.

„V. L.“ Skaitytojas.

ŠIS TAS IŠ BUVUSIO LAWRENCO STREIKO.

Nors mės pirmąja buvome manė žemiaus padėtąjį raštelį nuosekliau bei smulkiau išdėstyti ir gerb. skaitytojams bei ankauto-

jams pranešti viską, kas galima buvo, bet nesant pas mus gana atsakančių spėkų, pasitenkiname, kad pranešime nors apyčiupei, apskritas buv. streiko suvartotas aukų sąmatas ir tt. ir tt.

Mēs, lietuviai, pagalbos ir susilpimo reikaluose esame gana duosnus. Lawrence buvęs streikas — aiškūs paveizdas. Be jokio mūsų specialio paskelbimo ir jokių plačių straipsnių ir aiškinimų, aukų priplaukė nuo lietuvių ūmu laiku į keletą tūkstančių dolerių. Žinoma, aukos tai svarbus dalykas; aukotojas duoda su širdžia, su jausmais, kad pagalbos reikalaujantis užsiganėdintų ir susilpėtų, ir, streiko dalyke, laimėtų viltį, laimėtų kovą už geresnį duonos kėsnį, už geresnį gyvenimą. Ir šiame atvejuje Lawrence lietuviai yra dėkingi visuomenei už taip jų gausią paramą, nes jei ne aukos, tai gal būtų buvę ir sunkiau su išlaimėjimu streiko, o gal būtų ir visai neišlaimėta... Taigi mēs, žemiaus pasirašiusieji, vardan visų Lawrence lietuvių, išreiškiame visiems aukavusiems Amerikos lietuviams kuosirdingiausių ačiū. Taipgi išreiškiame padėką tiems laikraščiams ir jų redakcijoms, kurios pasistengė dikičiai patarpininkauti mūsų streikui ir pašventė savo špaltas straipsniams, atskaitoms ir tt. ir tt.

Kaip jau iš pirmesnių pranešimų esatė patyrę, kad lietuviai, kaip lygiai ir kitos tautos, turėjo nuomonę paėmę namą, kuriame buvo užvedę visą valgomųjų daiktų krautuvę. Iš šios krautuvės neturtėlis streikininkas gavo visą maistą per visą ištisą streiko laiką. Krautuvei įrankius ir visą pradžią sudėjo vietiniai krautuvninkai biznieriiai, paskui jau gauta keletas šimtų dol. iš I. W. W. kasės o jau 3—4 savaitę maitinosi tais pinigais, kuriuos aukotojai siuntė staciai mūsų lietuvių skyrium, A. Ramanausko adresu. Kiek pinigų turėjome, tiek stengėmės sušelpiti streikuojančius. Paveizdan: vedusių šeimynų emė valgyti 138 (neskaitant vaikų); nevedusių vyrų ir merginų — 82. Visas valgis imtas iš „Wholesale“ atsakantis, tomis pačiomis čieniomis kaip ir krautuvninkai ima.

Kiek lietuviai viso sudėjo aukų Lawrence streikui, negalime mēs pasakyti, nes aukos siūsta įvairiomis redakcijomis, įvairiais žmonėmis. Galėjome tik paskelbti ir paskelbiame tas, kurios siūtos lietuvių skyrium. Taigi: aukų viso A. Ramanausko rankosna prisūsta \$1.642.34 (žiūr. „V. L.“ num. 17. psl. 10.). Vėliaus dar 26 d. balandžio iš Middleboro, Mass. nuo Antano Akstino, per P. Čiro rankas, gauta \$8; taigi viso — \$1.650.34. Visi tie pinigai yra suvartoti streikių susilpimui. Visos išlaidų kvitos, gautos nuo įstaigų bei pardavėjų, randas pas mus. Iš šios sumos pradžioje streiko į centralę I. W. W. kasę atiduota \$914.28., o iš kasės truputį ankščiau paimta, kaip tik uždėta krautuvė, \$725. Apart virš minėtų lietuvių aukų mums patikrinančių, da perduota tiesiog I. W. W. kasėn. 1) iš Nashua, N. H. lietuvių \$106 ir 2) Haverhill, Mass., lietuvių \$87. Taigi viso lietuvių aukų, prisūsta \$1.843.34. (tikrai tai ne visos: „Keleivyje“ tēmyta dasyk daugias, bet kiek, tai ir ar jos visos prisūsta I. W. W. kasėn, tai mums nežinoma, nes „K.“ ikišiol nepagarsina dar. Taipgi aukos plaukė per „Laisvę“, „Kovą“ ir atskirus pašalinius žmones, kurie, manome, irgi pasirūpė viską tikroje šviesoje parodyti. Taip

daroma visada ir visur). Aukų sudėta nemažas skaičius; jos kaip Lawrence darbininkams, taip lyginai ir kitur davė progą darbavus priversti nusileisti ir pakelti darbininkams algas kitur mažiau kitur daugiau. Taigi tasai suvartotas streikui laikas ir duotas vienas-kitas skatikas pašalpai, žmogų padarė maždaug aprūpintu medžiagiškai ir dvasiškai. Viena dauguma gavo daugias mokėti už darbo valandas, viena ir kita dauguma daugias pradėjo susiprasti, pradėjo rūpintis savu gyvenimu, pradėjo daugias skaityti ir galvoti.

Buv. Streiko komitetas
Lawrence, Mass.
Gegužės 10, 1912.

Peter Cziras
Jonas Kibildis
Peter Strazdas.

NB. Šiame, bene paskutiniam, mūsų pranešime apie buv. Lawrence streiką nepaminėjome abelnų nuo lietuvių gautų aukų; kas jas norėtų žinoti iš kur ir kiek gauta, tepajieško pereinuosius (regis nuo 7 num.) „V. L.“ numerius. Ir suskaitę, tesulygina su virš paduotomis aukų sumomis. Suskaitę ras tą pačią sumą. Mēs, viršų pasirašiusieji, esame tiek tvirti ir užganėdinti, kad Lawrence streikui dirbome iš širdies ir veikėme kiek tik mūsų pajėgos teišnešė. Taip sakant, laike streiko patįs mokinomės ir kitus sykiu mokinome daugiasia pagelbstint pp. Ramanauskams, Arlauskui, J. Kirdiejui ir k. Jiems iš visos mūsų širdies išreiškiame didelį ačiū. Mename, kad Lawrence lietuvių jiems šino tuo atsilygins, nesa visų mūsų kova tapo laimėta. Laimėta taipgi ir kitur.

Būtų gerai, kad kitos lietuvių laikraščių redakcijos nors nevisą šį mūsų pranešimą atspausdintų, tai nors peržvalgose ar pastabose paminėtų kiek viso nuo lietuvių gavome aukų. Finis.

Tie patįs.

KAIP GIMĖ NUOMONĖ APIE ŠNIPUS.

„Keleivis“ N21 peržvalgoje klausia: iškur pas St. Miliauską gimė nuomonė, kad Amerikoje tarpe lietuvių yra šnipų?

Nuomonė taip gimė: pastaruoju laiku labai prasiplatino kokie agitatoriai su pseudonymais, slapyvardžiais ir užmaskuotoms pavardėms, kurie pradėjo lietuvius pjudyti ir šmeižti senesnius mūsų veikėjus, kaip Širvydą, Šliupą ir kitus. Mokslas ir protas viską nori ištirti; taip ir St. Miliauskas padavė mintį, ar ne tik šnipai Rusijos lietuvius pjudina. Mokslas patiria, kad iš visų pseudo-pavardžių, kurie draugijoje gyvena, yra tik 3% procentas gerų žmonių; kiti — visi tamsios ir nepadorios ypatos. Tas tai ir pagimdė nuomonę apie šnipus.

Tautietis.

IŠ S. L. R. K. A. SEIMO.

Boston, Mass. — Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje seimas čia prasidėjo 28 d. ir traukė iki 30 d. gegužio. Nuo mūsų korespondentų gavome šokias žinias apie seimą.

Delegatų seime pirmąją dieną pasirodė 63.

Seimo vedėju išrinktas p. Kadzievskis iš Chicago.

Seimė kuningų — ne daug; kuningai bijosi, kad neprakišti savo organo „Draugo“. Iš visko, kas girdisi, galima tikėti, kad „Kata-

likas“ gaus už organą, nors daugelis delegatų stovi ir už „Draugą“.

Vakare buvo puikus koncertas. Čiurlionis statė „Kantatą“ ir pats skambino pianą. Ant koncerto nedaug žmonių buvo. Buvo keletas iš žydų ofiso atėję. Turėjo juos publika stabdyti, nes nedavė klausyties, pasakodami vienas kitam „apie retėžius“. Dailėje mato ir-gi retėžius...

Vargonininkų susivaziavo pirmą dieną — 13; laukiama daugias į „Vargonininkų Sąjungos Seimą“.

Seimo vedėjais išrinkti: pirmininku P. Kadzievskis iš Chicago (31 bal.); vice-pirmininku J. Vasiliauskas iš Baltimore (30 b.); sekretorium M. Milukas iš Philadelphia (31 b.); jo padėjęju M. Brazauskas iš Waterbury (27 b.); mandatų komisijon: A. Gudaitis, S. Pileckas ir K. Valukonis; maršalka J. Adomavičius; presos komisijon: J. Valukonis ir kuningai: T. Žilinskas ir A. Kaupas; skundų komisijon: K. Mačėnauskas, P. Mikalauskas ir A. Staknevičius; kningų revizoriai: J. Stulgaitis, J. Vitkauskas ir J. Čepanovis (siems už darbą užmokėta po \$5).

Nutarimai padaryti sekanti iš svarbesnių:

1. Kiekvienoje valstijoje užlaikyti po organizatorių. Jeigu jis prirašys mažiau 5 sąnarių, tai gaus premiją 25 centus nuo nario.

2. Priimta nauja konstitucija su kai-kuriais pataisymais. Kitus pataisymus čia-pat seimas padarė. Svarstė šaltai ir rimtai.

3. Inkūrė „Našlaičių Fondą“. Į tą fondą kas-vienas narys ant metų mokės po 5 centus. Fondo mintį paskubino atėjusi seimanoteriskė našlė su šešetu vaikū. Tam pradžia, padarė kun. Bukaveckas iš Worcester, Mass., kuris pernai ir šiemet davė po \$20. Taip-gi salėje padaryta rinkliava, kuri davė \$50 su centais. Taip kad dabar yra „N. F.“ \$90 su centais.

4. Nutarta išleisti S. L. R. K. A. historiją, taip greit, kaip ji bus parašyta (regis, bene literatūros komitetui pavedė parašyti).

5. Buvo kalbėta apie sugrąžinimą priverstinos išpažinties. Tam priešą padavė dvasiškasis Sus. vadovas, kun. J. Dumčius, kuris pranešė, jog pereintais metais iš 125-kių Sus. kuopų tik 45-kios prisūntė savo narių korteles arba raportus. Kitos kuopos nieko neprisiuntė. Todel buvo įnešta, kad įvest tam tikrą pažymėjimą įstatuose. Rods tas buvo paviršium nutarta, jei kas neatliks vėlykų išpažinties ir nepraneš per 6 mėnesius dvasiškam vadovui, tas iš Sus. išbaraukti. Bet regis tas niekais nusitriks, nes del vėlykinės išpažinties negalės išbraukti, kadangi valstijos įstatymai to nedaleidžia.

6. Taip-gi nutarta lygiai tokiu pat būdu išbraukti tuos, kurie ne pas kataliką kuningą, bet civilinį ims šliūbą. Ir tas nutarimas abejotina turi vertę valstijos įstatymų akyse.

7. Pakilo klausimas apie dingusių Susiv. tautiškąją vėliavą. Kažin-kas kalbėjo, kad persiskiriant tautiečiams su bažnytiniais per Wilkes Barre seimą vėliava likusi pas tautiečius. Vienok užklauso p. Žemantausko, tas atsakęs, kad vėliava likusi pas bažnytinis. Bet niekas nežino, kur ji yra. Užklausė seimininkus, bet niekas pasirodė nežina. Tokiu būdu vėliava bene bus dingusi.

8. Nutarta prezidentui mokėt ant metų \$100 algos (ligšiolei dirbo — gratis).

9. Sus. kningos atrasta geroje tvarkoje.

10. Tautišku centų radosi inplaukta \$800 su centais. Paskirtė iš jų sekančiai:

\$100 Imigracijos komitetui, New Yorke.

\$100 Vargonininkų Sąjungai (Čiurlionies-amerikiečio veikalams išleisti).

50 Vilniaus 2-klasei mokyklai.

50 Rytiečiams šviesti.

50 „Saulės“ Namams.

50 Pašalpa našlei (iš Bostono).

Likusius paskyrė (bene apie \$400) Chicago lietuviškam vie nuolynui.

10. Organu išrinkta tas-patsai „Draugas“: už jį buvo 41, už „Kataliką“ — 25. Sąnariiai mokės už organą tiek-pat, kaip ir pernai, t. y. po 50 centų; bet nėra privertimo imt. Tie, kurie ims, paduos savo adresu kuopos valdybai.

11. Organui duota pastebėjimas, kad daugiau rašytų apie Sus. reikalus (priesta buvo, kad prieš patį seimą net per tris numerius veik nieko buvo nei apie seimą nei apie Sus. minėta).

12. S. L. R. K. A. turi pilnų narių 6387. Pernai sąnarių pasidauginė 824 sąnariais.

13. Išde turi Susiv. \$31,945.65. Šitų pinigų guli pas išdininką \$9118.72. Nejudinamojo turto \$22,826.93.

14. Valdybon išrinkta: Prezidentu tas-pats: J. Riktoraitis iš Waterbury, Conn. Vice-prezidentu tas-pats: M. Toluba iš Pittston, Pa. Sekretorium: J. Vasiliauskas iš Baltimore, Md. Išdininku tas-pats F. Burba iš Edwardsville, Pa. Kasos globėjai: Jaroševičius iš Bostono ir K. Krušinskas iš Brooklyno. Dvasišku vadovu tas-pats: kun. J. Dumčius iš Hazleton, Pa. (jis pernai buvo aprinktas bene ant 6 metų). Knigis: kun. Struckus iš Wanamie, Pa.

Pastaba. K. Krušinskas buvo pareikalavęs daugias mokėt už sekretorystę. Ligšiol mokėjo jam po \$50 ant mėnesio. Bet seimui nepritarus, jis atsakė nuo sekretoriaus.

15. Seimas S. L. R. K. A. kitiemet atsibus Brooklyn'e, N. Y., tuopatim laiku (buvo įnešimai Philadelphiajion ir Pittsburghan).

Seimo laiku buvo pastebėtos trys „partijos“: „draugiečių“, „milukinių“ ir „katalikinių“. Vėliaus „milukiniai“ susiliejo su „katalikiniais“ ir emė remti išvieno „Kataliko“ partiją prieš „Draugą“.

Kuningai seime mažą rolę lošė. Buvo tarpe delegatų išimaisė ir tik šaltai bei rimtai vedė seimo taktiką.

IŠ VARGONININKŲ SUSIVAZIAVIMO.

So. Boston, Mass. Gegužio 29. čionai atsibuvo II-sis Lietuvių Vargonininkų Sąjungos susivaziavimas. Pribuvo viso labo 13 vargonininkų: Ks. Strumskis iš Brooklyn, N. Y., A. Gudaitis iš New Philadelphia, Pa., J. Stulgaitis iš Wilkes Barre, Pa., P. Grajauskas iš Baltimore, Md., P. Čiurlionis iš Worcester, Mass., K. Karbauskas iš So. Boston, Mass., V. Juška iš Brockton, Mass., Mikutavičius iš Minersville, Pa., A. Kvederas iš Maspeth, N. Y., A. Radzevičius iš Newark, N. J., J. Steponavičius iš Elizabeth, N. J., A. Sudeika iš Mahanoy City, Pa., Jankauskas iš Lowell, Mass.

Seimo posėdžius (vienas ir tebuvo) vedė A. Radzevičius.

Įstojo nauji vargonininkai sąjungon: P. Čiurlionis ir Jankauskas.

Apžvelgus pereinų metų L. V. S-gos darbus pasirodė šokias-tokis veiklumas. Taip, pasitardami vieni su kitais ir pasidėdami įrengė čielą eilę koncertų (kaip va New Yorke-New Jersey srityse). Sąjunga keturiems vargonininkams įrekomentavo vietas. Apart to, padarė sąjuha bažnytinės ir svietiškos muzikos bei chorų srityje šokią-tokią moraliską ir aktivišką intekmę.

Seimą atidarius buvo perskaičtyta M. Petrausko ilgokas ir dailus referatas: „Iš muzikos aruodo“.

P. Čiurlionis padovanojo Sąjungai išleisti du savo kompozicijos gerus veikalus: kalėdų ir vėlykų ofertorijos. Užtai Sąjunga p-ni Č. suteikė garbės sąnarystę.

Iš svarbesnių nutarimų reikia šiuos paminėti:

1. Nutarta Sąjungai leisti muzikališkus (svietiškus ir bažnytinis) lietuvių kalboje veikalus.

2. S. L. R. K. A. seimą Sąjungai dovanojo \$100 leidimui P. Čiurlionies ir kitų muzikos dalykų.

3. Patarta ir plačiai apkalbėta reikalas lietuviams vargonininkams kuodaugiasiai apsišviesti, studiuoti muzikos ir meno srityje.

4. Kaip galint išvesti mada iš vargonininko priedermių „kurenimo pečių“ klebonijose ir bažnyčiose, nes per tai vargonininkai labai daug sugaišta, neturi laiko lavinties ir fiziškai bei dvasiškai sugrumbėja.

5. P. Čiurlionio veikalus išleisti dar šiais metais. Išleidimui išrinkta komisija iš: Ks. Strumskio, A. Kvedero ir J. Stepanavičiaus.

6. Patarta sąnariams-vargonininkams kiekvienoje tiršėiu lietuvių apgyventoje vietoj rengti koncertus Sąjungos naudai ir išleidimui muzikos veikalų.

7. Įvesti bažnyčiose geresnė moderniška muzika. Vargonų muzikos pasirenkant nutarta kreipties Europon prie Č. Sosnausko ir Naujalio.

8. Nutarta į Sąjungą priimti tik tuos vargonininkus, kurie valdybai išduos egzamenus ir išpildys tam tikras aplikacijas apie tai: ką moka grot ir kokias jau yra daręs kompozicijas.

9. Organu palikta tas-pats laikraštis — „Draugas“.

10. Nutarta, kad organe tik tie vargonininkai galės pajieškoti darbo, kurie priguli į Sąjungą.

11. L. V. Sąjungos išde dabar yra jau muzikos veikalams leisti \$170.

12. Ateinantiems metams valdybon išrinkta: prezidentu Ks. Strumskis, vice-prezidentu P. Grajauskas, sekr. A. Gudaitis, išdininku J. Stulgaitis.

13. Seimas kitiemet atsibus Brooklyn'e, N. Y.

BALSAI IŠ LIETUVOS.

Kalvarija (Suv. gub.). Kaip mūsų žmonės palaiko „Žagrės“ draugiją.

5 gegužio šių metų čia buvo vietinių „Žagrės“ draugijos narių susirinkimas, kuris buvo sušauktas tam, idant pasikalbėti apie tolimesnį „Žagrės“ likimą. Mat, Kalvarijoje pereintais metais „Žagrės“ sakrova davė nuostolį, tai draugijos valdyba buvo sumanusi perkelti sankrovą iš Kalvarijos į Seirijus (miestelin, kuris stovi nuo Kalvarijos už 40—50 varstų), norėdama tuomi išvengti anų nuostolių. Šiame nors ir nedideliame susirinkime turėjau progą prisiziūrėti, kaip mūsų žmonės supranta paėmimą į savo

rankas prekybos ir kaip atsižiūri į bendruosius darbus. Kai-kurie kalbėtojai prirodinėjo, jog „Žagrėi“ nesiseka delto, kad būtų esanti neparankioj arba nepatogioj vietoj: toli nuo rinkos ir nėra kiemo prie „Žagrės“, kur galėtų ūkininkai savo vežimus su arkiais pastatyti. Žydams-krautuvninkams, anot jų, sekasi delto, kad turėdami kiemą sustojimui nemaža tuomi pritraukia prie savęs pirkikų, kurie, dažniausiai, tik tēn ir perka, kur sustoja. Kiti dėjo visą kaltę ant „Žagrės“ tarnautojų, kurie būk nemoką su pirkėjais apsieiti, perdaug pasi-pūtę esą, nenorį su prastu žmogumi kalbėti, nepadedą išnešti pirkėjui ir vežimą prekes ir t. t. Paskui vienas kalbėtojas prirodinėjo, jog reikalinga esą laikyti sankrovoje visokias prekes — pigias ir brangias, blogas ir geras, tada būk pirkėjai nesakysią, jog „Žagrėje“ visos prekės esančios nesvietiškai brangios. Bet kitas kalbėtojas jam atskinėjo, jog tōkiu būdu būtų apgaudinėjama žmonės ir delto „Žagrėje“ reikią laikyti tik geros rūšies prekes. Ukininkas, J. Aleksa, kuris šio susirinkimo pirmininku buvo išrinktas, kalbėjo, jog „Žagrės“ tarnautojai moka tik poniškai rėdyties ir kada prisieina jiems kada-nors nunešti į vežimą parduotas pirkėjui prekes, tai atsikako nuo tokio darbo, mat, bijosi, kad neišsitrintų savo rėdyties. Anot Aleksa, tame ir yra svarbiausioji nesisekimo priežastis, kad tarnautojai perdaug poniškais nori būti.

Tai tokios maž-daug buvo kalbos tame susirinkime. Pažymėti galima tai, jog mūsų žmonės, paprastai, jei nesiseka kokias-nors draugijai, tai pirmiū-pirmiansiai ima kaltinti draugijos vedėjus, o gilesniū nesisekimo priežastis nesistengia įieškoti ir dargi niekad, pavyzdžiui, neužsiduoda tokio sau klausimo: „Ar ne mēs patįs tik kalti?“ Kad šitas dalykas aiškiau išrodytų, nors trum pai papasakosiu Kalvarijos „Žagrės“ historiją. Prieš tretjetą metų dar jos sankrovos nebuvo, ir kolei, galima sakyti, „Žagrės“ nebuvo, tai visi jai prijautė, žadėjo niekur kitur neiti pirkti, kaip tik „Žagrėje“ ir laukė, kad tik greičiau būtų atidaryta jos sankrova. Daugelis mūsų žmonių tada manė, kad gausią prekes pusdykai. Bet koks buvo jų nusistebėjimas, kada pamatė, jog prekės pardavinėjama tomis pačiomis kainomis, kaip ir pas žydus.

— Kokia gali būti mums nauda iš „Žagrės“, kad tēnai tos pačios prekių kainos, kaip visur? — daugelis sumavojo ir suprasti negalėjo, kokiam da reikalui tą „Žagrę“ inkūrė.

Na, žinoma, paskui daugumas ūkininkų vėl pas žydus sugrįžo, nes tēnai ir magaryčių gauna ir galima viena, kitą kapeiką nuderėti.

— „Žagrėje“ baisiai viskas brangu, — kalbėdavo man ne vienas, — nuderėti nieko negalima, kiek užprašo, tiek ir duok, lygiai — kaip aptiekoj. Pas žydą visados pigiau galima gauti...

Mūsų žmonės, abelnai, negalėjo suprast „Žagrės“ naudos, kaip negali suprasti by-kokio bendro darbo naudingumo. Pas mus, pakol kas draugijoms gyvenimas negali surasti sau tinkamą dirvą, nes atskiri žmonės, kurie sudaro draugiją, labiau žiūri savo asmens reikalų, negu visuomenės. Kolei plačioji minia nepakils apšvietime, tolei bus sunku vartyti kiekvienas kultūriškias darbas. Pačioje Marijampolėje „Žagrėi“ einasi gerai, nes tēnai žmonės daugiau apšvietę. Yra tēnai

nuo senai gymnazija ir šiaip mokyklų, delto ir lengviau yra žmoneis pasiekti apšvietimas. O Kalvarijoje ne tik sakysime, nėra kokios ten gymnazijos, bet ir pradinį mokyklų beveik nėra. Delto čia ir žmonės tokie tamsūs ir labai mažai nusimano apie visuomenės reikalus ir draugiškai tarp savęs gyventi nenori; kiekvienas maž-daug apie save mano taip, jog jis tik supranta įvairius dalykus, o visi kiti — neišmanėliai. Nieko nėra stebėtino, kad esant tokioms apyostovoms Kalvarijoje nesiseka varyti kokis-nors bendras darbas.

Į šitą susirinkimą buvo atvykęs ir patsai „Žagrės“ direktorius. J. Baltrušaitis, kuris buvo tos nuomonės, jog „Žagrė“ Kalvarijoje reiktų dar palikti, gal ilgai galėtų ji sustiprėti, ir prašė atvykusių šitan susirinkimam narių, idant jie pasirūpintų susijieškoti kiekvienas sau dar po kitą pajininką ir inkalbinėtį savo pažįstamiems, kad palaikytų „Žagrę“. Susirinkusieji taip-pat vienbalsiai pripažino, kad „Žagrės“ kilnoti niekur nereikia. Tokiu būdu ir paliko „Žagrę“ toliau gyventi Kalvarijoje.

Dar keli žodžiai apie tą kai-kurių ūkininkų reikalavimą, kad „Žagrės“ tarnautojai visai prastai rėdytųsi ir kad išneiotų į vežimus prekes pirkėjams. Ir dabar tie tarnautojai nėra tokie poniški, bet apsirėdę, galima sakyti, vidutiniškai; tat jeigu jie, padėkime, imtų rėdyties dar praščiau, tai daugumas (iš inteligentų tarpo) nenorėtų eiti pirkti į „Žagrę“ nes nesmagu būtų imti prekes (ypač valgomąsias) iš nešvaraus pardaviko rankų ir tada gal tie patys ūkininkai sakytų, jog „Žagrės“ tarnautojai yra labai didieji apskretėliai. Dabar apie prekių išneiojimą. Kai-kurie ūkininkai laikosi tos nuomonės, kad jeigu yra skiriama algos „Žagrės“ tarnautojams, tai jie būk turį klausyti kiekvieno pirkėjo paliepimo. Buvo, pavyzdžiui, keli tokie atsitikimai, kad ūkininkas nusipirkęs maišą druskos prašė, idant ją nuneštų jam į vežimą, kuris buvo pastatytas visai kitoj gatvėj, už 300—400 žingsnių nuo „Žagrės“. Žinoma, nuo tokio patarnavimo kiekvienas atsiskyrė; tačiau tas ūkininkas skaitė save labai užgautu tokiu „Žagrės“ tarnautojų pasielgimu. Čia galima buvo tokiems ūkininkams priminti, delko jie savo bernams neliepja kur-nors toli nešti pilnus maišus javų, sakysime iš kluno į klėtį, bet, jeigu prisieina tokis darbas dirbti, tai liepja užkinkyti arklius ir vežimą, kad lengviau būtų... Mat, berno reikia bijoti, jis gali užpykęs atkeršinti ūkininkui nuo-nors, o „Žagrės“ tarnautojas — nieku neatkeršys, delto jo nėra ko labai bijoti...

A. Kelmūtis.

IŠ ARGENTINOS.

Buenos Aires. Nors čia lietuvių gerojai esama, tačiau nieko ypatingo nenuveikia. Žymiausi jų įstaiga — tai dr-ja „Diegas“; bet ir ta kas-kart žemyn nukrinta. 14 balandžio šių metų buvo jos visuotinas susirinkimas, kur daug buvo kalbėta apie draugijos pakėlimą. Seniau draugija rengėsi intaisyti lietuvišką vakarėlį, net jau buvo parinkusi dramatišką veikalą vaidinti ir keles repeticijas padarė, bet iš to nieko neišėjo — pritruko energijos rengėjams ir vakaras neįvyko.

Taigi per viršminėtą susirinkimą, daug buvo kalbėta apie vaka-

ra. Daugumas norėjo vėl išnaujojti vakarą surengti; tik toliau paaikėjo, kad negalima, nes nėra tokių, kas gerai tuo užsimtų arba kitaip pasakius — nēr inteligentų!.

Pirmausia visą darbą vedė P. Uoselis, — ir kad būtų daugiau atsiradę pagalbininkų, gal būtų vakaras ir įvykęs. Ir šį kartą visas susirinkimas kreipėsi prie p. Uoselio, kad apsiimtų būti vakaro vedėju, bet jis atsisakė, aiškin damasi, kad greitu laiku išvažiuos įs Brazilijon. Jam atsisakius, neišsirado kas galėtų jo vietą užimti; tokiu būdu ir vakaro užnamymas turės pasilikti neišpildomas.

Per tą patį susirinkimą buvo pakeltas klausimas apie isteigimą kooperatiškos draugijos. Keletas kalbėtojų rodė neatbūtiną reikalingumą lietuviamsimutis už prekybos, tam tikslui sudėjus po keletą šimtų pesų pajinio kapitalo.

Nuo savęs pridursiu, jog labai geisčiau kuogeriausio pasisekimo jos užmanytojams; tačiau kaip man gerai žinomos apyostovos lietuvių gyvenimo Argentinoj, su skausmu širdies turiu pripažinti, kad tas jų sumanymas — tik sapnas. Daug da mums lieka, iki prieisim prie to, kada galėsime imties už tokios kooperacijos ar komercijos. Juk aiškiai vienas iš susirinkusių patėmijo, kad daugumas neturi už ką nusipirkti garnitorių (siūtą), o ne šimtus dėti į prekybą. Arba aiškiausiai matyti, kad neįstengia palaikyti vienatinės pašalpinės draugijos ir ta kaskart eina silpnyn; tai kagi darytų su kooperatiška draugija? Juk dar iš visų čionykščių lietuvių neiširas nei vieno, kuris pažintų prekybos reikalus ar mokėtų vesti buchalterio dalykus.

A. Eržvilkiētis.

LAISKAS IŠ ANGLIJOS.

(Mūsų koresp.)
Londonas, gegužio 21.

Vakar prisaikintųjų teismas Old Bailey nagrinėjo bylą italo grafo, anarchistų vado — Enrico Malatesto, apkaltinamo už kriminališką įžeidimą profesoriaus Ennis Bellili.

Kitą syk prof. Bellili, prieš kokius aštuonius metus, buvo užsinteresavęs anarchizmu ir iš tos priežasties susipažino su Malatesta, kuris savo keliu supažindino profesorių su savo draugais, pasekėjais ir visukuo kas buvo anarchistiška. Iš visko ką prof. Bellili girdėjo ir matė sąryšį su anarchizmu nusprendė, kad toki idea nei jam pačiam, nei-gi draugijai negali būt naudinga. Taip apie tai ne tik pačiam Malatestai, bet ir viešai — spausdintu žodžiu profesorius išsireiškėdavo. Vienoktas viskas jūdvių neperskyrė — draugavo.

Viskas taip švelniai plaukė tarp jūdvių iki gegužio 16. 1910, kada tūli „ekspropriatoriai“ — žydai ir latviai plėšikai — bandė įsilaužti į vieno žydo Harris'o krautuvę (sankrovą aukso ir deimantų) ant gatvės Houndsditch, kur, policijai netikėtai užėjus, plėšikai pradėjo šaudyti iš mauzerių ir brauningų: nušovė tris policistus ir vieną sunkiai sužeidė, kuris tebegyvena. Plėšikams besaudant tūlas Gardstein arba Morumetz (Moruntzev), vienas iš šai kos, tapo — tyčia ar netyčia — taip gi sunkiai sužeistas ir plėšikams jį parvedus grįcion tūlo lafvio anarchisto Straume (žinomo kaip „Peter the Painter“) sužeistasis pasimirė. Tuosyk poli-

cijai tyrinėjant susekta, kad velionis Gardstein visus įrankius išplėsimui Harris'o šapos pasidirbęs Malatesto dirbtuvėje.

Nuo to profesorius Bellili pertraukė visus ryšius su Malatesta, už ką pastarasis nei nedovanojo. Prof. Bellili nuo pat pradžios karo tarpe italų ir turkų Tripolyj gynė teises savo tautiečių, rašinėdamas į laikraščius straipsnius. Iš to Malatesta pasinaudojo ir apšaukė prof. Bellili Italijos valdžios šnipu. Vienas iš Malatesto atsisaukinų pakliuvo rankosna prof. Bellili. Pastarasis atsisaukinimą išvertė iš italų kalbos į angliškąjį indavė policijai su nusiskundimu nuplėšimo garbės.

Malatestą suėmė, tyrinėjo ir nusprendė ant 3 mėnesių kalėjimo, užmokėjimo skundėjui lėšų ir po nukentėjimui baismės — išvarymo Malatesto iš Anglijos.

Malatesta už politiškus prasikaltimus buvo keletą kartų Italijoje nubaustas kalėjimu ir paskutiniu sykiu, prieš tryliką metų, buvo nuspreistas ant ištėrimimo ant mažukės salos ant Viduržeminių Jūrų, iš kur jam vienok pasisekė ištūkti. Nukeliavus Francijon jam ir gi nepasisekė. Pradėjus agitaciją, Malatestą suėmė ir išvarė iš Francijos. Anglijoje jis varė tokią-pat propagandą; bet kolei ypatų neužgriebė niekas apie jį nepaisė, nors jo vardas vis skambėjo: jeigu ne pačioj Anglijoj, tai šiaip kokioje Europos viešpatystėj.

Kaip italų valdžia su juo pasielgs, sunku sprėsti. Bet nuo dienos ištėrimo iš Anglijos, galima beveik sprėsti, kad Italijos anarchistai pasilaikys atminty jį tiktai „Malatesta“; bet to gyvo ir veiklaus anarchistų vado, kuris buvo gyvastimi anarehistų judėjimo italų kolonijoje Londone, Enrico Malatesta — turbūt jau niekad nepamatys ir nebegirdės jo gyvo žodžio. 3 mėnesiai reiškia paprastam vagilini — poilsis, o šitam atsitikime — greičiausia — amžiną atilsi.

LAISKAS IŠ SYZRANIAUS.

Syzranias, 6 d. gegužio, 12.

Iš kariuomenės gyvenimo. 179 Ust-Dvinsko pulko. — Šiame pulke randasi mus brolių lietuvių daugelis; bet sunkus mūsų padėjimas. — Broliai, lietuviai amerikiečiai, jeigu kurie rengiatės važiuoti Lietuvon, o nesate liositi nuo kariuomenės, ir tikėtės išliuosuoti, tai saugokitės, kad nepapultumėt į viršminėtą pulką. Nes iščia neišsikusite, norint būtumėt ir koksai nesveikas. Čia tarnauja visi Rusijos ubagai: kur tie, akli, slubi, — vienu žodžiu visi suluošėliai; nepaleidžia nei vieno, kurį mato, jog šiek-tiek da gali vaikščioti. Aš pats norėjau išsiskuti; teko būti du kartu komisijoje ir ligonbūtyje pragulėjau veik porą mėnesių. Prisižiūrėjau gana kokių ubagų randasi ligonbūtyj; kitas Lietuvoje ir krepšių nepaneštų, o bet nepaleidžia.

Antra — labai sunki disciplina; geriausias tris metus būti kalėjime, negu čia slūžyti; niekur neišleidžia, pagaliau nei į kitą batalioną nueiti; negalima nei su draugais susieiti.

Žiemą buvo sunku, labai šalta, o kazarmės mažai kurinamos ir prastas apdaralas buvo. Laukėme vasaros, kaip gaidys gaidgystės; sulaukėme. Bet — ką? Nepabaigta vargą, duona visados nedakėpus, sriubos taipgi negalima valgyti. Išdavė šią savaitę vasarines „gymnastierkas“; tai net baisu buvo pažiūrėti! Nusisitebėjau sulaukęs tokios netikėtos

laimės. Negalima suprasti, kaip jos pasiūtos, nes ir lopai, o sulopyti, tai juodais, tai raudonais lopais. Mačiau daug vaisko Rusijoje, bet tokio nelaimingo pulko, tai nebuvo matęs, pakol pats paupuoliau...

Algą išmoka kas mėnesis (50 kap.); bet ir iš tos pačios nutraukia vieną kapeiką ant „Dievo garbės“.

Šiame pulke randasi daug ir amerikiečių; beveik žednoje ratoje yra tai po vieną, tai po du, kurie verkia savo piningus daktarams sūkišę; čia ir piningai negiliuoja, — reikia pačiam slūžyti.

Kareivių Plevėsa.

SCENOS IŠ V. DŪMOS.

Armija ir caro vardas neturi būt lyčiami V. Dūmoje.

Po perskaitymo užklausimų, įneštų nuo įvairių frakejų V. Dūmos apie tragediją Lenos kasyklose, prasidėjo kalbos Dūmos atstovų.

Kalbėtojai peikė valdžią už neprižiūrėjimą Lenos kasyklų administracijos, jos sauvaiškumą, etc.

Išėina ant tribūnos Kuznecov (s—d.). Jis kaltina netik kapitalistus ir valdžią, bet ir trečiąją Dūmą, kuri nieko naudingo neveikia, ir kuri atmeta visus įnešimus nuo s—d. frakeijos. „Atsitikimas Lenos kasyklose mums — ne naujiena“, — kalbėjo Kuznecov: „Atsiminkite 9-tą sausio, kada Petrapilės darbininkai su prašymu rankose ėjo pas carą, kad jis pagerintų jų padėjimą. Užnot juos išklausti ir duoti sioki-tokį atsakymą, juos sušaudė! (Triukšmas iš dešinės ir šauksmai: „Nelytėk Caro!“) — „Atsiminkite, kaip streikuojanti darbininkai mieste Jaroslavlio buvo sušaudyti ir užtai nuo Augščiausios valdžios gauta padėkavonė: „Molodec!“ (iš dešinės didis triukšmas, šauksmas ir varpėlis pirmsėdžio. „Prasome nelytėti Augščiausios valdžios!“ etc.) ... „Jūs visada rišote darbininkų klausimą savotiškai. Tą dieną, kada Maskvoje ministras kalbėjo apie kultūrišką krašto valdymą, tai tas jūsų kultūriškas būdas valdymo buvo surastas Lenos kasyklų streikieriams! Mēs, darbininkai, nelaukiame, kad jūs nubaustumėte tuos perdėtinius, kurie sušaudė kasyklose 270 žmonių ir sužeidė 250. Išvengimui panašų atsitikimų mes tikimės tikt ant savo tvirto susiorganizavimo, bet ne nuo jūsų padavadijimų. Prie to, mēs skaitome reikalingu mrodyti, kad armijos priedermė nėra tai — šaudyti savo brolius ir tėvus.“ (Triukšmas iš dešinės. Pirmsėdis: „Prašu nelytėti armijos!“ Aš to nedaleisiu!“) „O darbininkams — baigia Kuznecov, — mēs turime mrodyti, kad jie turi kovoti neturi su pagalba prašymų. Darbininkų klasė turi išgriauti netik trečiąją Dūmą, bet visą dabartinį režimą ir išrinkti tokią Dūmą, kuri gintų ir jų reikalus...“ (Aplodismentai kairiųj.)

SEKANTIS ORATORIUS — SKOROHODOV.

„Anglijos nacija — kalba oratorius, — apturėjo iš viso pasaulio daugybę priejantus telegramų del atsitikusios nelaimės su „Titanie“. Mēs tur-būt, negausime telegramų, išreiškiančių užuojautą mūsų nelaimėi, nes tas atsitiko Rusijoj; o jeigu kas ir atsiųstų panašią telegramą, tai Dūma turėtų skaityti tį sau už įžeidimą! (Aplodismentai iš kairės.) „Titanic“ žuvo nuo aklos gamtiškos spēkos, o nelaimė Le-

nos kasyklose — nuo sauvalės mūsų buržuazijos. 7 metai praėjo nuo 1905 m., bet lozungas vaigies — satrapo (Trepovo): „Kulkų nesigailekite“ — ikišiol dar viešpatauja mūsų krašte, etc...“

Toliaus kalba Zamyslauskis (dešinysis). Jis nurodė, kad visi kalbėjusieji pirmiaus tik bereikalo kabinasi prie valdžios... „Juk panašiam atsitikime šaudymas žmonių, nėra peržengimas įstačių — kalbėjo oratorius, — nes priešingai oficieriai būtų atiduoti teisman“. „Tai, pagal jūsų nuomonės, galima ir šaudyti!“ — stebėjosi kairieji. — „Taip, neturi būti šaudomi, kaipgi kitaip?“ — karščiaivosi rusų nacionalistas... **Nežinomas.**

Muzikos ir literatūros rytas Peterburge M. K. ČIURLIONIUI PAMINETI.

„Muzika—dievų kalba. Muzika žmogus reikšdavo visus savo jausmus. Augo žmogus, augo ir jo daina — sako Čiurlionis — ir tai yra jo tiesa apie save. Tik jis nepabaigė: dainavo žmogus ir nutruko jo daina“ — taip pradėjo savo kalbą apie Čiurlionį S. Makovskis, rusų dailės žurnalo „Apollono“ redaktorius mažoj konservatorijos salėj, balandžio 15 d. rytą. „Čiurlionies visos dailės formos susilieja muzikoje. Jo paveikslai — tai muzika akims: tai parodo tik muzikoje paprastai vartojamas kartojimas motyvų jo paveiksluose, tikrai muzikalinę jų harmoniją. Čiurlionij nėra naturalizmo, bet visur matosi jo gamtos meilė. Jisai ne impresionistas. Jis — dailininkas sielos, vidaus akių. Jis sako mums pasaką ir, kai jam to reikia, puikiai piešia gamtą, kaip antai dangų, pievą, žolynais išmargintą ir t. t. Kiekvienas žino jo „Ilgėjimąsi“ ir atmena, koks tenai gilus, gilus, bedugnias, mėnulio spinduliu apimtas dangus. Taip piešt gali tik Dievo malonės dailininkas. Bet jisai ir tautos dailininkas — jo paveiksluose aiški lietuvių liaudies dirbinių intaka“.

Toki nuomonė S. Makovskio apie mūsų bėlaiko mirusį dailininką ir kompozitorių. Kelias naujas ir savotiškas mintis pasako apie jį kitas jo gerbėjas — V. Čudovskis. — „Čiurlionies padaruose didis grožės mokslas ir didis optimizmo mokslas. Jis realistas, bet jo paveikslai ne gamtos fotografija. Jis myli gamtą, visuomet ją seka ir visuomet atjaučia. Jis pergyvena su ja jos šventes ir piešia jas. Jo pasaka tiesos. Imkime pirmąją jo pavasario sonatos dalį: ežerai, kuriuose atspindi medeliai, bet tai tik iškart taip rodosi, išžiūrėjes imi abejot, ar čia ištikro ežerai ir medžiai, bet jauti, visa siela jauti čia pavasari, girdi pasaką, kaip pavasarį sniegas tirpsta, pergyveni kartu su gamta jos didžiausią šventę. Tame gamtos atjautime Čiurlionies realizmas. Tai reikia visuomet atmint, norint suprasti jo tiesą. Jo paveiksluose nėra smulkmenų, tenai viskas svarbu, tenai augštoji harmonija...“

Augmens — tai žemės svajojimai. Jie auga augstyn... Ir Čiurlionies paveiksluose ima viršų stačioji, vertikalinė linija. Tai matome ir jo architekturoje: daugiausiai bokštų, nėra bonių, nėra bokštai siekia augstyn, sau patis ribas dėdami.

Be tų dviejų paskaitų rusų kalba, kalbėjo dar V. Ivanovas (ru-

siškai) ir J. Zubrickis (lietuviškai). Koncerto skyriuje orkestro, pianistų ir vokališkojo kvarteto buvo išpildyta keliolika didesnių ir mažesnių Čiurlionies kompozicijų (tarp kitų trys labai gražūs eskizai iš ciklaus „Jūra“). P. Sasnauskiui susirgus nebuvo taip visų laukiama jo vedamo choro. Publikos prisirinko labai daug — matyt, kad Čiurlionį vis labiau ima mylėti ir suprasti ir kad jo taip staigai „nutrukusi daina“ nežus... **J. Ch.**

KA REISKIA SPALVA GAMTOJE.

(Užbaiga).

Yra daug panašių paveikslų kur gyvūnų šerkšties spalva garsina jos savininko netikumą ir tuomi sergsti juos nuo nelaimės. Bet dar indomesnis dalykas, kad randasi ir tokių gyvūnų, kurie būdami edamaisiais išsisuka nuo giltinės nasrų tik delto, kad turi spalvą panašią į kitus, kurie turi persergstančią spalvą.

Gamtininkai Bates (Pietų Amerikoje) ir Wallace (ant Malayaus salyno) rado keletą veislių peteliškių, kurios būdamos vaiskiai spalvuotos ir turėdamos neskanią mėšą esti pankščių nelėsamos. Netoliesia nuo jų skraido keletas kitos veislės turinčios skanią mėšą ir jieškomos paukščių; bet jos panašios į pirmasias (nedamąsias), todėl jas paukščiai aplenkia, kaipo netikusias. Ir taip, būdamos be jokio apsigynimo jos turėtų pražūti, jeigu ne spalva.

Tarpe peteliškių randasi daug tokių paveikslų visur. Pora veislių pamėgdžioja aname straipsnelij minėtąją peteliškę „monarch“ Šuvenyntose Valtstijose. Tarpe vabalų ir-gi yra daug panašių pamėgdžiojimų. Man teko vieną iš jų matyti su dviem dideliais taškais ant galvos. Visas kūnas juodas, o taškai šviesūs ir aiškiai matomi; prie to dar didesles žnyplės turi ir ištikro išrodo baisiai, nors jis niekam nepavojingas.

Kai-kurios gyvačių veislės, būdamos be gielonių būtų labai pavojingame padėjime, jei jos būtų nepanašios išvaizdoje ir spalvoje toms, kurios turi gielonis. Kai-kurių panašumas taip didelis, kad tikrai sunku pažinti: ar jį pavojinga, ar ne. Nors gyvatės turi ir daugiau ypatybų, kuriomis baugina savo priešą, bet daug ką priduoja ir spalva.

Lyčių spalva nėra mums taip indomi, kaip kitos spalvos; taigi čia tik trumpai paminėsim, kad kaip-kurie gyvūnai turi skirtingas spalvas patinai ir patelės. Tas tankiausiai patėmijama tarpe paukščių ir peteliškių; bet daug ir vabalų turi tą ypatybę. Tarp žindančių gyvūnų, slankūnų ir žuvių, tas retai teatsitinka. Bet tarpe paukščių, peteliškių ir vabzdžių jis lig tiek esti skirtingas, kad gamtininkai dažnai esti suklaidinti ir palaiko už skirtingą veislę. Mēs visi žinome, koks skirtingumas tarpe povos ir pove, tarp anties ir antino (gaigala, zelnio), tarpe vištos ir gaidžio; jei juos nežinančiam tų paukščių parodytumei, tai jis nesakytų, kad ta pati veislė. Suvis kitokie dalykas su žąsimi ir žąsimu, — jie nesiskiria spalva vienas nuo kito. Skirtingumas spalvų tarpe lyčių reikalingas geresniam atskirumui vieno nuo kito laike poravimosi ir padeda daug, anot Darmino, pasirinkimui porų.

Viliojanti spalva apsiereiškia abėlnai tarpe žolių; bet kaip kada randasi ir tarpe gyvūnų. Azi-

AITVARAS.

RYTOJUN BEŽIURINT

rūbais apsitaisę, aukso siūlais nuauštais, aukso retėželiais ant kaklų, žiedais ir auskarais, aukso galonais ir tolygiomis „brangenybėmis“, kurios Utopijoje reiškė ar gėdos ženklus, ar buvo vaikų žaislai. Išdidusi ir prakili pasiuntinių išvaizda iššaukė tarpe susirinkusių utopijiečių juokus. Daugelis utopijiečių, nebuvo užsiėmę, nesuprato kamė dalykas, ir apsirikdami sveikino pasiuntinių tarnus, priimdami juos už pasiuntinius, o šiuos pastaruosius už anų tarnus. Vaikai šnabzdėjo savo motinoms: „Žiūrėk, mamā, štai šitan didelin dramblyn, jis kaip mažas vaikas, vis dar akmenėliais žaidžia“. Motinos gi tildė vaikus: „Tylėk, tai gal vienas vyriausių pasiuntinystės juokdarių“. Tik tai kelioms dienoms pralinkus pasiuntiniai suprato kaip reikiant keisto jų priėmimo priežastį: jie pamatė ant vieno vergo tiek aukso ir sidabro, kiek visi jų pasiuntiniai drauge paimti neturėjo. „Tuomet, — sako Moras, — išnyko jų didybė, ir nusiėmė nuo savęs visas brangenybes, kuriomis taip neseniai didžiavosi“.

Kad visuomenis auklėjimas būtų sveikas, draudžiama pjauti gyvuliai, nes „bijoma, kad užmuštinėjimo inprotis pamažėl panaikintų žmonėse gailiaširdiskumą, tą visudoringiausią žmogaus širdies pajautą“. Gyvulių pjovimu, valymu ir mėsinėjimu užsiima vergai, kurie turi atlikti visus sunkiausius ir nešvariausius valstijoje darbus.

Kautskis savo knigoje apie Morą pašvenčia ištisą skyrių „Morui kaip pedagogui“. Kaip Robertas Owenas, — sako jis, — taip ir Tomas Moras, kaip pedagogai, daug augščiau stovėjo už savo vienašalius. Humanizmo amžius toli gražu nebuvo žmogiškumo amžius. Iš pedagoginio atžvilgio buvo tai bausmės lazda ir neįsimtingo „kalimo“ amžius. Erasmus Roterdamietis pasakoja, kad jo mokyamos metu auklėtojas išrinkdavo vieną iš mokinių ir atiduodavo jį aržiam plakimo specialistui kankinti. Vieną kartą, vaikui ryškėjų nepakėlus ir apalpus, pedagogas ramiau veidu kreipėsi į mokinį tokiais žodžiais: „nors jis nieku nenusidėjo, bet reikėjo jį nubausti, kad ligainiui neįsivyratų“. Nepaprastai maloniai sulig tų laikų atsinešė Moras savo vaikų auklėjimą.

Kautskis paduoda Moro laiską į Hanelį, jo vaikų auklėtoją, kame anglų utopistas piešia vieną savo pedagoginių priemonių:

„Tu sakai, — skaitomė mės tenai, — kad labai sunku vaikams nuo tuščiagarbės susiturtėti, ko nei mokslavyriai nevisi atsiekdavo. Tačiau, juo sunkiau varputis rėvėti, juo ankščiau mės tuo pasirūpinti privalome. Priežasties to gilaus blogo išsąskėjimo mūmyse reikia įieškoti tame, kad penėtojos, tėvai ir mokytojai, nuo kūdikybės dienų pradėdami, auklena jį vaikuose ir kuomet vaikas padaro ką nors gero, jis laukia tuoj pagyrimo ir del to pagyrimo stengiasi ingyti didžiūmos pritarimą, t. y. pritarimą blogesniųjų iš aplinkinių“.

Visa tai parodo Morą, ne tik kaip socialį, bet ir kaip pedagoginį reformatorių anų laikų, įieškantį ir nurodinėjantį naujus vaikų nacionalio anklijimo pamatus. Tačiau, nežiūrint to, per visus jo visuomeni — pedagoginius planus praskisverbia aiški tų dienų protinės aristokratijos tendencija prie klasinio viešpatavimo, turinčio savo pamate darbininkų eksploataciją. Profesorius Vipperis visai teisingai vadina „Utopiją“ „privatiniu idealu, išrinktųjų žmonių būrelio idealu“. Tokią išvadą padaro jis atsiremdamas labiausia tų prietikių, kurie įvyksta tarp utopijiečių ir pavergtųjų tautų. Utopijiečių vietininkai praturtėdavo iš pavergtųjų, kaip ir romiečių prokonsuliai. Bet ir viduriniame utopiškiosios valstijos sutvarkyme dar žymiai pastebima protinės aristokratijos pasiryžimas užimti visuomenėje privilegijuotas vietas. Užtenka prisiminus dvasiškijos išskirtiną padėjimą Utopijoje, nekalbant jau apie egzistavimą idealėje Moro valstijoje vergų ir padienių darbininkų. Prie tokių sąlygų dargi racionaliausias auklėjimas atneša naudą vien privilegijuotiems sluogsniams, tobūliantiems savo žinias, kaip galingą socialio viešpatavimo įrankį.

2.

TOMAS KAMPANELĖ.

(1568—1639).

Kuone šimtui metų praėjus po Moro „Utopijos“ pasirodymo, Europos vakaruose, Neapolio nesvetingo kalėjimo sienose, buvo parašytas naujas utopijinis traktatas apie tobulą valstiją. Šio traktato autorius — ne valstijinis žmogus ir ne politikas, o tikrai dominikonų vienuolis, mystikas, astrologas bei asketas, įmestas ispaniškosios inkvizicijos.

(T. b.)

TRUMPUTĖ M. K. ČIURLIONIES BIOGRAFIJA.

(Žemiaus perspausdiname trumpą biografiją) mūsų anksti pasimirusio dailininko, kurį neseniai taip iškilmingai pagerbė Peterburgo rusai dailininkai surengę tam tikrą muzikaliskai-literatiską rytą, iš kurio programos eina ir šis straipsnelis).

Mikalojus—Konstantinas Čiurlionis gimė 10 rugsėjo 1875 m. vargoninko šeimoje Varėnos miestelyje Vilniaus gub. Keletą kudiškystės metų jis išbuvo Druskininkuose, kur dar likišioliai tebe gyveno jo tėvai. Tėvo muzika ir motinos pasakos tai buvo šaltinis, kuriuo gaivinosi anuo metu Čiurlionies muzikalinė siela. 14-kos metų jis jau įstojo muzikalinė mokyklon kun-čio M. Oginskio orkestru Plungėje Kauno gub. Jo žymus gabumas į muziką tuojau atkreipė į save visų domą, ir kun-tis Oginskis išsiuntė Čiurlionį Varšavos konservatorijon, paskyręs jam 15-koa rub. stipendiją į mėnesį. Per penketą metų jis baigė konservatoriją pirmuoju mokiniu prof. Noskovskio kompozicijos skyriuje. 1901 m. jis parašė orkestrui symfonijos poemą „Miške“, kuriai buvo pripažinta augštoji premija per Zamojskių konkursą Varšavoje. Už savo antrą orkestrui veikalą „Polonez“ Čiurlionis gavo iš kun-čio M. Oginskio 1000 markių pasimokinti dar muzikos Leipcege. Padirbėjęs čionai apie metus prie prof. Reinecke ir Jadasohno jis grįžo Varšavon ir gyvendamas iš muzikos lekeijų pradėjo tapyti. 1903—4 metais jis buvo įstojes Stabrausko dailės mokyklon, bet pačiam vedėjui patarus, metė mokyklą, nes jo žymiai apsiereikusi dailininko siela negalėjo sutilpti siaurose mokyklos išguldinėjimų rybose. Šiuo metu jis parašė symfonijos poemą „Jura“ (neužilgo bus išleista ir atlikta Paryžiuje). 1908—9 metais Čiurlionies buvo sumanyta perdirbti tas veikalas į operą. Jo žmona Sofija (Kymantaitė) jau buvo parašiusi tam veikalui libretto „Jurata“ (juros karalienė), bet Čiurlionių susirgus tas darbas liko nepabaigtas ir iš sumanyto veikalo pasiliko tik keli eskizai prologui ir dar apie 2—3 dailės eskizai, išstatyti jį pomirtinėje parodoje. Pastaraisiais metais begyvendamas Vilniuje Čiurlionis rašydavo daugiasia fortepianui ir gamindavo chorui liaudies dainių. Jam be laiko mirus, pasiliko daug muzikos veikalų dar rankraštyje, kuriuos rengiasi išleisti jo talento gerbėjai. Drauge su dailininkais A. Žmuidzinavičium ir P. Rimša Čiurlionis inkūrė Vilniuje „Lietuvių Dailės Draugiją“ ir karštai prisidėdavo prie kasmet rengiamų Draugijos parodų. Beto, vilniškiai pamatė jo triūsų surengtą pirmutinį tikrai išlavintą lietuvių chorą, kuris pasekmingai dainuodavo vietiniuose vakaruose jo veikalus (o taipgi parašytą 1899—1900 metais kantatą „De profundis“, šiandien atliekamą). Žiemą 1909—1910 metais Čiurlionis gyveno Peterburge ir čia per kiauuras dienas tvėrė paveiklus. Anot jo žmonos, jo būsią pagaminta apie 1000 paveikslų, kurių dauguma sunaikinta arba dingus. Gruodyje 1910 metais Čiurlionis apsirgo Peterburge ir 28 kovo 1911 m. numirė ties Varšava. Palaidotas Vilniuje Rasų kapinėse.

Netekome nepaprasto dailininko-kompozitoriaus, nusinešusio žemelnė žavėjančią daugelio savo veikalų paslaptį.

MINČIŲ ŽIUPSNELIS.

Jeigu žmonės tautą niekin... tai jau aišku, Kad vadovai į jų širdis nuodus traishko!... Jei vadovai mūs neskaldys, tai ir liaudis Garbins tautą; viens ant kito nesisipjauđys. Rankų pirštai, nors nelygus, nesiniauja; „Ranka ranką numazgoti“ nesiliauja. Taip kaip kūno dalis kūnui vis tarnauja, Taip ir „partijos“ tautystę užtarauja. Tik papaiķes, ar apsvaiķes apsisppjauja; Tik besotis, ar beprotis tautą kauja. Juk del partijos tautystė nenumiršta, Taip kaip žmogus kad nukirtęs vieną pirštą. **Antanas Kazis Rutkauskas.** Chicago 21 d. Balandžio, 1912 m.

Jeji nori užsiimti „tuščin“ darbu, tai įieškoti teisybės.

Išmintingieji nešneka tuščių šnekų, saugodamiesi, kad jų darbai sutiktų su žodžiais.

Vienybėje žmonių jėga, nes atskiras žmogus yra menkas.

EPIKURAS.

(Užbaiga.)

Visi žmonės Dievą garbino, kaip dorą ir teisybę, ir žmogui yra iš prigimimo duota idealas — mylėti ir gerbti teisybę. Teisybę nevienodai visi žmonės supranta, taip ir tikėjimas į Dievą nevienodas yra. Pas apšviestus žmones, kurie dorą supranta aiškesnėje formoj, pas juos ir Dievas yra išsidirbęs geresnėje ir aiškesnėje formoj ir nėra senovės fanatizmo-prietarų; o pas neapšviestus žmones, kurie tiki į Dievą, kaip į viršgamtiską esybę, tai jie ir savo protui neleidžia veikti. O supratimas teisybės yra visiems reikalingas, nes jįsai suturi nuo ištyrkimo, paleistuvystės ir kitų blogų darbų, sau ir artimui kenkiančių.

Delfo Epikuro mokslas buvo priešingas agnosticizmui arba bedievybei. Nes, sako, bedievybė neapšviestam žmogui neduoda pirmutinio doros supratimo, ir atimdama iš jo supratimą Dievo-teisybės, padaro žmogų manančiu, būk jis pats yra viršgamtiską esybę; tada žmogus, be doros mokslo tapęs bedieviu tankiausiai pavirsta dideliu draugijos priešu, savo palinkimiu vergu ir ištvirkėliu; prilinksta prie blogų darbų; iš to draugija turi nemažą nuostolį ir betvarkę...

Anot Epikuro, norint pakelti žmogaus dorą ir tikėjimą į Dievą-teisybę, reikia jam visu-pirmu duoti mokslą, ypač daugiasia žinojimo iš astronomijos ir gamtos istorijos. Tada nuo mokslo, naturalistikai, evoliucijos keliu persimainys ir žmogaus tikėjimas apie Dievą; ir persimainys taip greitai, kaip tik žmogus pervers gamtos kningą. Net ir šių dienų sociologai sako, kad griauti ir atimti atskirą tikėjimą iš kitų žmonių, ir to vieton neduoti kitokio tikėjimo, yra barbariškas darbas ir tas nesivadina pirmievybės žingsniu, bet maišaties ir betvarkės platinimu. Didis vokiečių istorikas Ranke (1795—1886), buvęs Berlieno universitatėje istorijos profesoriu, sako: „visi žmonės, nors ant paveiklo išrodo tartum panašus vienas kitam, bet iš prigimimo iš naturalistikos pusės kiekvienas žmogus skiriasi vienas nuo kito ir turi atskiras tikėjimo psichologijos žymes, kurios parodo, kad žmogaus dora, tai yra tikėjimas. Antraip pasakius — visas mokslas yra išbulinttas tik per tikėjimo speką.“ Epikuras sakydavo: „Mės negalime smagiai gyvent, jeigu negyvensime išmintingai, prakilniai ir teisingai.“

Čia augščiau kalbėjome apie Epikuro pantheizma; dabar priminsime ir apie jo kitas pažvalgas į sociologiją, į draugijos tolynžangą, valstijos reformas, įstatymus. Epikuras mokina, kad tauta privalo kontroliuoti visą pramonę, industriją, komerciją, išdirbystę. Epikuro sociologiją arba mokslą apie draugiją, labai aiškiai išdėsto francūzų filosofas Comte, veikalė „Cours de Philosophie Positive“ ir „Culte Systematique Sociologie“. Garsus francūzų mokslininkas Russeau taipgi skaitosi epikuristu; mat išrodinėja, kad draugijoje reformos turi būti įvykintas evoliucijos keliu, per mokslą ir proto intekmę, o ne per ginkluotą revoliuciją, sukilimą, kaip tą mokino Robespieras ir kiti revoliucionieriai.

Epikuras mirė 309 metuose prieš Kristų Athenose; tada jis turėjo 70 metų, bet ant būdo išrodė lig būtu 40 metų senumo. Garsus italų liberalų partijos inkurėjas ir reformatorius, taipgi Epikuro sociologijos rėmėjas mokslininkas Girolamo Savonarola pasakoja, kad Epikuras buvęs labai linksmans būdo, niekados savo gyvenime piktai nekalbėjęs su savo artimais ir su mokiniais; pertai jis ir išrodė savamurim ir jaunu, nors metų skaičių nemažą turėjo. Savo psichologijon piktumo idėos niekados neįleido, per tai išrodė jaunu. Savonarola buvo toksai karštis Epikuro etikos rėmėjas, kad užtai jį šventoji inkvizicija (1497 m.) net sudegino ant laužo...

Epikuras mirė nuo „graikiškos“ ligos, vadina mos „chlorosis“; ta liga tada buvo pas graikus labai išsiplatinusi, lyg pas mus anemija (mažakraujė). Žmogus sveikas būdamas, pajunta kad po kraują bėgioja lyg maži kiaušineliai; kasdieną tie kiaušineliai kraujuje dauginasi ir ligonį krato. Už kelių dienų ligonį taip pradeda kratyti, kad jis turi mirt. Epikuro sunki buvo mirties liga; bet jo gyvenimas buvo lengvas ir kiekvienam žmogui pamokinantis, — kad niekad nėra vėlu žmogui mokintis. Epikuras nors mažai gavė mokykloje sėdėti; bet kadangi turėjo norą, mokinosi iš kningų, skaitė raštus garsiųjų graikiškų rašytojų ir filosofų, kaip Pythagoro, Aristofanes, Hipokrito ir kitų, pertai išbulino savo protą ir ingijo amžiną garbę tarpe visų mokslo studentų.

Mirdamas Epikuras paskutiniais žodžiais pasakė: „mano lavoną palaidokite mano tėvo sodne, kuriame mane Xenokratas mokino; tame sodne, kur kalbėjo į mane žali gamtos lapai ir liepė pažinti teisybę ir gyvenimo kelią, katruo galima eiti prie tikslo — laimės ir draugų.“

Epikuro lavoną pakasė ten, kur jis liepė, tėvo sodne. Platesnį supratimą apie Epikuro mokslą galima gauti iš latinų poeto Lucretiaus, jo veikalė „De Rerum Natura“ ir iš francūzų filosofo Voltaires raštų. Epikuro raštų yra apie 300 tomų.

Mikas Stakėnas.

Gardner, Mass.

KOOPERACIJĄ GIMDO VARGAS, BET KOOPERACIJA GAMINA TURTUS.

Kooperacijos idea užgimė Anglijoje. Atsiradus ir prasidėjus ten plėtotis pramonijai ir prekybai pralinkusiojo šimtmečio pradžioje, augo ir kapitalizmas, o su juo draug žmonių išnaudojimas ir skurdas. Tų laikų garsus Anglijos ekonomistas Adamas Smitas ėmė skelbti, jog valstybės gerovė tuomet tik auga, kuomet auga ir kiekvieno piliečio skyrium gerovė ir kad kiekvienas žmogus skyrium rūpindamasis vien savo gerove, dažnai didžiau prisiduomenės gerovės prisideda, nekaip darbuodamasis tos visuomenės naudai.

Atsirado pirmieji fabriakai. Kadangi tuo laiku fabriakų įstatymų dar nebuvo, tai fabriakantai, norėdami turėti kuopigiausį darbininką, supirkinėjo visokiose prieglaudose vaikus, versdami juos savo naudai dirbti nuo 14 iki 16 valandų kasdien. Iš tų mažų vergų išaugdavo darbininkai, kurių likimas būdavo visą amžių kelti sunkiausius darbus, vargą ir kentėti priklausomybę.

Todelei Kobbetas 1820 m., turėdamas omenyje tokios rūšies fabriakų darbininkus, sako: „Anglijoje susirinko dabar daugiau vargo, nekaip kuomet nors yra buvę visam pasaulyje“.

Ir iš tos žmonių vargų jūros, iš tų vargų, kuriuos šios dienos žmogui sunku ir įsivaizdinti, kooperacijos keliu, išterme, šelpimos ir organizacijoje, per 30 iki 40 metų, Anglijos darbininkai išbrido ir pagarsėjo pasaulyje kaip visų šalių didžiausiai pralobę ir augščiausiai kulturoje pakilę darbininkai.

Susivieniję bendram susielpimui ir savo ekonominių ir kultūrinių reikalų gynimui, Anglijos kooperatoriai turi dabar savo nuosavius 8 garlavius, kurie gabena jiems valgomuosius daiktus tiesiai iš ten, kur jie yra gaminami t. y. visų pasaulio dalių. Be to jie turi savo didžiausias arbatos plantacijas, didžiausią pasaulyje keptuves, malūnus, fabriakus, banką ir t. t. ir t. t. Anglų rašytojai, sulygindami anų laikų darbininkų padėjimą su šių dienų darbininkų padėjimu, šitaip rašo: seniau Anglijos darbininko viduriai buvo šašlavynas, į kurį buvo metama ir šluojama visa kas supuvo, sugėdo ir sukirmijo, gi šiandien Anglijos darbininkai valgo kaip lordai (Anglijos didžturčiai).

Šiandien Anglijos darbininkai turi savo mokyklas, universitates, kningynus, skaityklas, savo lėšomis leidžia mokslan. 15,000 mokinių. Matome čia aiškiai, kaip kooperacijos keliu didžiausieji pasaulio varguoliai iš baisiausio vargo išbrido ir laimėjo sau visuomenėje tokią vietą, koki priklausė kiekvienam save godojančiam žmogui.

Bertrandas, Belgijos kooperacijos judėjimo istorikas, irgi aprašo, jog Belgijos liaudis griebsi kooperacijos, natydamą vien joje nuo visų jų šalį prislėgusių nelaimių išganymą. Bulbių liga, kuri 1894—97 m. išnaikino bulbes Belgijoje, draug su tuo įvykęs javų neužderėjimas buvo visos šalies liaudį į didžiausį vargą įstumęs. Gimimų ir mirčių statistika pasibaisėtina išrodė tuo laiku Belgijoje. Šiaur-fytinėse šalies dalyse prieš tą nepalaimą gimdavo kasmet daugiau 10,500 žmonių, nekaip mirdavo, o 1847 m. — 14,700 žmonių daugiau mirė, nekaip gimė!... Badu mirdavo tuomet daugybė gyventojų. Tankiai stengdavosi žmonės bent kokį įstatų peržengimą padaryti, by tik į kalėjimą pakliuvus, kur neprisidėdavo bent badu mirti, nes šiaip ir bent-kokį uždarbį sunku buvo gauti. Kasdien atsitikdavo tuomet plėšimai ir vogimai. Iš visuotinos betvarkės ir vargo iškilo tuomet įstaiga per-pus filantropijos, per-pus kooperacijos pagrindais besiremianti. Buvo tai krautuvė Brukselėje kuri pastatė sau tikslu darbininkams gaminti kuopigiausiai įvairius valgomuosius daiktus. Tokios krautuvės intekmė pasirodė milžiniška, nes ji savo veikimu užkirto kelią kitiems pirkliais kelti valgomųjų daiktų kainas, ir tokiu būdu apsaugojo daugybę žmonių nuo pavargimo, ir padėjo jiems nedėliu metų vargus pergyventi.

Nors pasibaigus neužderėjimams, kooperacijos judėjimas išsyk kaip ir apילו, tačiau darbininkų luoma nepamiršo jo, kaip vienintelio būdo palengvinančio jiems pragyvenimą, padedančio jiems vaikams mokslan leisti. Šiandien nėra Belgijoje jau nei vieno kampelo, kur neveiktų kooperacijos įstaigos. Matome čia visokių rūšių kooperacijas: tau-

(Užbaiga seka.)

joj yra driežai, kurių kūnas turi mėlyną spalvą panašią į smiltį, ant kurios jie slankioja; bet šie turi raudoną spalvą ir išrodo lig gelė išaugus iš smėlio. Vabalai esti taja išvaizda gelės suviloti ir nutupę liekasi aukomis apgaviko.

Kad geriau suprasti svarbumą augančios spalvos tarpe augalų, mes turime atminti, kad augalo gyvenimas visai kitokiose aplinkybėse, negu gyvūno. Gyvenimas tankiai esti trumpas, kaip antai žolė, — visą laiką ant tos pačios vietos. Visa augalo viltis — tai jo žiedas ir vaisius. Kad užvaisinti žiedus tankiai reikia vienos lyties „dulkės“ pernešti prie kitos nuo skirtingo augalo, augančio kartais gana atokiai. Toks darbas gali būti atliktas tik per tarpininkus. O tarpininkas gi veltui nedirba, — reikalauja užmokėto; negana to — reikalauja apgarsinimo; nes, kaipgi kitaip, kas gali žinoti: ko augalas reikalauja ir ką turi? Prie to turime pridėti, kad žiedo gyvenimas palyginamai labai trumpas. Jei mes tą visą paimsimė atidžiau, tai mes greitai suprasime reikalingumą ar skaisčios spalvos arba skanaus kvapo, o labiausiai ašaus nektaro, kurį taip myli bitės ir kiti vabzdžiai.

Spalva gelėms tarnauja, kaip signalas parodomui, kad reikalingas „piršlis“. Paimkime pavaišintą bitę, kaip geriausį „piršlį“. Patėmijusi gelę ji atskrenda rinkti nektaro medui daryti. Beimdama nektarą ji išlipa į žiedą ir besisukindama susluosdo ant savo kūno daugybės „dulkių“ — vyrų. Ji pakilus nuo tos gelės skrenda prie kitos, ir čia apneša vyrus nuo pirmosios ir apvaisina močias, kurios randasi tame žiede. Štai ir visą istoriją: bitė yra užkviesta, kaip piršlys, ir užmokėta pusė mokesčio ant pirmojo žiedo; iščia ji eina ant antrojo, atlieka savo pasiuntinystę ir gauna antrą dalį savo užmokesčio. Iš antrosios vietos, ji galėtų skrieti namon, kaip atlikusi savo piršlystę; bet ne, — ji eina ant kito, ant trečio ir t. t. iki nepareina visą eilę gelė, kol ji liekasi apskunkinta medumi ir tada traukia avilin.

Kas išskaitys įvairumą ir skaisumą spalvų gelė tarpe, ir visą, beveik, jų darbą — tai vilioti „piršlius“ ir taip varyti savo gyvenimą pirmyn.

Bet su žiedu dar spalvos įvairumas nepasibaigia tarp augalų. Paieška dar jo vaisius: uoga ar kitokios formos vaisius. Čia spalva taipgi reikalinga. Toje vietoje, kur augalas auga, tankiai yra perpilna tokių pat augalų, nebėra vietos jaunajai kartai. Kur dingė? Augalas kojų neturi, jo vaisius taipgi neturi. Tiesa, kai kurie vaisiai turi „plunksnas“, višokius „kablus“, dagius ir p. Tokiems nereikalinga nei spalva, — jie jos ir neturi, esti žali arba tamsiai-rusvi visą laiką. Bet štai ryškia. Jos vaisius — daili uoga ir išdygs. Aplinkui priaužė šermedžių, jaunam nėra vietos, ir noroms-nenoroms, jis turi žūti. Nuo to ją išgelbsti jos skonis ir spalva. Graži, raudona patraukia akį netik žmogaus, bet ir paukščių, ir jie nelaukdami, kol jos kris nuo medžio žemyn, renka ir lesa. Manysite, kad jau vaisius praužė! Ne, uoga nuryta perėję per gyvūno vidurius, likosi suvirinta; bet grūdo kauliukas brindalas išėjo kiurai, nei kiek nepaliestas ir gyvūnas jį išmetė toli nuo tos vietos, kur jis yra gimęs ir kur jam nebuvo dalies pagventi. Tuojaus naujoje vietoje

jis ir pradeda naują šeimyną. Kad ne skonis, kad ne spalva, jis to būtų negalėjęs atlikti ir būtų gal pražuvęs.

Spalva daugiau turi darbo gamtoje, ne kaip tik žmogų linkminti!

Milda.

PONAS KIŠKIS IR PONIA KARVĖ.

(Pasakėlė.)

Ponas Kiškis norėjo gauti nuo ponios Karvės kiek pieno savo pačiam ir vaikams. Bet, ponia Karvė jam nedavė. Buvo šilta diena ir ponia Karvė stovėjo laukinė obelės paukščiūje. Ponas Kiškis ir sako: „Ant šito medžio yra labai gerų ir saldžių vaisių. Kodėlgi tamsta neparagauai šitų obuolių?“ „Aš nežinau kaip juos pasiekti,“ atsakė ponia Karvė. „Ogi, paimk su ragais ir duok medin tolei, pakol nenulėks obuolių,“ atsakė kiškis, nuduodamas labai gudrą ir išmintingą. Ponia Karvė taip ir padarė. Davė, davė su ragais medin ligi obuolių nukrito žemėn ir jau norėjo daugiau nebedaužyt obelės; bet, negalėjo jau ištraukti ragų. Ponas Kiškis neilgai laukdamas tuoj parbėgo namo, pasiėmė pačią su vaikais ir išmėlė ponią Karvę sausai.

„Nebijok“, tarė jis nueidamas — „čionai pastovėsi per naktį, o rytą aš vėl ateisiu ir išmėlėsi. Bet apie rytą ponia Karvė ištraukė pagaliau savo ragus iš obelės, ir sumjūslino ponui Kiškiui atkeršyti. Ji nuėjo, priėdė gardžios žolės, ir paskui sugrįžus vėl instatė ragus skylėna. Bet, ponas Kiškis šiandien anksti buvo atsikėlęs, tai jis ir matė ką padarė ponia Karvė. Kada ponas Kiškis atėjo, tai ponia Karvė ir sako: „Aš neturėjau pailsio visą naktį. Ar negalėtum man padėti ištraukti ragus iš skylių? Pagriebk už uodegos ir trauk.“ „Ne“, atsakė ponas Kiškis, „tu trauk, o aš pamuosiu.“ Ponia Karvė supykus, greitai ištraukė ragus ir duok vyti paskui poną Kiškį, kad net dulkės rūko. Bet, visgi ponas Kiškis greičiau bėgo už ponią Karvę. Ponas Kiškis išoko krūmuosna. Ligi pribėgo ponia Karvė prie krūmų, tai ji daugiau nieko nematė, kaip tik dvi didelės, kaip torielkas, akis. „Labas rytas, ponas Didakis“, tarė ponia Karvė uždusus. Ar nematei čia bėgant pono Kiškio?“ „Kaipgi, mačiau, jis tik ką pro čia prabėgo.“ Ponia Karvė pradėjo bėgti kaip padūkus. O ponas Kiškis atsisisėdęs, kad pradėjo juoktis, kad pradėjo juoktis, kad net lūpos jam plyšo. Ir ligšiolei kiškiui lūpos suplyšė.

Vytautas Širvydas.

PAVASARIO VĖJAS.

Nors kojos pavargo,
Bet lengva kvėpuoti,
Po žalia giružę
Smagu vaikštinėti.

Tik akis neramios
Vis jiesko ir žiūri;
Kaž-ko jos čia jiesko,
Kaž-ka nor surasti.

Širdis nerimauja,
Kaž-ko išsiilgus,
Ir jausmas su širdžia
Kaž-ka tokį kalba.

Ko akis neramios
Vis jiesko ir žiūri!

Ar jiesko to žvilgio,
Kurs meilę pagimdė?

Pavasario vėjas
Ramumo neduoda,
Jis širdį sukūrsto
Ir kelia iš miego...

Ir jausmas, lyg jūra,
Siubuoti pradėjo —
Banguoja, siubuoja,
Kaž-ko jisai trokšta.

Nors kojos pavargo,
Bet lengva kvėpuoti,
Po medžių pavėsiu
Smagu pasapnuoti.

J. Tvanas.

New Yorko žinios.

¶ **Hotelių tarnų streikai.** — Per savaitę didžiųjų hotelių tarnai (waiters) iškėlė vieną po kitą streikus. Pirmiausiai streikai prasidėjo Waldorf, Astor ir kituose. Paskui šitiems streikams užjaušdami pametė dirbt Knickerbocker hotelio tarnai, virėjai, indaploviai ir kitoki paslauginiai, kurie susiorganizavę unijon „International Hotel Workers“. Jie žada išsukti visuotiną New Yorko hotelių streiką. Reikalauja sutrumpinti darbą laiką. Nes dabar jie dirba visas septynias dienas ant savaitės ir 14 valandų ant paros. Prie to algos mažos (kitur visai nemoka ir tarnai turi sau algą sukolektuoti nuo publikos kyšiais, tipsais). Pastaromis dienomis keletas hotelių emė taikinties su streikuojančiais darbininkais. Siūlo pakeltą algą ant 20%, tai yra — waiteriams iki \$30 ant mėnesio ir galės vidury mėnesio pusę algos atsiimti. Žada duot kas-savaitę pusdienį linoso laiko; žada panaikinti baudas už sukultus indus. Bet nepripažįsta unijos. Streikieriai šitų išlygų nepriima. Jie ypač stovi už unijos pripažinimą. Minėtas išlygas pasiūlė šie hoteliai: Plaza, Waldorf, Astor, Vanderbilt, kurie bando ir kitus hotelių savininkus prie to priversti. Bet nei iš vienos pusės da nesiseka prie santikos prieiti. Dabar streikuoja iš viso kokia 20 hotelių, apie 1500 žmonių. Kai kurie hoteliai bando su streiklaužiais svečius vaišinti, o kiti jau kelinta diena pietų visai nebeduoda.

¶ **Sufragisčių boykotas Londonui.** Girdėtis, kad New Yorke tveriasi nauja draugija, vardu „Liuosybės Dukros“. Josios tikslas busias šitokais: nei viena sąnarė neprivalo pirkti Anglijoje padaromų daiktų ir nei viena lai nevažiuoja ant vakacijų Anglijon, verčiau Francijon. Tai bus Anglijai boykotas už pasmerkimą kalėjiman sufragizmo vadovės, Mrs. Pankhurst, Londone. Šitas planas išėjęs iš Moterų Sufragisčių Partijos raštinės, 30 E. 34th street.

¶ **Tvanakėnčiams aukos.** Jau tris savaitės, kaip vietinė „Raudonojo Kryžiaus“ draugija renka aukas nukentėjusiems pietinių potviniuose. Sakoma, jog 150,000 ypatų pašalpos reikalauja. Tačiau ikišiol surinkta vos \$10, 513.68. Manoma, kad „Titanico“ nelaimingųjų šelpimas užstelbė reikalus tvanakėnčių.

¶ **Mėsos brangenybė.** Bėgiu pastarųjų 30 metų nebuvo tokio mėsos pabrangimo, kaip pastarąją savaitę. Viena diena priekio (prime meat) mėsa pabrango ant 2 centų, arba po 13½ cento mėsininkai patįs moka pirkdami agulnėse. Pabranginimą agulninkai teisina su sena giesmele, būk Va-

karuose labai maža beužaugina galvijų.

¶ **Vokiečių „Allianso“ susivaišimas.** Gegužio 27. atsivėrė New Yorke VII-tas metinis „German-American Alliance“ susivaišimas. Šitas vokiečių „vereinas“ arba susivienijimas susideda tik iš šitos valstijos vokiečių draugijų. Dalyvauja suvirš 200 delegatų ir savo seimą atidarė iškilmingu bankietu Astoro hotelyje. Čia buvo daug išymių ir amerikonių. Oratoriai vokiečiai išdidžiai nurodė, jog kur-tik vokiečiai Amerikoje apsigyvena, tenai įvykstanti švarti, sveika ir ideališka kolonija (ir jie turi tiesą). — Seimas visu-pirmu išnešė protestą prieš Dillinghamo billių, ir nutarė atsisukti į visas vokiečių draugijas Amerikoje, kad nepamirštų šito padaryti.

¶ **Mirčių statistika.** Per savaitę, užsibaigiančią su gegužio 25. New Yorke žmonių myris pasididino iki 14.83, sulyginus tą pačią savaitę pernai. Per 16 pastarųjų savaitių tokio mirtingumo nebuvo. Sakoma, kad lytingas ir mišrus oras padaugino mirčių pneumonininkų ir džiovininkų. Šią savaitę mirė nuo šių priežasčių: 108 nuo prievartos, 138 — pneumonia, 243 — džiova, 183 — širdies liga, 29 — difterija, kiti įvairiosimo ligo mis po mažiau. — Pagal amžiaus šiaip skirstosi: jaunesni per 1 metus 273, jaunesni per 5 metus — 459, senumo 65 metų ir daugiau — 266. Ligonbūčiuose mirė 530, o namuose — 614.

¶ **„Russkoje Slovo“ barasi.** Rusų vietinis savaitinis „Russkoje Slovo“ (N127) aštriai išėjo barties ant anglų socialistų partijos, kuri užpėitą savaitę Indianopolyje turėjo savo konvenciją ir labai mažai užtarė ateivius. Ypač menkai praleido gresmų Dillinghamo-Rooto billių. Taip rašo „R. S.“: „Neveizdint į socialistų tarptautinio kongreso Štutarto nutarimo, amerikonių socialistai, prieky su Hunteriu, gatavi uždaryti ateiviams Amerikos vartus. Jie nedrįso atvirai apie tą prakalbėti ir tai šiaip tai taip prisimesdami nutarė atidėti galutiną žodį apie ateivystę iki sekancios konvencijos, t. y. ant ketverių metų. Ir naujoje rinkimų platformoje ponai socialistai šitą klausimą aplenkė. Užtarti už ateivius — nenori, o aiškiai pasipriešinti bijosi. Išsirinko aukštin vidurėlį — tylėjimą. Miklus poneliai tie socialistai.“

Taip rašo Okuncovo organas, kuris pats pirmiau lošė ir socialdemokratą, socialrevoliucionierių, ant galo neteko vilties nei į vienus nei į kitus. Tačiau svarbu ne Okuncovo organas, bet teisybės žodis, kurį „R. S.“ už ateivius pratarė.

¶ **„Titanico“ likuonių dovana.** Gegužio 29. atplaukė iš Neapolio laivas „Carpathia“, kuris anuo syk atvežė nuo Atlancio surankiojęs nelaimingojo „Titanico“ aukas. Pirmą sykį jis New Yorkan atplaukė po to atsitikimo. Taigi šį laivą pasitiko priplaukoje tų išgelbėtųjų žmonių komitetas ir inteikė „Carpathia“ kapitoniui, Arthurui Rostron sidabrinį „meilės puoduką“ ir išdalino matrosams aukso, sidabro ir bronzos medalius ant atminties.

¶ **Nubaudė padaužas.** Naktiniame teisme magistratas Krotel peireitą panedėlį nubaudė net vienuolika vaikėzų, kurie tuneliais (subway) trunkinyje sukėlė ermyderį ir padarė riksmo, alaso, fružgonės nuo 14-tos iki 72-ros gatvių, kur ant stoties juos ir areštavo. Visus tuos padaužas pasmerkė po 10 dienų sunkių darbų. Ir ateityje šis magistratas

žadėjo padaužoms „neduoti pardono“. — Pastaraisiais metais ant tramvajų, elevatorių ir tuneliuose šitokie padaužos buvo tiesiog egyptinė plėga: sumušdavo, moteris apdraskydavo ir apvogdavo. Rasi mūsų magistratai susipras, kam jie sėdi ant tiesos suolo.

¶ **Ką žydai „Titanico“ likoniems padarė.** Žydų draugija „Hebrew Sheltering ant Immigrant Aid Society“, savo pranešime už balandžio mėn. sako, kad ji į savo namus priglaudusi apie 150 likusių nuo „Titanico“ keleivių. Tarp tų buvę tik pusė žydų, kiti gi visi buvę airiai, francūzai ir syriečiai. Draugija po tam surinkusi suvirš \$3000 ir bėdinuosius keleivius sušelpusi. Draugija tiesiog nuo laivo „Carpathia“ savo vientaučius ir sveitimusius paėmusi. Kaip tai pavyzdinai žydai padaro!

Ant „Titanico“ išviso pražuvę 72 žydai keleiviai.

Susivienijimo Liet. Amer. 27-to selmo bankietas.

Berželio 2 d. vak. nuo 6:30 Hotel Jefferson ant Ocean Parkway ir Sea Breeze Ave., Brighton Beach, N. Y. atsibuvo S. L. A. 27-to selmo bankietas-vakariene. Rengejai šio vakaro: ponai J. V. Lutkauskas, A. J. Ramanauskas, J. Globis ir A. Augūnas.

Susodinus pribuvusius svečius už tam tikrai parengtų stalų pradėta vakariene. (Kabėse ir „menu“ paminėsimė: Svečiai užgėrė po taurę Manhattan coctail emė valgyti Blue point oysters, ceelery, Consomme in Cups, Baked bluefish su Julienne potatoes ir vėl taurę Sauterne, tai Roast Phil. chicken on Cressu su Green peas ir mixed salad, ant galo Ice cream ir Demi tasse.)

Po vakarienei, kitą vakaro dalį atidarė komisijos pirmininkas ir vakaro tvarkos vedėjai p. Lutkauskas, paaiškindamas sveičiams-delegatams ir vietimiams bei iš apylinkių, jog brooklyniečiai vieton maršavimų gatvėmis, kaip paprastai SLA. seimus pradėdant būdavo, parengė vakariene. Be to pabriežė išsireikšdamas, jog tokios vakarienės gali didesnę naudą padaryti, negu maršavimai gatvėmis. Vakarienės, sako jisai, tai vienas iš tų būdų, kurie artina ir riša lietuvius vienan bendran ryšin.

1. Pirmasai šio vakaro kalbėtojas, SLA. centros pirmininkas, p. F. Živatkauskas, pasidairęs po salę kupiną sveičių, pirmais žodžiais sveičiosna tartais pažymėjo, jog Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, tikrasai amerikiečių lietuvių inteligentų centras. Niekur negalima bus rasti tiek inteligentijos, kaip šiton draugijon prigulincios. Gal ir ne visa šin vakaran susirinkusi inteligentija jon priguli, tačiau ir ji neatsisakė dalyvauti šios draugijos bendran vakaran. Baigdamas savo kalbą p. Živatkauskas išreiškė nuomonę, jog dar maloniau būtų, jei visa lietuvių inteligentija jon priklausytų.

2. Antrasai šio vakaro kalbėtojas, tai daugeliui-daugeliui žinomas ant lietuvių dirvos veikėjas — p. P. Mikolainis, kuris savo kalboj pažymėjo faktą: „Lietuviai, sako jisai, jau pradėda sūprasti jungimosi bendran ryšin svarbą, be skirtumo pažvalgų ir jų įsitikinimų, jie rišasi kietesnį ryšin“.

3. Kvarjetas: p-lės A. Kancieriūtė, J. Vindrinskiūtė ir ponai

K. Brazys ir A. Kvederas padainavo „Tėvynė“ L. Liebe ir „Per silą jojav“ St. Šimkaus. Kaip viena taip ir kita išpildytos tikrai gerai ir svečiai nesigailėjo savo delnų ir siuntė dainininkams širdingus aplodismentus.

4. Perstatyta šio vakaro kalbėtoju kitas žinomas lietuvių veikėjas, p. A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass. Šitasai kalbėtojas pradėjo savo kalbą nuo lietuvių ateivių, kurių reikalais lietuviai taip mažai rūpinasi. „Nesistengiame inkurti, sako jisai, tam tikros draugijos, kurios tikslu būtų rūpinimasi mūsų atkeliaujančių brolių ir seserų reikalais, nenorime priglausti jų savan tarpan ir susirišti su jais vienan ryšin“. Be to kalbėtojas ragino rašytiesi Tėvynės Mylėtojų Draugijon, ragino kurti korporacijų statymui Tautos Namų. Taisi, sako, tegu pradėda nuo didmiesčių. Inkūrus savo namus ir mūsų kultūra bei dailė pradės žymiau bujoti. Nebus reikalo mūsų scenos mylėtojams bei dainininkams landžioti po įvairius užkampius, kur negalima gauti tinkamų statomiams veikalams dekoracijų.

5. Ketvirtuoju šio vakaro kalbėtoju perstatyta „Vien. Liet.“ redaktorius, p. J. O. Širvydas. Jisai prisizada kalbėti tik apie Brooklyną. Paėmęs tūm šitą vakarą, išveda, kad tokiuose vakaruose negalima ilgai kalbėti, negalima diskusijas vesti, tačiau toksai vakaras, — cituoju jo paties žodžius, — „tai tautos parlamentas, mažos tautos parlamentas, kur tautos-šeimynos nariai, nors trumpai, pasikalba apie abelus savo reikalus“. Priminė taip gi keletą pavyzdžių iš vokiečių seimų, jų bendras vakarienes ir kokią jie turi tautos gyvenime svarbą. Išsireiškė, jog visi lietuviai, nežiūrint kokių kas pažvalgų, turėtų rašyties šiton didelėn organizacijon. Kad taip nėra, o tai tiktai, anot kalbėtojo, jog „mes žiūrime į ją yt šulinyj stovėdami ir negalime pamatyti, kokią naudą jon prigulėjimas atneštų visiems lietuviams“. Ant galo išreiškdamas norą, kad jon priklausytų visi amerikiečiai lietuviai, pranašavo, jog „ateityje šita organizacija didės“.

6. Duetas „Skambančios stygos“ M. Petrausko. Išpildė p-lė A. Mikulintė ir A. Kvederis. Išpildyta kaip ir tikėta, kurie žino ir ne kartą jau girdėję. Rodosi svečiai troško, kad tik dainuotų dar dainuotų, be galo. Išsautka atkartoti.

7. Deklamacija „Daug gražių žvaigždelių“. Deklamavo p-lė Strogintė.

8. Perstatyta kalbėti „Tėvynės“ redaktorius, p. V. K. Račkauskas. Jisai pradėda šiaip: „Beklausant dainų ir kalbų, prisiminė man tūlo melagio žodžiai: Ne tas yra poetas, kuris rašo eiles, bet tas, kuris poetu gimė“. Tuomi gerbiamasai kalbėtojas norėjo apibudinti save — nors ir kalbės, tačiau ne kalbėtojas. Tačiauš pamelavo sveičiams. Toliaus gana charakteriška išsireiškė, pasakydamas: „Sako, jog redaktorius būtinai turis būti ir melagis, vienok ne visi redaktoriai melagijai“. Taipgi išreiškė norą, kad SLA. remtų visi lietuviai jon prisirašydami ir subudavotų arba sutvertų vieną didelį kūną. Tasai kūnas atstovautų mus visur ir visuomet sutekdama žinias kitiems apie mus ir duodamas mums patiems geriausius patarimus. Tasai mūsų tautos žydinys ne tik čia gyvenančių lietuvių kultūrą kelia, bet prigelbsti ir Lietuvai. — Priežastis, kuri sustabdė Susiv. Liet. Ame-

rikoje augimą, anot jo, tai „užsi-miršimas, jog mes esame lie-tuviai“. P-nas Račkauskas pažy-mėjo, jog viskas mums geriaus pasisektų, jeigu mes pamirštume — dirbdami šios draugijos la-bui — apie save, kaip socialis-tus, tautiečius, gi atsimintume, jog mes esame lietuviai. „Visa ką dirbti su gryna sąžine; juo skais-tesnė mūsų sąžinė, tuo kiltesni mūsų tikslai, tuo pasekmingesni ir naudingesni bus mūsų dar-bai“... Baigdamas savo kalbą linkėjo išsinešti iš šio vakaro nors po kibirkstėlę draugiškumo.

9. Kalba adv. F. P. Bradchulis iš Chicagos, Ill. Šitasai svečias apsidžiaugė brooklyniečių vaka-ru, net pagyrė vakaro rengėjus, jog jie šitan vakaran sutraukė „lietuvius-žvaigždes“. Ragino visus kiek tik galima, nieko ne-žiūrint, remti lietuvių, lietuvių naujos dvasios atbudimą. „Nė-ra tautos, sako p. Bradchulis, ku-ri būtų pežengus pirmyn tokį di-delį žingsnį 20 metų laiko bė-giu, kaip lietuvių tauta“. „Nė-ra tautos, tęsia toliau, kuri būtų taip ilgai miegijusi — beveik 400 metų, vienok pabudo, nemirė“. „Susiv. Liet. Am.“, pabrėžia ji-sai, „tai mūsų šventinyčia, kurion visi turime eiti, kurią turime lan-kyti ir dėti aukas ant jos aukuro: lietuvių reikalams“. Reikia žengti joni, baigia gerb. kalbėto-jas, „be svetimų akių; be svetimų akinių pažvelgti savan dievan“.

10. Kvartetas: A. Kancierutė, J. Vidrinskiūtė, K. Brazys ir A. Kvederis. „Saltyšius“ St. Šim-kaus. Išpildė puikiai, jog ge-riau ir negalima. Akomp. Ks. Strumskis.

Besibaigiant dainų ir kalbų vak. daliai p. Račkauskas pakelia paklausą: „Kurie laimingiausi šio vakaro svečiai?“ Ir nurodo, jog tai dainininkai, kuriems ši vakarą daugiausia aplođimentų pasiūsta iš tarpo svečių. Visų sutikta, jog dainininkai laimin-giausi. — Ši vakaro dalis užsibaigė 11:25 naktį.

Prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi li-gi 12 valė naktį. Šokta tiktai lie-tuviški šokiai.

Be to reikia paminėti, jog šio vakaro svečius nufotografavo „Standard Union“ reporteris ir žinomas liet. kinematografistas, p. Račiūnas.

Svečių bankiete, imant delega-tus, buvo apie 150. Kitame nu-meryj tikimės pažymėti visų da-lyvavusių vardus.

J. Baniulis.

UŽDUOTIS IR GALVOSUKIAI.

66. Pasakykite, kokios trys ša-lis Europoje prisiekia Viduržemę Jūrą ir kokias tris didžiausias kiekviena turi išdarbijas (produk-cija)? Viskas turi būti pasaky-ta su dvylika žodžių (išdarbijos turi eiti prie šalies vardo kabutė-se).

67. Išriškite šiokią algebros būdu, problema: sudėk $2a^2b + ax, 3ax - 2ex + 3a^2b$, ir $ex - a^2b - 9ax$.

68. Kas kambaryje šala, o ant lauko šila?

69. Iš vandens gimus, vandens bijo.

70. Kas be galo?

B. Baltrūnas.

IŠRISIMAI IS No. 21:

- 55. Kapai.
- 56. Šluota.
- 57. Trjs.
- 58. Pirštai.
- 59. Melagis.
- 60. Apvyns.

- Šie gerai išrišo:
- J. Virbickas iš Pittsburg, Pa.: 55, 58, 59.
- J. Mikitas iš E. Arlington, Vt.: 55, 56, 57, 58, 59, 60.
- F. Mikelionis iš New Britain, Conn.: 56, 58, 60.
- M. Paužolienė iš Philadelphia, Pa.: 55, 56, 57, 58, 60.
- V. Bernotas iš Worcester, Mass.: 58, 60.

KAIP TAPTI FILOSOFU.

21 N. „Vienybės Lietuvninkų“ tūlas Vėlių Tėvas man rugoja, kad aš ragindamas lietuvius mokintis žmoniškumo arba filosofijos, nenurodžiau kokių raštus mūsų visuomenė turi skaityti. Delto šiame briežinėlyje aš trumpai pabrėšiu ir nurodysiu, kokie raštai žmogų užinteresuoja prakilnesniais gyvenimo klausimais arba filosofija — bent jie mano atmintyje tebestovi.

Visu-pirmu reikia nors pavir-šium pažinti geografija arba mokslą apie žemės paviršius, jo aprašymas. Kninga yra lietuvių kalboje, sutaisyta p. Šerno. Antra — reikia gerai istoriją pastuduoti; istorija yra lietuvių kalboje, parašyta Dr. A. Bacevičiaus. Trečia — reikia susipažinti su as-tronomija, su mokslu apie toli-mus svietus. Kninga yra suteik-ta mūsų literaturai per Šerną — „Apie žemę ir kitus svietus“. Ketvirta — reikia perskaityti knin-gą „Geologija“, išleista T. M. D.; šita kninga aprašo: kokių būdu žemėje pasidarė anglis, akmuo, molis ir piaska; kokių būdu ant žemės pasidarė kalnai ir slėnjs, etc. Geriausia yra, kad pirm ge-ologijos gauni pastuduoti arba nuosekliai perskaityti „Gamtos istoriją“, — yra versta Dr. A. Bacevičiaus. Reikia perskaityti kningą „Žvėris ir žmogus“, mokslas apie subūdavojimą kūno vi-sokių žvėrių, paukščių, arklių, žmogaus, etc. Toliau, reikia la-bai nuosekliai skaityti raštai poli-tiškos ekonomijos ir sociologijos, arba draugijos mokslo raštai.

Draugijos mokslo raštų mūsų literaturai visai kaip ir neturi, o kad ir turi tai visai mažai, ir tie daugiausia agitaviški, mažai rimtumo teturi, nes daugiausiai agituoja už revoliuciją ir už soci-alistų partiją; o apie abelną vi-suomenę visai mažai ką pasako. Jau norint, platesnės filosofijos mintis ingyti, būtinai reikia gerų sociologijos raštų skaitymu užsi-imti ir atidžiai kiekvieną puslapį skaityti. O gerų raštų iš sociolo-gijos mokslo galima gauti tik sve-timose kalbose, — nors yra kiek ir lietuviškoje kalboje, bet vis mažai.

Sale to žmogus del filosofijos turi būt ir iš prigimimo gabus, ir ant to palinkęs. Kiekvienas filo-sofija gali užsiimti, bet kuris ne-labai gabus, žinoma, tam sunkiai ir eisis, ypač dar jeigu turi mažai nuovokos ir mokslo, — to jau ir filosofijos spēka mažesnė. Bet visgi, koks tik yra atskiro žmo-gaus manymas arba nuomonė, jeigu tik siekia prakilnumo, tai jau turi filosofijos padėli. Nu-omonė atskiro žmogaus, kokia ji yra: ar menkesnė ar angštesnė arba ir visai menka, — jeigu tik trokšta prakilnumo, vis yra nau-dinga draugijai.

„Atskirų nuomonių draugijoje dauginimas, veda žmoniją prie santaikos, prie įvairių išradimų ir prie ištyrimo visokių gamtoje gyvuojančių slaptųjų“ — taip mokina didis filosofas Spenceris.

Mikas Stakėnas,

So. Boston, Mass.

DAR APIE VYSK. M. VALANČIAUS PALIKIMĄ.

Pirm keleto mėnesių buvau pa-kėles klausimą, kur dingio Valančiaus „Kronikos“, kurias ki-tą kart savo rankoje turėjo kun. J. Tumas.

Laikraščiuose jisai neatsakė, gal būti laikydamas tatau priva-tiniu dalyku. Šį-tą pranešė ant popergalio Liet. Mokslo Dr. Komitetui. Kadangi manau, jog tē-nai yra keletas indomių ir naujų žinių, pranešu visuomenei tą vi-są jo raštelį.

Žem. vysk. Valančiaus likusioji rašliava. „I. D-ro Gruzdžio iš Kel-mės autografa ir „Widomošei o ezynošciach pasterskich“ aš esu indavęs L. M. Kningynui.

2. a) A. Beresnevičiūtės priv. korespondencija, taip pat: b) „Pamiėtnik domowy“ ji ingalia-vo iš manęs paimt kun. J. Dirgin-čių, Ukmergės kleboną.

3. „Widomošei“ (Margumy-nai) (didelis sąsiuvinys — žem. Vyskupo archive. Antras (kon-tinnacija) sąsiuvinys plonutis in folio, buvo d-ro Gruzdžio.

Bet aš sunaudojęs abudu juo-dvieju ir nebeskyriau, atidaviau atgal į archivą. Tik mažajame tēra indomi žinia apie Valančiaus šeimyną.

Kaip teko girdėti, p. M. Bren-šteinį jieskojo raštų, paminėtų sub 3 Kaune ir niekur nerado. Kur jie žuvo?

Svarbu būtų žinoti, ką padarė su Valančiaus raštais kun. Dir-ginčius? Tikimės, kad dar užsi-liko ir nepranyko visai. Reiktų pajieskoti, žinant pėdsaką. Pasi-taiko gera proga išleisti jie.

J. Tumo minimi sub I raštai yra L. M. Dr. archive. Daugiausiai tai autografa. Bet svarbiausiai istorijos žvilgsniu 2 ir 3.

A. Janulaitis.
(„Liet. Žin.“)

MINKLĖS.

Kur buvai? Ausiuos-dausiuos. Ką veikei? Burną prausiau. Kuom prausei? Nei lytu, nei snigtu. Kuo nusišluoste? Nei verptu, nei austu (Ant kapinių verkė, delnais burną šluostė).

Kudlos kratos, gislos tšos, nuogas skylės jiesko (šaudyklė audime).

Turi šiaudų — neėda, turi ko-jas — nebėga, turi dūšią — nevi-sada (Lova).

Diedas kabo, boba žiopso (Šu-linsys su svirėja).

Kas nežydėjęs uogas augina? (Kadugys).

Vienoj pusėj aržilas žvengia, kitoj pusėj kamanos blizga (Griausmas ir žaibas).

A. J. Jurkūnas.

Susivienijimo Lietuviu Amerikoje XXVII seimas.

Sesija I.

Pirmą seimo sesiją atidarė 3 d. berželio, 1912 m. 10 val. ryto, Mc-Caddin Memorial Hall salėje ant Berry str., Brooklyn, N. Y. Reng-komisijos narys pirm. p. J. V. Lutkauskas. Meldė visų pribuvu-zių delegatų rimtai svarstyti Sus-iv. reikalus, idant tie tari-mai turėtų kultūrinę svarbą. Trumpai prataręs į delegatus sei-mo vedimą pavedė Centro prez. F. Živatkauskui.

P-nas F. Živatkauskas užima vietą ir kreipjasi į delegatus, kad prisilaikytų Susiv. Liet. Am. kon-stitucijos, kurią Sus. Valstijų ista-tymai užvirtino. Jisai patarė patiems savo organizacijos kon-stituciją gerbti ir kitus prie šito prilaikyti. Barniais ir vaidais tiktai veltui ir be naudos pralei-džiama laikas. Prašė dirbti S. L. A. labui. Ant galo užkvietė delegatus vieną kitą žodį pratar-ti, kurie nori ir sutinka. Iš dele-gatų kalbėjo adv. F. P. Brand-chulis ir Valparaiso universitatės studentas medikas I. Klimas, kuris atstovauja tos universita-tės studentus šiton organizacijon prigulinčius. Jie taipgi linkėjo ir prašė delegatų, jog patis savo reikalus rimtai svarstyty.

Prisegimui ženklelių, nesant nei vienos moteries delegatės, iš-rinkta patsai centro pirmininkas.

Šaukta centro vyriausybės na-rių vardus. Nepribuvo Išdo Glo-bėjai — pp. Birštonas ir T. Pauk-štyš.

Pirmon sesijon pribuvo šie de-legatai: 1) Vincas Jančaitis 2 kp. iš Forest City, Pa.; 2) P. Mikolai-nis 3 kp. iš Elizabeth, N. J.; 3) M. Žalietiskas 6 kp. iš Plymouth, Pa.; 4) Vincas Gradeckis 7 kp. iš Pittston, Pa.; 5) A. Povilaika, 6) J. Žemantauskas, 7) V. Zub-rickas ir 8) St. Senkus — iš Wa-terbury, Conn.; 9) J. Savukinas 12 kp. iš Nanticoke, Pa.; 10) A. Šimkūnas 14 kp. Cleveland, O.; 11) P. Šlekaitis 15 kp., Pittston, Pa.; 12) K. Stankus 17 kp. iš Brockton, Mass.; 13) S. E. Vitai-tis 23 kp. iš Shenandoah, Pa.; 14) A. Valaitis, 15) St. Gegužis, 16) A. Sniževickis, iš Shenandoah, Pa.; 17) A. Žolynas 27 kp. iš She-nandoah, Pa.; 18) A. Čelkis ir 19) M. Šalna iš Scranton, Pa.; 20) J. G. Gegužis 33 kp. iš So. Bos-ton, Mass.; 21) M. Padolskis 35 kp. ir 22) C. Kasperavičius 35 kp. iš Wilkes Barre, Pa.; 23) F. P. Bradchulis 36 kp. ir 24) St. Tan-anevičius iš Chicago, Ill.; 25) K. Varašius 40 kp. iš Pittsburgh, Pa.; 26) A. Ramanauckas 41 kp. iš Lawrence, Mass.; 27) K. Jur-geliūnas 43 kp. iš So. Boston, Mass.; 28) K. Liutkus 49 kp. iš Meriden, Conn.; 29) P. Tumosa 57 kp. iš Worcester, Mass.; 30) F. Česna 64 kp. ir 31) N. Račins-kas iš Baltimore, Md.; 32) A. Augū-nas 83 kp. iš Brooklyn, N. Y.; 33) K. Mikelionis 92 kp. iš Court-ney, Pa.; 34) L. Tačionis 101 kp. iš Paterson, N. J.; 35) P. Volun-gevičius 136 kp. iš Pittsburgh, Pa.; 36) A. Kriauciūnas 143 kp. iš Scranton, Pa.; 37) R. Vasiliaus 385 165 kp. iš So. Boston, Mass.; 38) T. Laukevičius 168 iš Stam-ford, Conn.; 39) J. Bendoraitis 187 kp. iš New Philadelphia, Pa.; 40) J. Ambroziejus 213 kp. iš Brooklyn, N. Y.; 41) P. Sarpalius 230 kp. iš Wanamie, Pa.; 42) V. Ambroziejus 245 kp. iš Newark, N. J.; 43) I. S. Klimas 133 kp. iš Valparaiso, Ind.; 44) A. J. Rama-nauskas ir 45) J. Martinaitis 38 kp. iš Brooklyn, N. Y.; 46) V. Vi-nikaitis 34 kp. iš New Britain, Conn. Centro nariai: 47) Prez. F. Živatkauskas iš Scranton, Pa.; 48) Sekr. A. B. Strimaitis iš New York, N. Y.; 49) Išd. J. Skritulskas iš New Britain, Conn.

Delegatų iš viso pribuvo 43; 35 iš jų su mandatais ir 8 be man-datų (kopijos mandatų prišūsta Centr. Sekr. A. B. Strimaitiui). Centro valdybos nariai su spreh-džiamuoju balsu — 3. Tokiu bū-du bus išviso 46 balsai. 16 dele-gatų nepribuvo šion sesijon. Vi-so pasidavusių bei pasizadėjusių pribūti šian seiman delegatų 62.

Tvarkos vedėjais 27-to Susiv. Liet. Amerikoje 27-to seimo slap-tu balsavimu išrinkta šie asme-nis:

Prezidentu St. Gegužis iš She-nandoah, Pa.

Vice-prezidentu A. Ramanaus-kas iš Lawrence, Mass.

I. Sekretorius I. G. Klimas iš Valparaiso, Ind.

II. Sekretoriu St. E. Vitaitis iš Shenandoah, Pa.

Marsalkos — J. Ambraziejus ir J. Martinaitis iš Brooklyn, N. Y.

Inešta ir paremta, kad laikas priimti delegatus bei iš jų man-datus. Pakiła klausimas: ar tik-tuos priimti, kurie turi originalus mandatų ar taipgi ir tuos, kurių originalai pasiliko namie, o pri-šūsta Centr. Sekr. tiktai kopijos. Nutarta priimti visus, bet tiktai su ta išlyga, kad tie delegatai, kurie neturi originalų, kad pasi-rūpintų ligi ketvergo ryto jį gau-ti. Nubalsuota 20-čia balsų prieš 18.

Ši sesija uždaryta 1 val. po pie-tų nutarus susirinkti ne vėliau kaip 15 min. po 2-ros.

Sesija II.

Ši sesija atidaryta 2:15 po pie-tų. Atidarė F. Živatkauskas. Šion sesijon pribuvo 50) T. As-tramskas iš Philadelphia, Pa. ir K. Mikelionis 92 kp. iš Cour-tury, Pa. (pirmiau minėtas).

Rinkimas presos komiteto. Skiria patsai centro pirmininkas, delegatams patarus. Nuskiria šiuos: adv. F. P. Bradchulį, S. Tananevičių ir V. Ambrozėvičių.

Naujas, seimo vedimui išrink-tas, prezidentas ir sekretorius užima savo vietas.

P. Bradchulis įneša išrinkti ko-misiją, kuri turėtų surinkti fak-tus apie „Tėvynės“ stovį. Jinai turėsianti išduoti tam tikrą ra-portą ir duoti šiokius tokius atsak-ymus ant klausimų. Šiton ko-misijon išrinkta šie asmenis: Mi-kolainis, Tananevičius ir Brad-chulis.

Protokolo skaitymas.

Diskusijos delei protokolo: ar priimti jį, ar ką daryt. P-nas F. Bradchulis aiškina, kad protoko-lo negalima nei priimti nei atme-ti, todėl, kad šiame seime ne visi delegatai tie patis, kurie jį pri-ėmė. Tai gi pasilieka taip, kaip buvo jau kartą priimtas.

Brooklyno 1-mos knopos Šven-takuprių partijos dovana — ku-jelis su melsvu raisėiu — ponui prezidentui. Išarta jiems aėiu.

P-nas Račkauskas „Tėvynės“ redaktorius kreipjasi į preziden-tą ir delegatus prašydamas, kad seimas suteiktų jam patariamąjį balsą. P. Mikolainis pataria su-teikti jam patariamąjį balsą ir delto, jog jisai nemažai savo pa-tarimais galės prisidėti ir išaiš-kinti tūlus dalykus. Nutarta su-teikti jam patariamąjį balsą.

Pildomosios tarybos raportai. Prezidento raportu skaitymas. Raportas priimtas.

Skaityto centro sekretorius savo raportą. Jisai labai žymiai su-rengęs savo raportą. Pabrėžė kiek kokioj valstijoj kuopų ir kiek narių. **Viso narių Susiv. Liet. Amerikoje ligi šiol yra — 5,917.** Kiek, už ką ir koku bū-du inėjo ir kiek išėjo. **Turto kningomis — \$462.71. Viso turto Susiv. Liet. Amerikoje turi li-gi šiol 54,031.24.**

Sesija uždaryta 6:10 vakare.

S. L. A. 27-to seimo prakalbos. Berželio 3 d. vakare McCaddin Memorial Hall salėje buvo šito seimo prakalbos. Kalbėjo Susiv. prezidentas F. Živatkauskas iš Scranton, Pa.; adv. F. P. Brad-chulis iš Chicago, Ill. ir p. A. Rama-nauskas iš Lawrence, Mass.

Abelnai visi nurodė naudingumą

prigulėti tokion organizacijon, kaip Susiv. Liet. Amerikoje. Be to buvo dar ir deklaracijos. Deklamavo p-lės B. Struogiūtė ir S. Morauskiūtė „Gamta ir Vargdieniai“ (abi) ir p-lė S. Mo-rauskiūtė „Pasakyk man“.

(Užbaiga bus.)

ŠIS—TAS.

Kas tai yra Descartes? Skai-tydami kningas, randame tankiai minimą didelį mokslinčių Descar-tes. Kas jis buvo pervienas? Re-nė Descartes (išstark: Dekart) buvo tai gersus francūzų filoso-fas ir matematikas. Gimė 18 d. kovo, 1596 m. Neužganėdintas mokslinčiais ir kningomis, jisai pradėjo jieskoti pažinties tiktai „pats savyje ir didelėje pasaulio kningoje“. Daugelį metų bastėsi po Europą, kur „stengėsi būti labjaus žiūrėtoju, negu aktorium visose komedijose, kurios yra ant šio svieto vaidinamos“. Pati jau-trioji Descartes'o filosofijos sprendina buvo — **abejojimas. Jisai stengėsi surasti mūsų moksluose ką-toki, apie ką visai ne-reiktų abejoti, kas būtų niekieno neužginčijama. Po ilgų jieskoi-mų, jo mintis apsisotojo ant sekan-čios išvados: „**aš maštau — reiškia, aš esu**“. Kaip filosofas, Descartes padėjo pamatą šiandie-ninei savęs pažinimo teorijai; kaip matematikas, jisai supama-tavo analitinę geometriją.**

Biblijos vertimo jubilėjus. 1911 m. Anglijoje buvo apvaikš-čiota 300 metų sukaktuves, kaip anglų kalbon buvo išversta bibli-ja, kurios vertimas buvo pradėtas 1604 m. paliepus karaliui Joku-bui I. ir užbaigtas 1611 m. Ver-čiant darbuosį komisija net iš 54 mokintų dievaskelbju. Pirmiausiai gi bandė bibliją į angliš-ką išversti garsiausias Vieklef; bet jo vertimą 1382 m. uždraudė, ir šita mintis buvo apleista net čielus 150 metų. 1523 m. ėmėsi versti dievaskelbis V. Tyndal. Ji-sai išvertė Naująjį Įstatymą, Pen-kiakningę ir Jobo kningą. Bet delei inkvizicijos persekiojimų jo darbas likosi nedabaigtas: jisai buvo priverstas pasislėpti, o 1536 m. buvo sudėgintas ant laužo. Ju-bilėjaus metu pernai britaniška-sis muzėjus surinko visus anglų kalbon biblijos vertimus, podraug biblijų draugija išstatė parodon viso svieto biblijos vertimus. Pa-sirodė, kad dabar biblija yra iš-versta į 409 įvairias pasaulio kal-bas.

Druskos kenksmingumas. D-ras Bizon'as prirodinėja, kad drus-kos daug vartoti nesveika (o jis skaitosi įžymiu fiziologijos spe-cialistu). Jis sako, kad žmogus, sūriai privalgęs, labai dažnai su-serga, nes, jo nuomone, sūrymas nepadedas svjų išsdirbimui, tik trukdąs; per tai sūriai valgą vi-durių ligą ingauna. Vėl sūrymas išsūkia iš kūno daug skjstimo, kas gana kenksminga ir sukelia troškimą.

Labjausiai negerai duoti vai-kams sūriai valgyti, nes nuo to jų protas silpsta, jie inpranta gerti ir galop jų sveikata visai išjra.

Meldžiu perspausti „Vien. L.“ šį laiškėli.

Gale pereitų metų buvo at-spausta, kad šių metų pradžioje išeis mūsų brolio Ed. Steponaičio raštai. Netikėtų priežaščių delei spaudinimas užsitiesė ir baigsis

LAIŠKAI IN REDAKCIJA

daugiau daugiausia už poros-trijų mėnesių. G-ji prenumeratoriai nemano, jog tai yra visiška „ilgai spaudžiamųjų“ priemonė. 15. V. 12. V. Stepo, Kaunas.

NACIJINIO KLAUSIMO ANKĖTA

Vakarų Europos laikraščiai dažnai daro ankėtas apie svarbų visuomenės klausimus tarp žymių mokslininkų, visuomenės veikėjų, rašytojų, dailininkų.

Nesenai francūzų laikraštis „Annales“ buvo padavęs ankėtą apie nacijinį (tautišką) klausimą. Štai keletas atsakų:

„Tėvynė tai — geidulinga tautos meilė prie savo darbo ir proto tvarinių“.

„Iškiepyti jaunajai kartai tėvynės meilę galim tik auklėjimu jų prote ir širdy, godojimo ir meilės kitų tautų tėvynės“.

„Antipatriotizmas (nemylėjimas tėvynės) yra niūrus norėjimas mirimo“.

„Netikin, jog toji upė puikiais krantais, kuri vadinama tėvynė, dingsianti kada-nors žmonijos jūrose“ („Aušrinė“ N1, '10).

Telefonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Sziupiute-Jankaukiene.
gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12-2 po piet, nuo 7-8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

KAS ČIA DO BIESAS? NAGI „TARKA“!

SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Kas prisiųs mums dolerinę. Tas gaus tarką poperinę. Juk bus per visą metą, juokai eina į sveikatą. Prisiuntusieji už 10c. markučių, gausite vieną numerį dovanai. Adresuokit: **P. Narvydas,** 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

TEMYKIT VISI!

Ant 27-to Susivienijimo Lietuvių Amerikoje SEIMO SCENOS MYLĖTOJAI loš du veikalus:

1) BIRUTĖ, 2) ADOMAS ir JIEVA

Subatos vakare, Berželio 8 tą dieną, 1912
McCADDIN MEMORIAL HALL,

Berry Street, tarp So. 2-ros ir 3-čios, Brooklyn, N. Y.

Sėdynės tik po 50 ir 25 centus.

Patariame tikėtis gauti iš anksto „Vienybės Lietuvninkų“ kontore, 120 Grand Str. Ant pirmosios Scenos Mylėtojų „Birutės“ lošimo 500 ypatų liko be vietos. Taigi pasiskubinkit. Svetainė labai vėsi, telpa 1000 ypatų. Prasidės nuo 8 vakare.

SEVEROS SKILVIO BITERIS

SEVERA'S STOMACH BITTERS

pataiso apetitą ir suteikia skilviui įiegu maistui sumalti. Tas vaistas labai geras silpniems, pavargusiems, senatvės palaužtiems žmonėms, taipjan po ligos sveikaton grįžtantiems

Dolaris butelys.

Persidirbimas, nemiga, susijudinimas, rūpesčiai, blogi papročiai -- tai

PRIEŽASTIS

Aitrumas, ap sunkimas, blogas upas, neramumas, tai

PASEKMĖS

Nervu Nusilpnėjimo

Kad neleidus labiau nervų sugedimui platintis, kad atgavus energiją, nervams sveikatą ir įiegas, reikia vartoti

SEVEROS NERVOTONA

(SEVERA'S NERVOTON).

Severos Gyduoles Inkstams ir Kepenims

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

inkstams sugražina sveikatą ir įiegas, taip kad jie be jokių sunkumų ir trukdymų gali savo uždavinį pildyti.

Butelys 50c ir \$1.00.

Severos Gothardo Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

pagarsėjęs tepalas visokiuose atsitikimuose. Klekviensas, dirbš akyje, kasyklose, giriose fabrikuose ar dirbtuvėse, privalo jį visada po ranka turėti.

Butelys 50c.

Gaunama visur aptiekose. Reikalaukite tik Severos. Jei vietinis aptiekininkas neturi, rašykite mums. Jei nežinotumėte, kaip savo ligoje pasigelbėti, rašykite mums. Suteikiame daktariškus patarimus dykai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ANT PARDAVIMO

Parduodu 4 lotus netoli nuo miesto, tai už Queens, L. I. Visu sykiu arba asabnei. 10c. ant karo. Taipgi parduodu namus ant 3 familijų, arti prie Polskos Bažnyčios, Greenpointe. Preke \$4,400.00 Kesz \$1400. Norėdami pirkti atsišaukite ant šio adreso:

Kazis Urbana,
35 Diamond St., Brooklyn, N. Y. (27)

Parsiduoda buėrnė ir grosernė už labai pigią kainą, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų, biznis eina gerai. Priežastis pardavimo blogi santikiai šeimynoje. Atsišaukite
47 Kent Ave., Brooklyn, N. Y. (24)

DIDIS GYDYTOJAS DR. IGNOTAS STANKUS, M. D. VIENATINIS TIKRAS LIETUVIS DAKTARAS PHILADELPHIJOJE.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Atsišaukusiems iš toliaus per laiškus suteikia daktarišką rodą dovanai. Atėjusiems į ofisą ištyria geriausiai ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi didelęmedikaliską praktiką, kaip tai: pabaigęs Medikaliską, Universitetą, buvo miestavū daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir baigęs mokslus dūžloje mokykloje THE NEW YORK POST GRADUATE MEDICAL SCHOOL and HOSPITAL. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektrikos mašinomis.

PASARGA.

Neklauskit to žydbernių humbugo Medical Clinic, katras sako, kad su X-ray jokios ligos negalima surasti. Aš su pagelba X-ray mane išgydė. Istariu širdingai ačiū. Petras Salus, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ligai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, akrepilavimą, skaudėjimą paširdžiu ir krutinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ačiū už geras gyduoles. Dieve duok jam ligą amžinai, kad galėtu ir kitus sergančius gelbėti. Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd St. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo veido, slinkimo planku, greito supykimo ir išgaščio. Julė Dailldienutė. Tos padėkavonės yra įdėtos su pavėljimu pačiu pacientu.

Turiu šimtus padėkavonių. Kelias čionai talpinu:

Aš Juozapas Svilba, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa., daug daktaru atkankian, o nei vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagelba X-ray mane išgydė. Istariu širdingai ačiū.

Petras Salus, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ligai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, akrepilavimą, skaudėjimą paširdžiu ir krutinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ačiū už geras gyduoles. Dieve duok jam ligą amžinai, kad galėtu ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd St. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo veido, slinkimo planku, greito supykimo ir išgaščio. Julė Dailldienutė. Tos padėkavonės yra įdėtos su pavėljimu pačiu pacientu.

DR. IGNATIUS STANKUS, M. D. 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.

Ofiso Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare. Subatomis nuo 10 valandos ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 1 iki 4 val. po pietu.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuviio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šino adreso:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

"Feeling Better Already Thank You!"

Mielai aš paklausiau jūsų patarimo ir iš-tityniau su

Dr. Richter'io Pain-Expelleriu.

Dingo skaudėjimas kakle ir diegimas sone, jaučinos visiškai gerai. Privalo būti kiekvienos šeimynos šepojė. Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York. Richter io Congo Pillės yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c ir 50c.

Mėsinyčia ant pardavimo. Geroje vietoje, išdirbtas biznis, elektrikinės mašinos darymui kilbasų. Prekė pigi. Dasižinokit: „Vien. Liet.“ ofise, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y. (15)

VISIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengėniai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaiko, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiu būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam patariame nusipirkti Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlį, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamam žodžiui. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co. 120 Grand s. Brooklyn N.Y.

VISŲ ATIDŽIAI! PAS MUS GALIMA GAUTI VISUS VIDŪNO RAŠTUS.

- Mūsų uždavinys \$1.00
- Slaptinga žmogaus didybė .. 40
- Mirtis ir kas toliaus 30
- Gimdymo slėpiniai 40
- Žmonijos kelias 20
- Visatos saranga 25
- Likimo kilmė 50
- Apsišvietimas 40
- Kur protas? (vieno veiksmo komedija) 25
- Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija) 25
- Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) 25
- Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas) 25
- Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

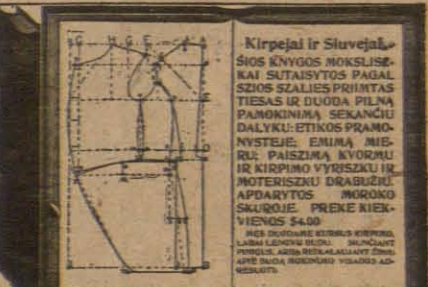
J. J. PAUKŠTIS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
D. K. VENCKUS
MUZIKAS.
Smulkas. Pianos. Kornetas baritonu.
Muziką parpinia visokiuose reikaluose. Nutonuoja ir sutaiso pianus.
73 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Pirmutinis lietuviškas Jamaica ofisas dėl darbininkų. Iš Brooklyn imkit ant Broadway Cypress Hills kara, persimainyt ant Jamaica ave. Karo, išlipt ant Rockaway Road, eit po tiesiai iki Lincoln ave.
A. Svirmickiūtė-Salucka
204 Henry St. Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 493 R.

BRANGI LIGA.

Gydymas ligų metas nuo meto vis brangesnis. Senos naminės gyduolės turi duoti vietą naujoms, brangioms ir tankiai neįtikinoms gyduolėms. Mės tikime, kad greitai laiku žmonės atkreips daugiau atydos į apsisaugojimą nuo ligų, negu į jų gydymą. Tas yra daug pigesnis budas. Viena iš geriausių senų naminų gyduolių, padarytų iš žolių ir natūrališko vynu, yra Trinerio Amerikoniskas Kartaus Vyno Eliksiras. Jeigu jį panaudosit, pasirodžius pirmiems ligos ženklams, tai persitiktinsit, kad tai geriausia apsisaugojimo nuo ligos gyduolė. Ji išvays iš kuno viską, kas prie jo nepriguli, kas yra kenksmingo, nuodijancio ir kas gimdo ligas. Ji užgydys uždegusius grumuliaus motu organus, padarys gerą apetitą, prašalins galvos skaudulius, nerviškumą, šaltį ir užkietėjimą. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Joseph Topilis & Co. 195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Telephones 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms, krikščionims ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukt ypatiskai ar per telephona.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

TEATRALISKOMS DRAUGYSTĖMS, KUOPOMS IR ŠIAIP VISIEMS ŽINOTINA.

kreipkitės žemiaus nurodytu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje knygiaus vardu:

A. B. STRIMAITIS, 307 W. 30th st., New York City.

PASARGA: SLA. nariam viršminėtas kningas parduodame už pusę cėnios.

Tik-ką išėjo iš spaudos gražus gr. Levo Tolstojaus veikalas „Nuo Degtinės“, dviejų veiksmų komedija, vertė V. K. Rėk. Išleido „Tėvynė“, kaina 10c.

Kiekvienam reikia turėti ir sekantios knygos:

Budas Senovės Lietuvių, 217 pusl.	50c.
kaina	40c.
Lietuviška chrestomatija, 176 psl.	25c.
Diedai ir Gražina, 61 pusl.	25c.
Europos Istorija, 319 pusl.	15c.
Gipsinis Jotis, 38 pusl.	15c.
Jonas iš Kempės ir Šilka, 23 psl.	15c.
Konradas Valerodas, 24 pusl.	15c.
Kražių Skerdynė, 77 pusl.	15c.
Kun. Aleks. Burba, 29 pusl.	10c.
Kelionė į Europą, 52 pusl.	10c.
Kuomi žmonės gyvena? 56 pusl.	15c.
Naktis Edwardo Youngo, 21 pusl.	10c.
Našaitė (drama)	10c.
Petras Žemaitis, 69 pusl.	20c.
Padėjimas Lietuvių tautos (rusų kalba)	\$1.00
Dirva, 123 pusl., 1898 m.	75c.
Politiškoji Ekonomija, 84 pusl.	25c.
Rojus ir Pažanga, 111 pusl.	35c.
Girnikas-Pašakarnis, Begėdis, Jonas	25c.
Pražuvo, 16 pusl.	10c.

Šitas ir kitokias knygas užsisakant

Dr. O'Malley išaiškina priežastį paskmingo gydymo.

ISSIVERŽIMAS.

Verikosėle arba netikrasis išsiveržimas. Puėkai ir visokios odos ligos. Be jokios operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kaoidninio darbo.

PRIEŽASTIS IŠGYDIMO.

1. DEL TO — Kad jo neskaudinantį metoda likos naudota per jį suviršum 25 metus, o josios naudingumas likos prisavintas per teip vadinamus Rupturos „Specialistus“, kurie įgiję ir naudoja.

2. DEL TO — Kad suviršum į 12,000 išgydę ligonius, o nekuriu pribuvo iš tolimų šalių gydytis, o kuris tik vienas pasekmingai gydo.

3. DEL TO — Jog kožna savo žodį gali pinigiskai ir profesionaliskai užtikrinti, kurį duoda ligoniu, o budamas tarp jų 25 metus yra gana paliudinantiu.

G. A. Fritzing (policmanas) iš Wilksbarre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai adgalios, nuo tada nešioja jokių diržų.

Thom. R. Williams, anglekasy iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsiveržimo, 5 metai kaip dirža nešiojoja.

William H. Adams, fajermanas, Sheldon Alex Works, Wilkes-Barre, išgydytas nuo išsiveržimo, kurį turėjo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, mashinistos prie Prospect brekerio, Breslau, Pa. du vaiku 3 ir 5 metų senumo, išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nešiojoja du metu.

Su tokiais paliudijimais dėlko turėtum da vilkinti ir neateitį ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PERŽIURĖS UŽ DYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausią rodą kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25-metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

Pasikalbėjimas—ypatiškai ar per pačta.

Atsiųsk adresą ir markę už 2c, tai prisiųsim knygutę su paveikslėliais apie išsiveržimą užpečtytam koperte.

Dr. Alex. O'Malley
158 Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
Kur lietuviskai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Nauja Krautuve

Atidariau naują krautuve visokių

Vyriskų Drabužių

KAS TIK VYRAMS REIKALINGA. Kaip pavasariņu taip ir vasariņu. Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.

Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgautinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason šimta tukstantų dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Ištėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas daturusis Agentas, kuris: Sijūncia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorėjų kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Juokkis per visus metus!

Užsirašęs „TARKA“ nuvaikysi nuo savo kaktos visas raukšles. Turėsi juoko, kada tik atsiminai, kaip „TARKA“ perleidžia per savo brazdinių visokius ištvirkėlius ir liurbas.

Gražių giesmelių su gaidomis

Juokingų uždavinių, šaradų. Pilna karikatūrų, juokingų paveikslų. Tik vienas dol. metams.

Adresas: „TARKA“, P. O. Box 895, New York City

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuve Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatanų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai puziai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Įstatę užlaikome suvirš 1,000 ratų filmos. Importyru iš visų šalių svieto, specialiskai turime padarg daug Lietuviškų Illustracijų bei Bainų, Deklamacijų, Referatų ir Praleidimų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsimata arba norit užsiminti šimtal biuzin, reikalaujanti pagalbos saukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Račiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3336 W. Bedford.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ

Pagal prof. Bliunčli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pust. 74. Kaina 15 cent". Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokia svarbia rolė lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogus sustiprina fiziškai ir protiškai; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiikiama tik pašvenčiant kasdien po dešėtką minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apsaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sutėtuvinta A. Vėgelės. Pust. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų praklinių darbu, kaip historiskos apysakos. Francūzus pakėlė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patriotizme ačiu historiskiams romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi historiskų apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didėle nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.

PAZVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikony romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pust. 356. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuočių tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviskame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius praklinių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasties kiekvieno lietuviu kningynėlyj.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieskote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodyti apturet. tikrą kelią in sveikatą : : : : :

Musu aptiekoriaus

SU PAGARBA **FRANAS URBONAS**
151 Metropolitan Ave. cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ nž prieinama prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mėš visados sūteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprnpinti visame.

Offiso valandos:

šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Sinčėname pinigus i visas svieto dalis sangiai, greitai ir pagal pinigų kursų.

Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiskus.

Padarom aktus rejentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausantių savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsiimame provomis Europiskomis ir Amerikoniskoms išskolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieskom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

50,000 KNYGU

DYKAI DEL VYRU Vertes Ira \$10.00 Koznam Vyrų Ligoniu

Jeigu sergate kokio vyriskū ligoie, rašikiete ing mus ogasite didelės vertes knygėle. Ta knygėle pasakis aiškai kaip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjima, stipribes vyriskume, abelnam anpulime speku, rhumatizme, organisko ligoie, vydurin, kepenų, inkšiu arba pules lygosie, gali lengvai išgydyte namosie. Jeigu asatie nusimame mokiedami pinigūgus daktarams ir uz gydikus, negaudame jokios pagalbos ta, apatingai dykai gauta knygėle del vyrų, jums bus vertesni bagelboi, keip \$100.00. Jie pasakis nu kno jus sergate ir keip gallet buti greitai išgydyti. Tukstantėji vyrų atgava sveikato ir vyriskumo per pagalba tos vertingos knygėle. Ta knygėle ira krautuve žiniū, apie kurios kožnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygėle yra gannama vysal dykai; mas užmokam ir pačtau. Jškirpkite žemia paduota kupona, ir prisiunskitė mum, o mas kno greičiaus prisiusma jums vysai dykai ta brange knygėle.

Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šendena.

DR. JOS. LISTER & CO., L.706 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Garbingas Daktarai: Meldziū prisiunsi man vysai dykai, jusu abgarsinta knygėle.

Vardas ir pravardė.....
Pačta.....
Statas.....

„VIENYBE LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išėina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškamis rašyt ir kitokius spandos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiskias teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laišku.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tank ai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikščionims.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, krepkitės reikale.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikščionims.
Mano gyvenimo Ofisas atdaras DIENĄ IR NAKTĮ.
213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREPKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ.

Zinijecznikas yra tikrasis

ZMIJECZNIK
RATTLE SNAKE LUMIMENT

SAULE
Du-kart nedėlinis laikraštis
Suaugiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ĮSINA kas UTARNINKĄ ir PĒTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.
EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
POJE Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.
Prusose 15 markų.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas **PETRA A. DRAUGELI**.
Skanus alus, gardi ariela, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Pala Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos
PIRTYS
274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsižvelkia
Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.
\$100.000 (šimtas tukstančių dolerių) yra mūsų kaucija sudėta į rėdišką kasą. Pinigus siunčiame į Krają kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus primate ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų ir iš Krajaus už pigiausių kainą. Pašportus dėl keliančiųjų į Krają parpiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas reikalavimas popierais su palidijimu Konsulio. Atjieskojimą dalių atliekame kuoteisčiausiai.
Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĒNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelti, neįsiskok rodos pas kokius namokintus žydėlius ar kryžiuokius savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną vientautį, reikalaujamas tikrų, gryną ir gydančių vaistų — pas
ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.
garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o peristikrinsi, kad neišsileisi veltui ir ant apgavystų savo sunkiai uždirbto cento.
Turime gyduotes nuo visokių ligų, kokios tikėtai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kukdikių, vyrų ir moter.
„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!
Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.
Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

MĒNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
IŠINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.
PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.
Kas užsirašo „SAULĖ“ ir „LINKSMA VALANDA“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. 13 Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
W. D. Boczkowski & Co.
620-522 W. South Al.
MAHANAY CITY, PA.

Teisingiausia
Lietuvizska Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laidotuvių, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLIAUSO HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavalšina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00
Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima varuoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, veria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir į ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.
J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Nepamirškite Tautiško Namą!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir balliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpių cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelio Europon keliančiams. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kėlias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Stritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vabary keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susišėimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėja praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str.
Gydo naujaisiu budu ligas vyrų, moterų ir kukdikių. Specialistas prie ligų chroniškių (įsisenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia
VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiam Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsiima varymu proų visuose teismuose.
Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

PATENTS
Promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Designs, Copyrights and Labels registered. FURNISH YEAHS FRACTION. Highest references. Send model, sketch or photo. We free report on patentability. All business confidential. SEND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address:
R. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Wilcom Bldg. WASHINGTON, D. C.

Jau išėjo
Labai pageidaujama, naujausia knyga, mokslas apie sveikatą
„DAKTARAS“.

ŠITA KNYGA parašyta naujausio mokslo ir išradimo geriausio budo gydymo, pripildyta tokiu puikiu medega, kad kitose iki šiol išėjusiose lietuviškose knygoose to negalima rasti, kas yra patilpę knygoj „Daktaras“.
ŠITA KNYGA „DAKTARAS“ aprašo visokių ligų vardus, kaip jos prasideda, kaip apsirėikia, kaip išdoro ir kaip greitiau, geriau ir kur galima išgydyti.
TA KNYGA labai plačiai aprašo apie vyrų paslaptębes bei ligas ir teip-pat apie moteris topa dang.
ŠITOJ KNYGOJE „DAKTARAS“ didečiai aprašo atidengiant dang paslaptębių, apie geriausius smaugimus ženybinio gyvenimo ir teip-pat kaip ir kada geriausiai apsivesti ir kaip būti laimingu.
TOJ KNYGOJE „DAKTARAS“ gražiai pamokina kaip jaunus vyrus teip ir moteris, kas būtina kiekvienam reikalinga žinoti, visietis kaip seniems teip ir jauniems, ženotiems ir nevodsiems.
KIEKVIENAS SKYRIUS Šitos knygos yra labai žingėdūs, o nemokantiems skaityti, tai mokantis kuris neturi dar šios knygos, su didelia uktava perskaitys tiems parsi, kad galės dang visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga tureti, kuris tik nori būti sveikas ir laimingai gyventi.
KNYGA „DAKTARAS“ yra pavieicėlais ilinustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, atidengiant paslaptębes. Ji reikalinga kaip sveikiems teip ir sergantiems. Tik perskačius šią knygą atrastis viską, ko žion negalima parašyti ir dažinose visų teisybę.
APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodijamas skaityti apie nerų, kraujo, inkstų, romatizmo, odos, vidurių, nusilpėjimo, bronchitės ir limpančias ligas; teip-pat apie moterų neveikumus ir kitus visokias ligas ir t. t.
JEI SERGI, tai pirmiausia ne kaip manai varuoti kokią nors liekarstas ar krepkitis prie gydytojo, reikia būtina perskaityti „DAKTARAS“.
ŠITOJ knygoje „DAKTARAS“ netik pamokina kur ir kaip išgydyti, kaip būti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsigėrdi.
NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad praeint lietuviams jį išleido Philadelphia M. Klinika, dėlai labo visuomenės, tad kiekvienas jį apturės, kuris tik prisigū kelias stampus už prisiantimo kaštus. Apturėsi tuojais, tik visada reikia rašyti adresą teip:

Rusizkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.
8 d. į Rotterdamą 11 dieny į Liepoją
III klasa \$33 III klasa \$35
II „ 48 „ II „ 50 Kursk June 6 Russia June 29
I „ 65 „ I „ 75 Czar (n's) June 15 Kursk July 13
Dėl smulkesnių žinių krepkitės ir mūsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

H. B. ROSENSON,
112-118 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1128 W'mbushgh

WHISKY
PRIETELAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko
Visada šaltas alus, skani ariela, alius porteriai, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiuo iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priesai Central Dypt

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.
VYRAI IR MOTERYS, kurie nesvetiki ir nori būti sveiki—išgydyti, tad kaip žodžiu teip ir raštu (lietuviškai) gali atsižvelkti į šią filrų Kliniką. Ateinantiems priimama šiomis valandomis per Kliniko Daktarą:
Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioje nuo 10 iki 3. Utarn. ir Petn. vak. nuo 6 iki 8 val.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kamps Wythe ave.)

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDU IR TEIP TOLIAUS.
Turiu už garbę apreikšti guodintiems Kunigams ir guodotinioms Dargystėms, kad aš dirbu visus augščiausiu pamintus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugeli metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinetojo (apdaryta) \$1.00.
Valkų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinetojo 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokinetojo..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta).....35 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.